

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Діяльність Президента України
в умовах російсько-української війни

2022

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

В.М.Удовик, директор Фонду Президентів України,
канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальний за випуск

М. Б. Кушнарєва, ст. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. філос. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. М. Хилько, завідувач відділу, канд. філос. наук; Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр., канд. філол. наук;
Л. І. Кукоба, наук. співр., канд. істор. наук; Є.В. Глушук, мол. наук. співр.;
М. М. Степченко, мол. наук. співр.

Заснований у 2022 р.

Виходить щотижня

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Випуск 29

(огляд матеріалів ЗМІ за 12 – 18 вересня 2022 р.)

Офіційна діяльність Президента України	4
Офіційна діяльність дружини Президента України	31
Міжнародна підтримка України	37
<i>Політико-правова допомога</i>	37
<i>Військова допомога</i>	43
<i>Гуманітарна та фінансова допомога</i>	47
Плани врегулювання. Переговорний процес	53
Плани повоєнного відновлення України	61
Коментарі європейських та американських політиків	68
Реакція представників української громадськості	86
Реакція представників світової громадськості та бізнесу	90
Антивоєнні акції в Росії та Білорусі	96
Експертні оцінки	98
Додатки	110
<i>Додаток 1</i>	110
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №642/2022	110
<i>Додаток 2</i>	114
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №643/2022	114
<i>Додаток 3</i>	118
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №647/2022	118
<i>Додаток 4</i>	122
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №650/2022	122
<i>Додаток 5</i>	123
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №652/2022	123

Офіційна діяльність Президента України

Президент України вшанував пам'ять Її Величності Королеви Єлизавети II ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент Володимир Зеленський відвідав резиденцію Посла Великої Британії в Україні та вшанував пам'ять Її Величності Королеви Єлизавети II.

Глава держави зробив запис у книзі скорботи та поклав квіти на території резиденції. Володимир Зеленський висловив щирі співчуття від імені українського народу Сполученому Королівству та країнам Співдружності.

Президент України Володимир Зеленський:

Від імені народу України та від себе особисто висловлюю щирі співчуття у зв'язку зі смертю Її Величності Королеви Єлизавети II. Українки та українці поділяють цю важку втрату. Сумуємо разом зі Сполученим Королівством, Співдружністю націй та всіма підданими британської корони. Пам'ять про Її Величність та її самовіддане служіння своєму народові назавжди залишиться в історії людства.

Президент обговорив з генеральним директором Міжнародної організації з міграції підтримку українців, які страждають унаслідок війни ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч з генеральним директором Міжнародної організації з міграції (МОМ) Антоніо Віторіно.

Глава держави подякував співрозмовнику за візит до України та відвідання звільнених територій Київщини. Він закликав очільника МОМ максимально донести до світу правду, яку він побачив.

Президент України Володимир Зеленський:

Дуже важливо, що керівник Міжнародної організації з міграції на власні очі побачив наслідки війни Росії проти України. Ви детально розумієте всі ці проблеми, спричинені війною. Знаємо й цінуємо те, що Міжнародна організація з міграції підтримує українців не словами, а конкретними кроками. Насамперед вимушено переміщених осіб як усередині України, так і за її межами.

(...). Окремою темою переговорів стала влаштована окупантами незаконна масова депортація українців до Росії, зокрема жінок, дітей та наших захисників, і система фільтраційних таборів. Володимир Зеленський наголосив, що це є грубим порушенням міжнародного гуманітарного права і воєнним злочином, та закликав Антоніо Віторіно максимально тиснути на Росію задля того, щоб покласти край цьому ганебному явищу.

Було предметно обговорено конкретні напрямки подальшої співпраці України з МОМ, зокрема комплексне довгострокове розв'язання найнагальніших проблем вимушених переселенців (житло, гарантії

соціального захисту). Президент поінформував Антоніо Віторіно про виклики, які очікуються у зв'язку з наближенням опалювального сезону, передусім через те, що Росія почала завдавати ударів по об'єктах критичної інфраструктури.

Глава держави наголосив на важливості повної реалізації мандата МОМ на звільнених від окупантів територіях України.

Президент також зробив акцент на необхідності підтримки в цей період українців, які повертаються додому або переміщуються в безпечніші регіони країни, особливо в питанні забезпечення житлом. У цьому зв'язку він зазначив, що корисною була б допомога у вигляді відповідних мікрокредитів.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Чому найбільше джерело терору у світі – Росія – ще досі може вести цю війну? І чому вона може вести війну так жорстоко й цинічно? Тільки одна причина – недостатньо тиску на Росію. (...).

Просто погляньте, що собі дозволяє Росія. Жоден інший терорист не робив цього ніколи в історії – стільки всього одночасно.

(...). Вчора й сьогодні російська армія завдала ударів по українській енергетичній інфраструктурі. (...). Російські ракети влучили саме в ті об'єкти, які взагалі не мають жодного стосунку до інфраструктури Збройних Сил нашої держави.

З одного боку, це ознака відчаю тих, хто придумав цю війну. Так вони реагують на розгром російських сил у Харківській області. Вони нічого не можуть зробити з нашими героями на полі бою, і тому Росія спрямовує свої підлі удари проти цивільної інфраструктури.

З іншого боку, Росія намагається завадити нам спрямувати можливості України так, щоб стабілізувати ситуацію у Європі. Наш експорт електрики – це те, чого Росія зараз дуже боїться. Бо ми можемо зламати російські плани зі спустошення кишень європейців цієї зими через шалені енергетичні ціни.

Маємо ще посилити нашу співпрацю, щоб подолати російський терор. Треба визнати Росію державою-терористом. Посилити санкції – потрібен восьмий санкційний пакет ЄС. Збільшити допомогу Україні, і передусім прискорити надання систем ППО. (...).

За поданням міністра внутрішніх справ хочу сьогодні особливо відзначити внесок у стабілізацію ситуації генерал-майора служби цивільного захисту Олександра Волобуєва, полковника служби цивільного захисту Олександра Міславського, старшого лейтенанта служби цивільного захисту Віталія Дзябка, прапорщика служби цивільного захисту Дениса Костенка і пожежника, прапорщика Олександра Гулого. (...).

Енергозабезпечення Дніпропетровщини, Полтавщини, Сумщини, Харківської області та міста Харкова вдалося відновити. Але сьогодні – нові удари по енергетичних об'єктах. Нові відключення у Харкові. (...).

За моїм дорученням Прем'єр-міністр України провів сьогодні нараду з Міненерго, Мінрегіоном, Мінфіном, «Нафтогазом». Буде утворений координаційний штаб для швидкого реагування на всі подібні прояви російського терору. Також будуть виділені кошти на відновлення пошкоджених об'єктів і для допомоги деокупованим територіям.

З перших чисел вересня й до сьогодні наші воїни вже звільнили понад 6 тисяч квадратних кілометрів території України – на сході й на півдні. Рух наших військ триває.

Я дякую 57-й окремій мотопіхотній бригаді, яка відновилася після важких боїв на сході й дуже сміливо, дуже впевнено просувається вперед на Південному напрямку.

Дякую 59-й окремій мотопіхотній бригаді за неухильний рух вперед попри все – попри особливості відкритої місцевості, попри артилерію окупантів.

Дякую бійцям 128-ї окремої гірсько-штурмової бригади за звільнення кількох населених пунктів і дуже ефективні дії з нейтралізації активності ворога. Хлопці, ви справжні герої!

Окремо хочу сьогодні подякувати сьогодні нашим зенітникам. Учора всі ми бачили наслідки російських ударів. Але при цьому більшість ракет терористів вдалося збити. Дев'ять із 12 ракет було збито. Сім ракет збили воїни 138-ї Дніпровської зенітної ракетної бригади повітряного командування «Схід» і дві ракети збили захисники неба 96-ї Київської зенітної ракетної бригади повітряного командування «Центр». (...).

Про внесення змін до Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України: Указ Президента України №641/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(Указом Президента України №641/2022 вносяться зміни до Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України, затвердженого Указом Президента України від 10 грудня 2008 року № 1153/2008 (зі змінами, внесеними Указами від 12 червня 2009 року № 430/2009, від 26 жовтня 2012 року № 613/2012, від 3 грудня 2012 року № 672/2012, від 14 липня 2015 року № 417/2015, від 14 листопада 2016 року № 503/2016, від 3 травня 2017 року № 126/2017, від 12 вересня 2018 року № 277/2018, від 26 квітня 2019 року № 171/2019, від 16 липня 2019 року № 524/2019, від 10 квітня 2020 року № 135/2020, від 3 вересня 2020 року № 372/2020, від 27 вересня 2021 року № 483/2021 та від 11 квітня 2022 року № 231/2022)).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №642/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 1).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №643/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 2).

Про призначення Ф. Веніславського Представником Президента України у Верховній Раді України: Указ Президента України №645/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Призначити ВЕНІСЛАВСЬКОГО Федора Володимировича Представником Президента України у Верховній Раді України (за згодою). (...).

Про призначення С. Дембовського Представником Президента України у Конституційному Суді України: Указ Президента України №646/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Призначити ДЕМБОВСЬКОГО Сергія Георгійовича Представником Президента України у Конституційному Суді України. (...).

Главі держави презентували пакет рекомендацій щодо безпекових гарантій для України, який підготувала група Єрмака-Расмуссена ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент Володимир Зеленський провів зустріч зі співголовами Міжнародної робочої групи з питань безпекових гарантій для України – керівником Офісу Президента Андрієм Єрмаком і колишнім Генеральним секретарем НАТО Андерсом Фогом Расмуссеном. Вони презентували Главі держави напрацьовані групою рекомендації щодо майбутніх гарантій безпеки для України, які мають стати основою документа під назвою «Київський безпековий договір» (Kyiv Security Compact).

Володимир Зеленський подякував Міжнародній робочій групі Єрмака-Расмуссена за розробку цього пакета рекомендацій.

Президент України Володимир Зеленський:

Я детально ознайомився з цим документом. Вважаю, що він підготовлений на високому рівні. Це перший, але дуже важливий крок. Ці рекомендації мають стати основою майбутнього безпекового договору.

Глава держави висловив побажання, щоб експертна група продовжила роботу й довела цей проект до кінця.

На думку Президента, вкрай важливо, щоб майбутній договір підписали лідери найпотужніших держав. Варто зосередитися на тих країнах, які продемонстрували потужну підтримку України після початку повномасштабної війни з Росією.

Андрій Єрмак зазначив, що в основі представлених пропозицій – ідея створення коаліції гарантів безпеки України, яка має спиратися на систему угод, об'єднаних у межах спільного документа про стратегічне партнерство.

Керівник Офісу Президента України Андрій Єрмак:

Ми очікуємо, що Київський безпековий договір об'єднає основну групу країн-союзників та Україну. Ця група держав-гарантів може складатися зі США, Великої Британії, Канади, Польщі, Італії, Німеччини, Франції, Австралії, Туреччини, а також країн Північної Європи та Балтії, Центральної та Східної Європи.

Керівник Офісу Глави держави зауважив, що, крім основного, єдиного для всіх договору, між Україною та окремими державами-гарантами можуть бути укладені двосторонні договори, які мають врегулювати детальні аспекти відносин між країнами в питаннях безпекової підтримки.

Зі свого боку Андерс Фог Расмуссен подякував Андрію Єрмаку та всім експертам, що працювали в групі, за продуктивну роботу.

Він привітав Українську державу, її народ та Збройні Сили з успіхами, які зараз спостерігаються на фронті.

Колишній Генеральний секретар НАТО Андерс Фог Расмуссен:

Ми бачимо, що однією з найкращих гарантій є забезпечення того, щоб Україна мала значну військову силу, здатну протистояти будь-якому нападу.

Колишній Генеральний секретар НАТО наголосив, що Київський безпековий договір суттєво відрізнятиметься від Будапештського меморандуму 1994 року.

Колишній Генеральний секретар НАТО Андерс Фог Расмуссен:

Йдеться не про зобов'язання утримуватися від якихось дій, а навпаки – надавати все те, що потрібно Україні для забезпечення свого захисту.

Володимир Зеленський відзначив важливість того, щоб українське суспільство, світ і міжнародні організації знали різницю між майбутнім безпековим документом і Будапештським меморандумом.

Президент України Володимир Зеленський:

Це має бути робочий дієвий механізм.

Президент також попросив Андерса Фога Расмуссена по зможі долучитися до діалогу з лідерами держав – майбутніх гарантів безпеки України, використовуючи свій міжнародний авторитет.

Колишній Генеральний секретар НАТО наголосив на тому, що готовий презентувати напрацьовані рекомендації щодо майбутніх гарантій безпеки для України у провідних столицях світу.

Президент України провів зустріч з міністрами оборони Данії та Естонії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч з міністром оборони Королівства Данія Мортеном Бедскоу та міністром оборони Естонської Республіки Ханно Певкуром.(...).

Президент України Володимир Зеленський:

Ваші країни підтримували й підтримують Україну на всіх важких етапах нашого опору російській агресії та окупації.

Він окремо подякував Естонії за виділення Україні допомоги в розмірі 0,8 % ВВП цієї країни.

Президент України Володимир Зеленський:

Ви підтримали нас дуже потужно. Це приклад маленької за розміром країни, яка є великою державою. Я і український народ надзвичайно вдячні за це.

Президент також відзначив вагомий внесок Данії у посилення оборонних спроможностей України шляхом надання необхідної допомоги та створення нового дієвого формату – конференції союзників з підтримки України в Копенгагені.

Глава держави наголосив на важливості подальшої допомоги українській армії з боку Естонії та Данії.

Президент України Володимир Зеленський:

Зміцнення нашої армії безпосередньо зброєю стало для нас найбільшим пріоритетом. Від цього залежить стійкість і витривалість нашої держави, безпека у Європі. Надзвичайно важливо, що ви посилюєте Україну в безпековому та військовому вимірі, постачаючи нам таку необхідну саме зараз зброю для деокупації наших територій.

Під час зустрічі було наголошено на тому, що сьогодні Україна бореться не лише за свою свободу, а й за майбутнє всієї Європи.

Президент також окремо подякував керівництву Данії та Естонії за гостинний прийом і допомогу українцям, які були змушені залишити країну через війну.

Відбулося чергове засідання Ставки Верховного Головнокомандувача ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів чергове засідання Ставки Верховного Головнокомандувача.

У засіданні взяли участь: міністр оборони Олексій Резніков та його заступник Ростислав Замлинський, Головнокомандувач Збройних Сил України Валерій Залужний, начальник Генерального штабу ЗСУ Сергій Шаптала, командувач Національної гвардії Юрій Лебідь, т. в. о. голови Служби безпеки України Василь Малюк, командувач Сил спеціальних операцій ЗСУ Віктор Хоренко, міністр внутрішніх справ Денис Монастирський, міністр закордонних справ Дмитро Кулеба, міністр інфраструктури Олександр Кубраков, секретар Ради національної безпеки і оборони Олексій Данілов та заступник керівника Офісу Президента Роман Машовець.

У форматі відеозв'язку до засідання Ставки приєдналися: командувач Сухопутних військ Збройних Сил України Олександр Сирський, командувач військ Оперативного командування «Захід» Сергій Літвінов та командувач військ Оперативного командування «Південь» Андрій Ковальчук.

Були заслухані доповіді командувачів військ оперативних напрямків щодо активних дій сил оборони зі звільнення України від російських

окупантів. Зазначено, що в результаті наступальної операції деокуповано понад 4 тис. кв. км території, понад 300 населених пунктів, у яких уже проведені стабілізаційні заходи. Операція триває.

Президент України дав доручення Державній прикордонній службі забезпечити охорону держкордону на звільнених територіях.

Крім того, учасники розглянули проект бюджету сектору безпеки й оборони на 2023 рік. Як наголосив Володимир Зеленський, загальна сума оборонного бюджету України на наступний рік попередньо становить понад 1 трлн грн.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Провів сьогодні чергову Ставку Верховного Головнокомандувача. Учасники, як і раніше, – Резніков, Залужний, Сирський, Ковальчук, Літвінов, Єрмак, Монастирський, Кубраков, Данілов, Лебідь та інші.

Перше й головне питання – доповіді командувачів за напрямками. Олександр Сирський доповів про успіхи на Харківщині, Андрій Ковальчук – про рух наших сил на півдні.

Розглянули проект бюджету на оборону й безпеку на наступний рік.

Детально проаналізували ситуацію на звільненій території нашої держави. Станом на цей час стабілізаційні заходи завершено в районах загальною площею понад 4 тисячі квадратних кілометрів, ще приблизно на такій же звільненій території стабілізація триває. Виявляються залишки окупантів, диверсійних груп, затримуються колаборанти, повертається повна безпека.

Прикордонникам доручено забезпечити охорону державного кордону на ділянках на звільненій території.

Ще раз дякую всім нашим бійцям, які забезпечили такий масштабний і швидкий розгром окупантів на території Харківської області!

До речі, підписав сьогодні черговий указ про нагородження наших воїнів. 153 учасники бойових дій відзначені державними нагородами, із них 12 – посмертно. Усі – за хоробрість у боях на сході нашої країни – на Харківщині, на Донбасі.

Дуже важливо, що разом з нашими військами, з нашим прапором на деокуповану територію заходить і звичайне нормальне життя. Як приклад – у Балаклії, у Граковому вже почалася видача пенсій одразу за п'ять місяців, за той час, коли ми просто не могли здійснити виплати через окупацію. І всі українські пенсіонери на звільненій території отримують виплати. Україна завжди виконує свої соціальні зобов'язання перед людьми.

Провів сьогодні зустріч з міністрами оборони Данії та Естонії, які прибули в Київ. Звичайно, говорили про подальшу підтримку нашої держави, про подальший тиск на Росію. Подякував їм за принципову й послідовну допомогу в захисті свободи та життя людей.

Провів переговори з директоркою Міжнародного валютного фонду Крісталіною Георгієвою. Подякував за виділення 1,4 мільярда доларів додаткової підтримки для нашої держави. Обговорили нову програму співпраці й загалом збереження фінансової стабільності України.

Маємо результат у нашій роботі над гарантіями безпеки для нашої держави. Сьогодні був презентований пакет рекомендацій міжнародної групи під керівництвом Андрія Єрмака і Андерса Фога Расмуссена – саме такі рекомендації мають увійти в основу майбутньої системи безпекових договорів, які дадуть українцям спокій і зможуть гарантувати недопущення будь-якої війни проти України.

Ми працюємо над тим, щоб гарантами безпеки нашої держави стали найсильніші суб'єкти вільного світу. Щоб на багатосторонньому та двосторонньому рівні було детально визначено, хто, як і коли має реагувати, якщо виникне будь-яка загроза державній безпеці України. Реагувати санкціями, постачанням зброї, всією необхідною матеріальною та фінансовою підтримкою. (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №647/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 3).

Президент узяв участь у церемонії підняття Державного прапора в деокупованому Ізюмі ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час робочої поїздки на Харківщину Президент Володимир Зеленський взяв участь у церемонії підняття Державного прапора України в місті Ізюмі, яке українські військові звільнили від російських окупантів.

Церемонія відбулася на центральній площі міста в присутності захисників України. Під час підняття прапора пролунав Державний гімн України.

Президент подякував військовослужбовцям, які звільняють українські землі від ворога.

Президент України Володимир Зеленський:

Хочу подякувати вам за те, що зберігаєте наших людей, наші серця, дітей і майбутнє.

Глава держави побажав військовослужбовцям здоров'я та успіхів.

Президент України Володимир Зеленський:

Останні місяці вам надзвичайно складно. Тому дуже вас прошу: бережіть себе, бо ви – найцінніше, що в нас є. (...). Напевне, можна тимчасово окупувати території нашої держави. Але точно неможливо окупувати наш народ, українських людей.

Глава держави зазначив, що сьогодні, коли захисники звільняють українські землі від окупантів, прапор України набуває особливого значення.

Президент України Володимир Зеленський:

Раніше, коли ми дивилися вгору, завжди шукали синє небо, сонце. А сьогодні ми, і особливо люди на тимчасово окупованих територіях, дивлячись угору, шукаємо лише одне – прапор нашої держави. Це значить, що герої тут. Це значить, що ворога немає, він утік.

Присутні вшанували хвилиною мовчання пам'ять захисників, які віддали свої життя за Україну.

Глава держави коротко поспілкувався з міським головою Ізюма Валерієм Марченком щодо ситуації в населеному пункті.

На Харківщині Президент нагородив українських захисників (Президент України Володимир Зеленський).

Під час робочої поїздки у Харківську область Президент України Володимир Зеленський вручив державні нагороди українським військовослужбовцям.

Президент України Володимир Зеленський:

Хочу подякувати вам за службу, за звільнення тимчасово окупованих територій. Дякую за захист найголовнішого, що в нас є, – України, нашого суверенітету й територіальної цілісності.

Володимир Зеленський побажав захисникам та їхнім сім'ям здоров'я.

Президент України Володимир Зеленський:

Ви – героїчні люди. Бережіть себе і народ України. Діти й онуки ніколи не забудуть ваш подвигу

Глава держави також провів нараду щодо оперативної ситуації на ділянці фронту та на деокупованих територіях. Президент заслухав доповідь командувача Сухопутних військ ЗСУ Олександра Сирського – командувача оперативного стратегічного угруповання військ «Хортиця», яке здійснює контрнаступальну операцію на Харківському та Луганському напрямках.

Володимир Зеленський: Після повернення України в Крим туди повернеться життя, як на Харківщину (Президент України Володимир Зеленський).

Президент Володимир Зеленський наголосив, що жителі всіх тимчасово окупованих територій України, зокрема й Криму, мають знати, що Україна туди обов'язково повернеться, а разом з нею повернеться повноцінне життя. Про це Глава держави сказав, спілкуючись із журналістами в деокупованому Ізюмі під час робочої поїздки на Харківщину.

Президент України Володимир Зеленський:

Ми маємо надсилати сигнали нашим людям, які поки що, на жаль, перебувають в окупації. І мій сигнал людям у Криму: ми знаємо, що це наші люди, і це жахлива трагедія, що вони в окупації понад вісім років. Ми туди повернемося. Я не знаю, коли саме. Але в нас є плани, і ми повернемося туди, тому що це – наша земля і наші люди.

Володимир Зеленський зазначив, що жителі тимчасово окупованого Криму всі ці роки перебувають під тиском пропаганди Російської Федерації, але коли Україна повернеться на півострів, кримчани побачать неправдивість російського телебачення та пропаганди.

Президент України Володимир Зеленський:

Тому що ми знаємо, що правда на нашому боці.

Володимир Зеленський відзначив, з якою теплою на звільнених територіях зустрічають українських військових.

Президент України Володимир Зеленський:

Це дуже чуттєвий момент. Це означає, що разом зі Збройними Силами України повертається життя.

Розповідаючи про свої враження від побаченого в деокупованому Ізюмі, Володимир Зеленський зауважив, що дуже добре знав цей регіон ще до того, як став Президентом України, тож побачене шокує.

Президент України Володимир Зеленський:

Те, що ми бачимо, шокує, хоча ми вже бачили таке в Бучі, на перших деокупованих територіях. Так само – зруйновані будівлі, вбиті люди... На жаль, це частина нашої сьогоденної історії. І частина сучасної російської нації – те, що вони зробили.

Він подякував міжнародним партнерам за направлення в Україну слідчих та прокурорів, які допомагають у зборі матеріалів щодо злочинів Росії на деокупованих територіях.

Президент України Володимир Зеленський:

Ми всі розуміємо, що цей процес нешвидкий. Наш Офіс Генерального прокурора працює, виконує важливі завдання. Вони дають змогу і журналістам, і слідчим приїжджати в ці місця, знаходити важливі деталі.

Володимир Зеленський наголосив, що головне для України – залишатися максимально відкритою в цих питаннях.

Президент України Володимир Зеленський:

І тоді, впевнений, за все це будуть вироки, буде трибунал. Я в цьому не сумніваюся ні секунди.

З метою модернізації системи трудових відносин в Україні Президент призначив нового голову Національної служби посередництва і примирення ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський підписав указ № 649/2022 про призначення кандидата юридичних наук, доцента кафедри нотаріального, виконавчого процесу та адвокатури, прокуратури, судоустрою Навчально-наукового інституту права КНУ ім. Т. Шевченка Дмитра Кухнюка новим головою Національної служби посередництва і примирення, що має забезпечити повноцінне функціонування системи соціального діалогу в країні.

Цю службу Глава держави утворив, зокрема, задля сприяння взаємодії сторін соціально-трудова відносин у процесі врегулювання колективних

трудових спорів (конфліктів), здійснення посередництва та примирення в таких ситуаціях.

В умовах воєнного стану надзвичайно важливим є зближення позицій роботодавців, профспілок і влади. Це необхідно для ухвалення узгоджених рішень з питань формування та реалізації державної соціальної та економічної політики, врегулювання трудових, соціальних, економічних відносин, забезпечення підвищення рівня та якості життя громадян.

Сучасні тенденції у трудових відносинах, євроінтеграційний рух України потребують модернізації системи та механізмів урегулювання трудових спорів, здійснення медіації у врегулюванні як колективних, так і індивідуальних трудових спорів, ведення соціального діалогу та цифровізації всіх процесів.

Ці питання є пріоритетними напрямками роботи для нового голови Національної служби посередництва і примирення.

Досвід Дмитра Кухнюка в роботі з врегулювання спорів і конфліктів, новітні погляди в юриспруденції сприятимуть виконанню поставлених Президентом завдань.

Глава держави провів нараду щодо енергетичної безпеки Харківщини ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час робочої поїздки у Харківську область Президент України Володимир Зеленський провів нараду щодо питань енергетичної безпеки регіону.

Голова Харківської обласної військової адміністрації Олег Синегубов поінформував Президента, що в регіоні повністю деокуповано 16 громад, частково деокуповано сім громад. Під окупацією залишається близько 6 % території області, тоді як до контрнаступу українських військових було окуповано 32 % Харківщини.

За словами Олега Синегубова, в регіоні проводять роботи з відновлення пошкоджених об'єктів інфраструктури, зокрема у звільнених населених пунктах. На деокупованих територіях відновлюють лінії електропостачання, мобільний зв'язок та роботу медичних установ.

Президент наголосив на важливості якнайшвидшого поновлення електропостачання на територіях, звільнених від ворога.

Президент України Володимир Зеленський:

Деокупація триває, тому треба підготувати зрозумілий план дій, щоб це було в інших районах, які звільнятимуть.

Міністр енергетики Герман Галущенко, який брав участь у нараді в режимі відеоконференції, зазначив, що робота ремонтних бригад значною мірою залежить від темпів розмінування територій.

З огляду на це Президент закликав забезпечити роботу більшої кількості бригад енергетиків та працівників ДСНС задля пришвидшення процесу відновлення.

Під час наради також було зосереджено увагу на питанні функціонування ТЕЦ і ТЕС у Харківській області. Володимир Зеленський зазначив, що сьогодні, в умовах війни, необхідно розробити план заходів щодо забезпечення резервних потужностей системи енергопостачання.

Крім того, Глава держави ознайомився з перебігом відновлення житлового будинку у Харкові, який зазнав пошкоджень унаслідок російських обстрілів. Там триває ремонт покрівлі, перекриттів і балконів, встановлюють вікна.

Володимир Зеленський вручив орден Богдана Хмельницького III ступеня голові Харківської обласної військової адміністрації Олегу Синегубову та орден «За мужність» III ступеня міському голові Харкова Ігорю Терехову.

Олег Синегубов та Ігор Терехов були нагороджені згідно з указом Президента від 6 березня за вагомий особистий внесок у захист державного суверенітету й територіальної цілісності України, мужність і самовіддані дії, виявлені під час організації оборони населених пунктів від російських загарбників.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Повернувся з Харківщини – з нашої Харківщини, з районів, які були звільнені.

На сьогодні майже вся область деокупована. Це був безпрецедентний рух наших воїнів – українцям знову вдалося зробити те, що багато хто вважав неможливим. Тільки за першу добу активних дій наші війська просунулися вперед на 19 кілометрів. За п'ять днів із боями пройшли 110 кілометрів. Загалом деокуповано майже 400 населених пунктів. 150 тисяч українців, які залишалися на цій території, тепер знову відчувають, що таке звичайне безпечне, нормальне життя.

Російська армія перебувала на Харківщині понад п'ять місяців. І за цей час окупанти навіть не намагалися щось зробити для людей, тільки знищували, тільки забирали, тільки вивозили. Залишили по собі спустошені села, і в деяких з них немає жодного вцілілого будинку. Окупанти залишили школи, перетворені на смітники, і церкви – розбиті, перетворені буквально на туалети.

До звільнених районів отримали доступ і журналісти – і українські журналісти, і іноземні. Світ має побачити ці руйнування, має відчути біль, який Росія принесла українцям. Наші правоохоронці вже отримують свідчення про вбивства, про катування, про викрадення людей окупантами. Те, що світ побачив у Бучі, те, що ми побачили на деокупованій території Чернігівщини, Сумщини, те, що бачимо зараз ми з вами на Харківщині, – це докази геноциду проти українців. Докази того, що Росія не може принести нічого іншого, окрім геноциду. (...).

На місці ракетного удару по Кривому Рогу робиться все, щоб ліквідувати наслідки цієї чергової російської підлості. Підлості, яка, можливо, сподобається божевільним російським пропагандистам, але точно не врятує морально-психологічний стан російських солдатів. Вони зрозуміли, що російське командування бездарне і що їх очікує в Україні розгром на всіх напрямках. Жодним терором Росія цього не виправить, бо терор тільки підтверджує слабкість того, хто до нього вдається.

Сьогодні в Ізюмі я нагородив наших героїв. Це було честю для мене – вручити державні нагороди саме на цій землі тим, хто звільняв цю землю. Я дякую воїнам 14-ї і 92-ї окремих механізованих бригад, 25-ї окремої повітряно-десантної бригади, 80-ї окремої десантно-штурмової бригади – усім, усім тим, хто всього лише за п'ять днів змусив ворога панічно відступити, кинути техніку, боєприпаси, численні російські прапори. Дякую 107-й реактивній артилерійській бригаді, 40-й, 43-й, 44-й окремим артилерійським бригадам, 26-й артилерійській бригаді дякую. Хочу подякувати 15-й окремій бригаді артилерійської розвідки – усім воїнам, які забезпечили своєчасне знищення ворожих цілей, просування наших сухопутних підрозділів. І, звичайно, дякую бійцям ГУР, усім хто вміло перетворив паніку ворога на справжню істерику.

Дякую генерал-полковнику Олександрю Сирському та офіцерам його штабу – усім, хто спланував і успішно провів військову операцію зі звільнення Харківщини.

Український прапор повернеться в усі частини нашої держави. Так само, як на Харківщині, українських воїнів зустрічатимуть і на Донбасі, і на півдні нашої держави, і в Криму. Це буде, буде обов'язково.

Також сьогодні у Харкові я провів нараду щодо енергетичної ситуації в місті та області. Ми враховуємо те, що держава-терорист може вдатися до будь-яких нових підлостей. Усім рівням української влади – як центральної, так і місцевої, – рятувальним службам, енергетикам, транспортникам поставлено завдання підготуватися до будь-яких сценаріїв. Потрібні резерви по енергії, по теплу, по водопостачанню на всі вірогідні випадки.

(...). Вперше в історії Євросоюзу на спеціальному засіданні Європарламенту під час щорічного звернення про стан об'єднаної Європи фактично була представлена й держава з-поза меж ЄС – це наша держава. Поки що – з-поза меж ЄС. Працюємо заради повноправного членства – політично, юридично, символічно.

Перша леді України була присутня під час цього щорічного звіту Президентки Єврокомісії. Маємо важливий результат цього візиту – 100 мільйонів євро для відбудови 74 шкіл в Україні в межах Fast Recovery Plan. Зробимо все, щоб вдалася й масштабна соціальна ініціатива – скасування плати за роумінг для наших людей у ЄС і для європейців в Україні. Це буде вагомий сигнал про наше зближення. І я дякую пані Урсулі фон дер Ляєн, дякую всім нашим друзям у Євросоюзі за незмінну підтримку. (...).

Про призначення Д. Кухнюка на посаду голови Національної служби посередництва і примирення: Указ Президента України №649/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Призначити КУХНЮКА Дмитра Володимировича на посаду голови Національної служби посередництва і примирення. (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №650/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 4).

Глава держави зустрівся з представниками аналітичних центрів Європи та США ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із представниками провідних аналітичних центрів Європи та Сполучених Штатів Америки, чий візит у нашу країну організував Польський інститут міжнародних справ.

Глава держави висловив подяку групі експертів за відвідання Києва під час війни, що є черговим свідченням потужної підтримки України з боку вільного демократичного світу. Президент зазначив, що завдяки такій солідарності наша країна вже здобула низку важливих перемог над окупантами і зможе повністю звільнити свою територію.

Президент України Володимир Зеленський:

Ми переможемо завдяки постачанню зброї, жорстким санкціям проти російського агресора. Зокрема переможемо голод, який Росія спровокувала блокуванням українських портів. Але головне – єднання цивілізованого світу. Робота експертів і науковців має цьому сприяти.

Глава держави наголосив на необхідності нарощування оборонної підтримки України з боку держав-партнерів. Критично важливим у цьому зв'язку є отримання систем ППО.

(...). Під час зустрічі відбувся обмін думками стосовно пакета рекомендацій щодо безпекових гарантій для України, який підготувала Міжнародна робоча група під керівництвом Андрія Єрмака і колишнього Генерального секретаря НАТО Андерса Фога Расмуссена. Президент акцентував, що без таких гарантій неможливо говорити про стабільну Європу.

Володимир Зеленський наголосив на необхідності визнання Росії державою – спонсором тероризму за всі злочини, які вона вже скоїла та скоє в Україні.

Президент України Володимир Зеленський:

Для нас це питання є принциповим і очевидним. Після Бучі, Маріуполя, Вінниці, Оленівки. Після обстрілів об'єктів критичної інфраструктури.

Було відзначено, що ситуація навколо Запорізької АЕС є не чим іншим, як черговим проявом ядерного тероризму з боку агресора.

Окрему увагу приділили питанням відбудови України, створення компенсаційного механізму для відшкодування Росією збитків, завданих її вторгненням, та заснування спеціального трибуналу щодо злочину російської агресії.

Президент України обговорив з Президентом Європейської комісії фінансову та енергетичну підтримку нашої держави ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч з Президентом Європейської комісії Урсулою фон дер Ляєн, яка перебуває з візитом у нашій країні.

Глава держави висловив подяку Президенту Єврокомісії за візит і відзначив її важливу роль в оборонній і фінансовій підтримці України під час війни.

Володимир Зеленський також подякував Урсулі фон дер Ляєн за її зусилля щодо набуття Україною статусу кандидата на вступ до Європейського Союзу.

Президент України Володимир Зеленський:

Сьогодні в нас була предметна бесіда. Важливо, що пані Урсула фон дер Ляєн приїхала до нас після щорічної доповіді у Європейському Союзі.

Глава держави зазначив, що в середу, під час візиту першої леді Олени Зеленської до Страсбурга, було оголошено про намір Євросоюзу виділити 100 млн євро на відбудову 74 українських шкіл.

Президент України Володимир Зеленський:

Ця програма – велика, і руйнації великі, але крок за кроком ми маємо повертати життя в Україну. І повертаємо завдяки нашим воїнам, нашому народу. Я думаю, що ми сьогодні дуже позитивно налаштовані й мотивовані щоденною деокупацією тих чи інших містечок, сіл. Тож для нас – це велика перемога.

Глава держави зазначив, що під час зустрічі з Президентом Європейської комісії було обговорено питання енергетичних викликів, які постають перед Україною та ЄС.

Президент України Володимир Зеленський:

Ми бачимо зараз, як російський ворог завдає ударів по наших ТЕЦ, іншій енергетичній інфраструктурі. Цієї зими викликів буде багато, і тут потрібно працювати нам усім об'єднано, бо це складні виклики і для України, і для Європейського Союзу. І ми розуміємо, що всі маємо одне одному допомагати.

Глава держави відзначив, що завдяки приєднанню України до спільної енергосистеми ЄС країни Європи зможуть отримати дешеву українську електроенергію, а наша держава – надходження до бюджету, що допоможе виконати зобов'язання стосовно виплат заробітних плат і пенсій.

Володимир Зеленський подякував Урсулі фон дер Ляєн за рішення Єврокомісії про виділення Україні траншу фінансової допомоги від Європейського Союзу у розмірі 5 млрд євро.

За словами Президента, сьогодні під час зустрічі також обговорювалася можливість одержання наступного траншу до кінця поточного року та підготовки макрофінансової допомоги Україні від ЄС на наступний рік.

Крім того, співрозмовники торкнулися питання приєднання України до внутрішнього ринку Євросоюзу ще до набуття повноправного членства в ЄС.

Президент України Володимир Зеленський:

Впевнений, це буде однією з наших найважливіших перемог. Ми на це заслуговуємо, і тому поки ми ще на шляху до членства, ми хотіли б приєднатися до внутрішнього ринку ЄС. Це для нас важливо.

Володимир Зеленський та Урсула фон дер Ляєн обговорили продовження тиску на Росію, зокрема шляхом ухвалення 8-го санкційного пакета.

Зі свого боку Президент Єврокомісії привітала Україну та ЗСУ з успіхами на фронті й висловила захоплення мужністю українських військових.

Урсула фон дер Ляєн також зазначила, що наша країна продовжує рухатися до набуття членства в ЄС.

Президент Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн:

Я відзначаю рішучість, величезний прогрес на цьому шляху. Ми підтримуватимемо вас усіма своїми можливостями.

Президент Єврокомісії відзначила важливість збільшення обсягів постачання української електроенергії до країн ЄС.

На зустрічі також обговорювали надання макрофінансової допомоги Україні. Урсула фон дер Ляєн розповіла, що погоджений Європарламентом транш у сумі 5 млрд євро має надійти в жовтні, та запевнила, що робота стосовно підтримки триватиме.

Щодо санкцій Президент Єврокомісії наголосила на важливості обміну деталями роботи в цьому напрямку між ЄС та Україною, щоб агресор не мав змоги обходити обмеження.

Крім того, лідери обговорили питання ефективної та швидкої відбудови України.

Президент Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн:

Ми ніколи не зможемо компенсувати те, що ви робите, вашу боротьбу за демократію, за людство, за повагу до міжнародного права. Але що ми можемо, то це сказати вам, що ваші європейські друзі з вами. І будуть з вами стільки, скільки потрібно.

Ім'я Урсули фон дер Ляєн з'явилося на Алеї сміливості в Києві ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський і Президент Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн взяли участь у відкритті символічної таблички

на Алеї сміливості на площі Конституції в Києві, присвяченої європейській лідерці.

Президент України Володимир Зеленський:

В часи війни ми збираємося на цій площі не випадково, тому що тут є імена лідерів світу, які підтримували нашу державу, наш народ, нашу економіку і впродовж цієї війни стояли на нашому боці проти агресії РФ. Я хотів би, щоб сьогодні на цій Алеї з'явилося ім'я шановного Президента Єврокомісії Урсули фон дер Ляєн.

Глава Української держави також вручив Президенту Єврокомісії орден князя Ярослава Мудрого I ступеня, яким Урсулу фон дер Ляєн було нагороджено за значні особисті заслуги у зміцненні міждержавної співпраці, підтримку державного суверенітету й територіальної цілісності України, вагомий внесок у популяризацію Української держави у світі.

Президент Єврокомісії подякувала Володимирі Зеленському за відзнаки й наголосила, що щаслива бути в Києві.

Президент Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн:

Я щиро дякую за той орден, який сьогодні отримала. Для мене це – велика честь. Я приймаю його від імені мільйонів європейців, які підтримують український народ. Це чудовий символ зв'язку між Україною та Європейським Союзом.

З початку повномасштабної війни Росії проти України Європейський Союз стоїть поруч із нашою державою в її героїчній боротьбі з агресором. Лідерство Президента Європейської комісії відіграє ключову роль у широкій підтримці України з боку Євросоюзу у відстоюванні суверенітету й територіальної цілісності та спільних європейських цінностей.

Урсула фон дер Ляєн особисто переконує лідерів держав – членів ЄС у необхідності надання Україні важкого озброєння та посилення санкційного тиску на РФ. Її відданість безумовній перемозі України сприяла ухваленню Європейським Союзом важливих рішень щодо фінансової підтримки нашої країни, зокрема безпрецедентної макрофінансової допомоги та планування відбудови.

Вона також докладає значних зусиль для поглиблення європейської інтеграції нашої держави та реалізації ключових пріоритетів порядку денного відносин Україна – ЄС.

Ім'я Урсули фон дер Ляєн на Алеї слави у Києві відсьогодні буде поруч з іменами державних діячів з Великої Британії, Польщі, Латвії, Чехії.

Отримання систем ППО є одним з пріоритетів для України, це дасть людям безпеку – Володимир Зеленський ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Для України сьогодні є пріоритетом отримання систем протиповітряної та протиракетної оборони, які убезпечать громадян та цивільну інфраструктуру від постійних атак з боку Росії. Про це заявив Президент України Володимир Зеленський під час спілкування з представниками ЗМІ

після зустрічі з Президентом Європейської комісії Урсулою фон дер Ляен у Києві.

Володимир Зеленський зазначив, що наявність сучасних систем ППО сприятиме, зокрема, поверненню українців додому з-за кордону.

Президент України Володимир Зеленський:

Питання – гарантувати їм безпеку. Це складне питання. Безпека – це протиповітряна оборона. Я не знаю, як це вирішити дуже швидко, але ППО і ПРО – це для нас сьогодні пріоритет.

За словами Глави держави, є певні позитивні рішення щодо постачання Україні зенітних ракетних комплексів NASAMS та IRIS-T.

Президент України Володимир Зеленський:

Ми очікуємо декілька систем IRIS-T. Поки що не отримали жодної. Так само, як від США ми очікуємо – і вдячні за підтримку цього процесу – NASAMS.

За словами Глави держави, Україна налаштована активно працювати щодо питання надання ППО з такими країнами, як Франція, Італія, Німеччина.

Президент України Володимир Зеленський:

Не отримав поки що позитивної реакції від Ізраїлю. Держав, які спроможні гарантувати нам з вами закриття неба, принаймні з погляду ППО, не так багато. І навколо цих держав і треба розв'язувати це питання.

Президент наголосив на важливості пришвидшення процесу надання нашій країні систем ППО, адже щодня від агресії Російської Федерації гинуть цивільні українці.

Президент України Володимир Зеленський:

Хочеться, щоб усі держави, які спроможні дати Україні важку техніку, відкрили це вікно. Ми вдячні за всю допомогу, яку нам дають для посилення Збройних Сил України.

Президент зауважив, що нещодавні успіхи на фронті, насамперед на Харківщині, стали можливими завдяки ЗСУ і тому, що Україна отримала ту допомогу, яку запитувала.

Президент України Володимир Зеленський:

Ще не всю, але отримали. Дуже важливо, щоб партнери підтримували нас тим, що нам потрібно. Всі дії на полі бою – це конкретні операції, які мають бути підкріплені конкретно зброєю. Тоді буде конкретний результат. А про сміливість і розум наших Збройних Сил не треба навіть говорити, все видно за результатами.

Зі свого боку Урсула фон дер Ляен зазначила, що Європейська комісія підтримує спільний підхід країн ЄС щодо надання Україні тієї збройної підтримки, якої вона потребує для свого захисту.

Президент Єврокомісії Урсула фон дер Ляен:

Це така загальна рекомендація для всіх членів Європейського Союзу. Сам ЄС не володіє жодним військовим обладнанням, але сприяє цьому

процесу через фінансування Європейського фонду миру. Але це відповідальність держав-членів ЄС на двосторонньому рівні.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Сьогодні в Києві на Алеї сміливості була відкрита нова табличка, присвячена Президентці Єврокомісії Урсулі фон дер Ляєн. (...). Пані Урсула сьогодні вже втретє побувала в нашій державі після 24 лютого. І щоразу її візити відкривають новий етап у зближенні України та Євросоюзу. Ми обговорили всі ключові пункти у наших відносинах. Але зараз хочу особливо відзначити інтеграційне питання, рух нашої держави до повноправного членства в ЄС.

Хоч би якими були обставини, ми все одно реалізуємо кожну деталь наших домовленостей, щоб відкрити можливість переговорів щодо членства. Вже в листопаді маємо виконати сім рекомендацій Єврокомісії, які ми отримали при здобутті статусу кандидата. Має якнайшвидше розпочатися оцінка Єврокомісією нашого прогресу в інтеграції. А наступного року маємо вийти й на ясність у головному питанні: коли зможемо розпочати переговори щодо членства. (...).

Я поінформував про нову й особливо підлу тактику російських терористів – удари по енергетичній та гідротехнічній інфраструктурі. Якраз у час перебування Президентки Єврокомісії в Україні російська армія завдала нового ракетного удару по Кривому Рогу, по Кіровоградщині. В обох випадках – по гідротехнічних спорудах. Мета цих ударів абсолютно зрозуміла. Це удари саме по людях, по нормальності життя в Україні. Держава-терорист намагається показати, ніби вона може компенсувати такими ударами боягузтво й бездарність її військових, провал її намагань уникнути санкцій та економічної ізоляції.

Ми ж у відповідь маємо показати, що на кожен прояв російського терору буде незмінно жорстка й принципова реакція. Тому й потрібен восьмий санкційний пакет ЄС – ми про це говорили з пані Урсулою. Потрібне й принципове рішення Сполучених Штатів Америки щодо держави-терориста, юридичне визнання цього статусу, і ми це, до речі, обговорювали нещодавно під час візиту в Київ Держсекретаря США Ентоні Блінкена. Обговорюємо це питання й під час контактів з конгресменами.

Потрібен прогрес у наданні Україні систем протиповітряної оборони. Ми вже маємо домовленості з певними країнами, наші дипломати працюють з іншими. Хочу підкреслити, що без надання нам достатньої кількості достатньо ефективних систем ППО, які захистять українське небо, Росія й далі відчуватиме безкарність і провокуватиме нові локальні та глобальні кризи. Тож захист України від російських ракет – це справді базовий елемент глобальної безпеки.

(...). Сьогодні була ухвалена важлива резолюція МАГАТЕ – резолюція з вимогою до Росії припинити всі дії проти Запорізької атомної станції на самій станції, на будь-якому іншому атомному об'єкті в Україні. Хоча міжнародні організації часто обмежені у своїх можливостях реагувати, але ми бачимо, що МАГАТЕ чітко визначає джерело радіаційної небезпеки, а саме: російську військову присутність на Запорізькій станції, російські дії проти атомної станції. Тому повна демілітаризація станції, негайне виведення звідти всіх російських військових – це єдине, що може забезпечити виконання цієї резолюції МАГАТЕ. І це теж базовий елемент глобальної безпеки. Поки на ЗАЕС залишаються російські солдати, світ залишається на межі радіаційної катастрофи – гіршої, ніж навіть Чорнобильська. І це спільна відповідальність усіх у Європі та у світі – прибрати російську присутність із території ЗАЕС.

Хочу сьогодні подякувати всім представникам Державної служби з надзвичайних ситуацій, комунальним службам, будівельникам, працівникам поліції, військовим, представникам місцевої влади, представникам бізнесу – кожному й кожній, хто залучений до ліквідації наслідків російського ракетного терору, хто допомагає тим, хто постраждав від ударів. У Кривому й на Кіровоградщині, у Харкові і в Запоріжжі, у Миколаєві та на Донеччині – в усіх містах і громадах, з яких Росія знущається за допомогою своїх ракет.

Держава-терорист застосувала проти нас вже понад 3800 різних ракет. Але жодна ракета не наблизить Росію до її мети. Підкорення України не буде. І кожна ракета наближає Росію до більшої міжнародної ізоляції, до більшої економічної деградації та до ще чіткішого історичного засудження.

І наостанок. В Ізюмі на Харківщині знайдене масове поховання людей. Необхідні процесуальні дії там уже розпочалися. Більше інформації – чіткої, перевіреної інформації – має бути завтра. Завтра ж в Ізюмі будуть журналісти – українські та міжнародні. Ми хочемо, щоб світ знав, що реально відбувається і до чого призвела російська окупація. Буча, Маріуполь, тепер, на жаль, Ізюм... Росія всюди залишає по собі смерть. І повинна за це відповідати. Світ повинен притягнути Росію до реальної відповідальності за цю війну. Зробимо все для цього. (...).

Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 вересня 2022 року «Про пропозиції до проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» по статтях, пов'язаних із забезпеченням національної безпеки і оборони України»: Указ Президента України №651/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Відповідно до статті 107 Конституції України постановляю:

1. Увести в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 вересня 2022 року «Про пропозиції до проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» по статтях, пов'язаних із забезпеченням національної безпеки і оборони України» (додається, для

службового користування, без абзаців другого – сьомого підпункту 4 пункту 1 – відкрита інформація).

2. Контроль за виконанням рішення Ради національної безпеки і оборони України, введеного в дію цим Указом, покласти на Секретаря Ради національної безпеки і оборони України. (...).

Президент провів чергове засідання Ставки Верховного Головнокомандувача ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський у п'ятницю провів чергове засідання Ставки Верховного Головнокомандувача.

У ньому взяли участь: міністр оборони Олексій Резніков, Головнокомандувач Збройних Сил України Валерій Залужний, начальник Генерального штабу ЗСУ Сергій Шаптала, командувач Сил спеціальних операцій ЗСУ Віктор Хоренко, секретар Ради національної безпеки і оборони Олексій Данілов, міністр внутрішніх справ Денис Монастирський, т. в. о. голови Служби безпеки України Василь Малюк, міністр закордонних справ Дмитро Кулеба, міністр інфраструктури Олександр Кубраков, керівник Офісу Глави держави Андрій Єрмак.

Також до засідання Ставки у форматі відеозв'язку приєдналися: командувач Сухопутних військ Збройних Сил України Олександр Сирський, командувач військ Оперативного командування «Захід» Сергій Літвінов, командувач військ Оперативного командування «Південь» Андрій Ковальчук.

Учасники засідання розглянули подальші кроки з деокупації територій України та ухвалили необхідні рішення.

Окремо зупинилися на матеріально-технічному забезпеченні сил оборони та актуалізували перелік озброєння, необхідного для продовження операції зі звільнення українських земель.

Володимир Зеленський взяв участь у нагородженні лауреатів Всеукраїнської акції «Герой-рятувальник року» ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський взяв участь у нагородженні лауреатів Всеукраїнської акції «Герой-рятувальник року» та привітав із прийдешнім професійним святом працівників Державної служби з надзвичайних ситуацій.

Церемонія відбулася в Маріїнському палаці в Києві.

Президент України Володимир Зеленський:

Ми відзначаємо тих, хто рятував життя. Тих, хто робив це професійно, присвятивши себе роботі рятувальника, і тих, хто у надзвичайних обставинах війни проявив найкращі якості: сміливість, рішучість, людяність. Я дякую вам за збережені життя, за те, що ви зробили для наших людей.

Президент наголосив, що українське суспільство має шанувати рятувальників за те, що вони повертають безпеку, ліквідують наслідки ворожих обстрілів і стихійних лих.

Президент України Володимир Зеленський:

Такі люди є в кожному місті нашої рідної України, у кожному нашому регіоні. Це працівники Державної служби з надзвичайних ситуацій, це всі, хто залучений до робіт з розмінування, це люди, які проводять евакуацію з районів бойових дій і доправляють важливі речі, гуманітарну допомогу. Це люди, які відновлюють енергопостачання після обстрілів, які захищають українців від наслідків російських ударів – ракетних, артилерійських. Це ті, хто надає психологічну підтримку населенню й дає людське тепло, коли його потребують.

Присутні вшанували хвилиною мовчання пам'ять українців, життя яких забрали окупанти.

Президент вручив державні нагороди та присвоїв спеціальні звання працівникам Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

Крім того, у присутності Володимира Зеленського відбулося нагородження лауреатів Всеукраїнської акції «Герой-рятувальник року». Були відзначені українці, які проявили мужність, героїзм і самопожертву, рятуючи людські життя в умовах бойових дій під час повномасштабного російського вторгнення. Дипломи лауреатам вручили міністр внутрішніх справ Денис Монастирський і голова Державної служби України з надзвичайних ситуацій Сергій Крук.

Зокрема, диплом за мужність і рішучість отримала Леся Бондаренко, яка 25 лютого 2022 року разом із сусідами та своєю шестимісячною донькою Кірою намагалася виїхати з окупованого ворогом села Демидів Київської області. Поблизу Гостомеля автомобіль, у якому, окрім маленької Кіри, був хлопчик і кілька дорослих, розстріляли окупанти. Загинули всі, крім дітей і Лесі Бондаренко. Попри важке поранення вона встигла виштовхнути малечу й вистрибнути з автомобіля, який палав. Жінка втратила багато крові, однак змогла врятувати дітей.

Нагороду отримав і мешканець Попасної Олександр Прокопенко, який під постійними ворожими обстрілами лагодив пошкоджені газові магістралі по всій території Попаснянської громади. З 22 березня до 29 квітня, коли бомбардування стали тотальними, Олександр Прокопенко вивіз близько 300 осіб у місто Бахмут. Згодом також під обстрілами він доправляв гуманітарну допомогу мешканцям Попасної.

Дипломом лауреата відзначений керівник загону швидкого реагування Товариства Червоного Хреста міста Запоріжжя Віталій Цибарєв. З перших хвилин повномасштабного вторгнення Віталій разом з працівниками ДСНС супроводжує евакуаційні колони з окупованих Енергодара, Бердянська та Маріуполя. Загалом колона під його керівництвом евакуювала на підконтрольну Україні територію 4585 осіб.

За небайдужість і професіоналізм нагороджена завідувачка акушерсько-гінекологічного відділення Тростянецької міської лікарні Сумської області Тетяна Сидоренко, яка не залишала пацієнтів під час російської окупації міста. Пологи доводилося приймати у бомбосховищі при світлі ліхтарів і свічок та без достатньої кількості води, адже всі комунікації були знищені внаслідок ворожих обстрілів.

Загін Галичинівської місцевої пожежної охорони на Миколаївщині, яким керує лауреат акції Ірина Грачова, обслуговує район виїзду, що його вже понад 200 днів ворог обстрілює з різних видів зброї. 9 серпня, після масштабної атаки росіян з реактивних систем залпового вогню, пожежники загону ліквідували велике загоряння, яке загрожувало приватним житловим будинкам і господарським спорудам.

За рішучі та сміливі дії диплом лауреата отримав старший пожежник одного з підрозділів Києва Олександр Швець. З 24 лютого до 7 березня 2022 року він вивіз у безпечне місце близько 60 мешканців сіл Горенка, Мощун та Пущі-Водиці. Під час однієї з поїздок у Горенку, доправляючи продукти харчування людям, які не хотіли покидати своїх помешкань, Олександр Швець потрапив під ворожий обстріл та зазнав поранення.

Нагороджений також капітан поліції Олександр Пенський із Харкова, який витяг з-під завалів житлового будинку, зруйнованого внаслідок обстрілів ворога, 12-річну дівчинку. Пізніше, вже разом із рятувальниками, які прибули на місце події, капітан врятував зі зруйнованого будинку жінку.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). На Харківщині тривають слідчі дії в районах, які були звільнені від російської окупації.

Фіксуються всі злочини рашистів, збираються докази їхньої винуватості.

Знайдені катівні, у яких знущалися з мирних жителів окупованих міст і селищ, приміщення, у яких тримали людей – навіть іноземців. Зокрема, сімох громадян Республіки Шрі-Ланка, студентів Куп'янського медичного коледжу. Ще в березні їх захопили російські солдати і згодом утримували цих людей у підвалі. Лише тепер, після звільнення Харківщини, ці люди були врятовані, їм надається належна медична допомога.

Триває ексгумація тіл на місці масового поховання біля Ізюма. Станом на цей час встановлено понад 440 могил. Про кількість похованих там людей ще зарано говорити, слідчі дії тривають.

Вже є чіткі докази катувань, знущання з людей... Ба більше, є свідчення, що російські солдати, чії позиції були неподалік цього місця, стріляли по похованих просто для розваги.

Світ повинен на все це відреагувати. Росія повторила в Ізюмі те, що зробила в Бучі. І ми зараз тільки почали дізнаватися повну правду про те, що відбувалося в цей час на Харківщині.

Добре, що в структурах ООН вже готують групу працівників, яка побуває в цьому місці біля Ізюма, яка побачить і зможе доповісти всім у системі ООН про те, що робили терористи Росії.

Ми забезпечимо повний доступ журналістів до звільненої території та всіх місць знущання з людей. Ми дамо такий доступ, який дасть змогу повідомити світу, що рашизм має бути засуджений.

Я дякую всім нашим партнерам, усім лідерам і просто нашим звичайним людям, які допомагають боротися за справедливість. Боротися за офіційне визнання Росії державою – спонсором тероризму, за посилення санкцій проти Росії за цей терор.

Провів сьогодні Ставку Верховного Головнокомандувача. Як завжди, були присутні ключові керівники сектору оборони й безпеки, ключові представники центральної влади, які забезпечують реалізацію оборонного задуму. Командувачі оперативних напрямків доповіли щодо ситуації на передовій. Окрім цілком зрозумілих питань і рішень, торкнулися також тематики перспективних озброєнь, того, що значно посилить нашу армію.

Говорив сьогодні з Президентом Фінляндії. Подякував за вже надану нам підтримку й окреслив додаткові потреби, які маємо. Вагомою темою розмови була європейська політика щодо віз для громадян держави-терориста. Вважаю, що для кожної країни, яка має спільний кордон із Росією, візове питання є життєво важливим і має вирішуватися на користь повного обмеження доступу громадян Росії.

Також говорив сьогодні з представниками компанії Nike. Подякував їм за рішення піти з російського ринку. Правильне рішення. Це приклад того, що бізнес може відігравати значну роль у захисті людяності та свободи. Якщо якась держава обирає для себе шлях терору, обов'язок кожної компанії, яка поважає себе, відмежуватися від такої держави.

Сьогодні ж в Офісі відбулася зустріч групи під керівництвом Андрія Єрмака, що працює над приєднанням України до Організації економічного співробітництва та розвитку, – зустріч з послами G7 та інших держав-партнерів. Це надзвичайно вагомий напрямок, який має значення і в контексті європейської інтеграції, і в контексті внутрішньої трансформації нашої держави. В межах зустрічі дипломатам були представлені деталі нашої ініціативи зі створення спеціального міжнародного трибуналу для покарання Росії за злочин агресії проти України. Дякую представникам «Великої сімки» та іншим країнам-партнерам за готовність підтримувати Україну!

І ще одне. Цієї суботи ми відзначаємо День рятівника – професійне свято тих, хто присвятив своє життя спасінню інших. І також це день тих, хто за певних обставин і завдяки своїй порядності, сміливості став рятівником, допомігши комусь іншому. Сьогодні я відзначив державними нагородами таких людей. (...).

Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня рятівника: Указ Президента України №652/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 5).

Про визнання такими, що втратили чинність, деяких указів Президента України: Указ Президента України №653/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

1. Визнати такими, що втратили чинність:

Указ Президента України від 25 березня 1994 року № 112/94 «Про заходи щодо розвитку економічного співробітництва областей України з суміжними прикордонними областями Російської Федерації»;

Указ Президента України від 3 червня 1994 року № 271/94 «Про заходи щодо розвитку економічного співробітництва областей України з суміжними областями Республіки Білорусь і адміністративно-територіальними одиницями Республіки Молдова»;

Указ Президента України від 9 червня 1994 року № 287/94 «Про поширення дії Указу Президента України № 112 від 25 березня 1994 року «Про заходи щодо розвитку економічного співробітництва областей України з суміжними прикордонними областями Російської Федерації» на Запорізьку обласну державну адміністрацію»;

Указ Президента України від 2 липня 1996 року № 495/96 «Про заходи щодо розвитку економічного співробітництва Автономної Республіки Крим з суміжними прикордонними адміністративно-територіальними одиницями Російської Федерації (...).

Про затвердження Угоди між Україною та Європейським Союзом про вантажні перевезення автомобільним транспортом: Указ Президента України №654/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

1. Затвердити Угоду між Україною та Європейським Союзом про вантажні перевезення автомобільним транспортом, учинену 29 червня 2022 року в місті Ліоні (додається). (...).

Про присвоєння С. Барсукову звання Герой України: Указ Президента України №655/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» БАКСУКОВУ Сергію Ігоровичу – старшому лейтенанту (помертньо). (...).

Про присвоєння С. Жержевському звання Герой України: Указ Президента України №656/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народу постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» ЖЕРЖЕВСЬКОМУ Сергію Олександровичу – старшому солдату (помертло). (...).

Про присвоєння Б. Карватку звання Герой України: Указ Президента України №657/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» КАРВАТКУ Богдану Владиславовичу – майору (помертло). (...).

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Сьогодні в кількох наших містах мали б відзначатись їхні дні – дні міста. Зокрема, в Херсоні та Бердянську, які поки що залишаються під контролем окупантів. Поки що. Хоч би які сили окупанти витрачали на них, хоч би що вони там розказували, наш Херсон і наш Бердянськ жодної хвилини не втрачали своєї української душі, жодної хвилини не втрачали віри в Україну. І жодної хвилини ми про них не забуваємо й обов'язково повернемося.

Так само, як Київщину, Чернігівщину й Сумщину, так само, як тепер Харківщину, ми звільнимо й інші області, всю нашу землю. Всюди, де є Україна, буде наш прапор, і ніде не залишиться цього звірства – рашизму, який повторює те, що робили нацисти. (...).

Сьогодні в Ізюмі Харківської області продовжились ексгумаційні роботи на місці знайденого масового поховання. Проводяться експертизи тіл. Отримані нові докази тортур, які застосовувались проти людей, які там поховані. У звільнених районах Харківщини знайдено вже понад десять катівень – у різних містах і селищах. Коли окупанти втікали, вони кинули й апарати для знущання. Навіть на звичайному вокзалі Козачої Лопані знайшли приміщення для тортур, знайшли інструменти для катувань струмом. Це просто вокзал! Катування було повсюдною практикою на окупованій території. Так робили нацисти. Так роблять рашисти. І відповідатимуть вони так само – і на полі бою, і в залах суду. Ми встановимо всі особистості тих,

хто катував, хто знущався, хто приніс це звірство з Росії сюди, на нашу українську землю.

Ситуація на передовій за минулу добу не зазнала суттєвих змін. Збройні Сили України, підрозділи нашої розвідки, СБУ, Національної гвардії поступово, крок за кроком витісняють окупантів з нашої землі. Але ще потрібен час, ще потрібні зусилля, ще потрібно бути повністю зосередженими на обороні та зберігати всю нашу міцність. Багато хто з російських солдатів уже усвідомив, що в них немає жодних шансів в Україні, що вони будуть розбиті. Найрозумніші з російських військових здаються в полон, і ми гарантуємо їм дотримання усіх прав згідно з конвенціями. І ми будемо тиснути й далі, щоб усі окупанти це зрозуміли. Будемо бити їх міцніше, ніж били до цього.

(...). Зараз звільнені райони Харківщини нарешті можуть жити – доправляються продукти, ліки, повертається енергозабезпечення, привезли пенсії, відновлюємо роботу транспорту, залізниці. Настане час – відбудуємо й усе, що зруйнували окупанти. І буде день, коли я зможу сказати це про кожне наше місто, яке поки що під окупацією. І про Херсон, і про Бердянськ, і про Донецьк, і про Луганськ, і про Маріуполь. Звичайно, і про Крим. Україна повернеться. Україна переможе! (...).

Офіційна діяльність дружини Президента України

З ініціативи Олени Зеленської зібрано понад \$6,4 млн на реанімобілі, які допомагатимуть рятувати важкопоранених ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

З ініціативи дружини Президента України Олени Зеленської зібрано \$6,4 млн на автомобілі швидкої медичної допомоги класу С. Збір було оголошено напередодні другого Саміту перших леді та джентльменів, який був присвячений повоєнному відновленню людського капіталу в Україні.

Реанімобілі класу С обладнані всім необхідним, щоб навіть в умовах бездоріжжя швидко й безпечно доправити важкопоранених до лікарні: кисневими балонами, кардіомоніторами та дефібриляторами, електрокардіографами та апаратами штучної вентиляції легень.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Одним із ключових завдань Саміту було зібрати кошти на реанімобілі. Ми використали цей майданчик для звернення до людей з усього світу й запропонували долучитися до збору. Наш заклик підсилила участь інших перших леді та впливових спікерів, за що я їм дуже вдячна. Разом нам вдалося зібрати понад 6,4 мільйона доларів.

Збір відбувався через фандрейзингову платформу United24. Пожертви надійшли з 55 країн світу. Станом на 12 вересня на частину зібраних коштів ДП «Медичні закупівлі України» придбало 82 реанімобілі. Перші 18 швидких уже передані в Сумську, Харківську, Миколаївську, Чернігівську та Рівненську області.

Перша леді України прибула у Страсбург для участі в оголошенні щорічної Доповіді про становище ЄС і зустрілася з Президентом Єврокомісії ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська на запрошення Президента Європейської комісії Урсули фон дер Ляен прибула у Страсбург на оголошення Доповіді про становище Європейського Союзу.

Щороку у вересні Президент Єврокомісії виступає з такою Доповіддю на пленарній сесії Європейського парламенту. Досі не було практики запрошення іноземних гостей чи делегацій на оголошення Доповіді. Дружина Президента України стала першою почесною гостею на такому засіданні ЄП.

Цьогорічна Доповідь присвячена серед іншого відповіді ЄС на збройну агресію РФ проти України (санкції щодо Росії, фінансова та гуманітарна допомога Україні, підтримка переміщених осіб, збільшення інвестицій в оборону країн ЄС), а також питанням енергетичної безпеки (реалізація плану REPowerEU щодо поступової відмови від російських енергоносіїв).

Під час виступу Урсула фон дер Ляен оголосила про рішення Європейської комісії виділити 100 млн євро для відбудови 74 українських шкіл у межах плану швидкого відновлення Fast Recovery Plan. Заклади мають відновити до початку зими. Для кожної школи підготовлено окремі плани.

Олена Зеленська також особисто зустрілася з Президентом Європейської комісії. Перша леді подякувала їй за запрошення та солідарність з Україною під час боротьби з російськими загарбниками.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Мільйони українців були змушені покинути свої домівки та виїхати за межі країни заради збереження життя своїх дітей. Ми вдячні європейським країнам за прихисток для наших громадян і створення умов для їх тимчасового проживання. Ми маємо розв'язати велику кількість проблем, і сьогодні сподіваюся обговорити з вами потреби українців як за кордоном, так і всередині країни у галузях охорони здоров'я, освіти та культури.

Співрозмовниці приділили увагу темі медичної допомоги українцям, зокрема пораненим військовослужбовцям і цивільним громадянам. Також було обговорено сприяння з боку ЄС у розв'язанні проблем з окремими категоріями медичних закладів спеціальної допомоги, в реалізації програм з психологічної підтримки населення та розбудові спроможності України у сфері протезування. Крім того, йшлося про нагальні освітні потреби українців за кордоном і на батьківщині, підтримку з боку ЄС в охороні та порятунку української культурної спадщини.

Президент Єврокомісії Урсула фон дер Ляен:

Україна має перемогти, і ми робитимемо все для цього. Ця перемога – не просто перемога України над Росією у війні, це питання виживання та майбутнього демократії. Ми будемо на вашому боці до кінця, скільки б це не тривало.

Олена Зеленська відзначила роль Європейського Союзу в евакуації поранених українських військовослужбовців і цивільних громадян за кордон. 11 березня Європейська комісія запровадила стандартну процедуру медичної евакуації (MEDEVAC). За цей час з України до медичних закладів європейських країн доправили 1187 осіб.

Перша леді закликала ЄС підтримати Національну програму психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, яка запроваджується для допомоги населенню, що постраждало внаслідок воєнних дій, а також розвиток спроможностей України у сфері протезування, реконструкції обличчя та лікування посттравматичних розладів.

Крім того, Олена Зеленська наголосила, що українська влада виконує рекомендації Європейської комісії, необхідні для переходу до переговорного процесу про набуття нашою державою членства в ЄС.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Війна Росії спрямована також на те, щоб перешкодити євроінтеграційним процесам України. Проте ці намагання Росії зазнали повного фіаско. Хочу запевнити, що влада України налаштована докласти

всіх зусиль, щоб шлях нашої держави до повноправного членства в ЄС був швидким. Україна готова виконати всю необхідну роботу задля наближення початку переговорів. (...).

Під час візиту до Страсбурга Олена Зеленська провела зустрічі з керівництвом Єврокомісії, Європарламенту та Ради Європи ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час візиту до Страсбурга перша леді Олена Зеленська провела зустріч з віце-президентом Європейської комісії з питань популяризації європейського способу життя Маргарітисом Схінасом і комісаром з питань здоров'я та харчової безпеки Стеллою Каріакідес. Дружина Президента подякувала їм за нещодавнє відвідання України.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Ви привертаєте увагу європейських і світових лідерів до України й тих проблем, з якими ми вимушені боротися через варварську військову агресію Росії проти України.

Перша леді обговорила з Маргарітисом Схінасом нагальну потребу української освіти в міжнародній підтримці, зокрема сприяння в реалізації плану швидкого відновлення шкіл. Офіс Президента у співпраці з Міністерством освіти і науки та місцевими органами влади сформував перелік із 74 найпріоритетніших закладів, що потребують негайного відновлення. Також ішлося про обладнання шкіл і дошкільних закладів засобами протипожежної безпеки й улаштування укриттів. Іще однією темою обговорення стали шкільні автобуси для забезпечення підвезення учнів і вчителів на заході України. Наявна кількість шкільних автобусів недостатня, частину автопарку було передано на потреби Збройних Сил України. Необхідно приблизно 3 тис. автобусів.

Крім того, ішлося про освітньо-культурні проекти для українців, які стали вимушеними переселенцями у ЄС.

Було зазначено, що діти з України, які перебувають у Євросоюзі, потребують вивчення української мови та літератури, історії України в їхніх тимчасових європейських школах. Уряд України допомагає розробити навчальні матеріали та надає їх партнерам. Водночас для якісного викладання українських предметів у школах, організації груп, додаткових занять, гуртків, шкіл вихідного дня навчальні заклади потребуватимуть додаткового фінансування.

Олена Зеленська розповіла, що в країнах ЄС з її ініціативи реалізується проект «Українська книжкова полицка» для поширення книг українською мовою в оригіналі та перекладах у провідних бібліотеках світу. Загалом «Українські книжкові полицки» відкрились у 18 країнах: Австрії, Туреччині, Литві, Словаччині, Швеції, Чехії, Франції, Нідерландах, Греції, Латвії, Фінляндії, Йорданії, Хорватії, Лівані, Японії, Бельгії, Албанії, Іспанії.

Зі свого боку Маргарітис Схінас заявив: «Українські діти можуть і мають вчитися у Європі, але вони повинні використовувати свої знання для

відбудови України. І все, що вони дізнаються та здобудуть у Європі, вони мають вкладати у відбудову України».

З комісаром ЄС з питань охорони здоров'я та безпеки харчової продукції Стеллою Кіріакідес Олена Зеленська обговорила медичну евакуацію поранених українських військових і цивільних громадян за кордон. Близько 1200 пацієнтів з України було доправлено на лікування до країн – членів ЄС.

Також ішлося про підтримку можливостей України у сфері протезування тих, хто втратив кінцівки, і Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, яку запускають в Україні, про психологічну реабілітацію дітей із гарячих точок.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Усвідомлюємо надзвичайну важливість для європейської спільноти вивчення української травми, спричиненої жахливою війною. Детальне розуміння та прогнозування наслідків, необхідних превентивних кроків, дослідження впливу на соціальні та економічні показники як в Україні, так і в країнах Європи – Європейська комісія могла б стати провідною інституцією у здійсненні такого амбітного та важливого дослідницького проекту з вивчення впливу цієї війни на суспільство та економіку в Україні та в усьому світі, її травматичних наслідків та шляхів подолання цих травм.

У межах візиту перша леді також провела зустріч з Президентом Європейського парламенту Робертою Мецолою. Олена Зеленська подякувала їй за відвідання України у квітні, після деокупації Київщини.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Це стало потужним сигналом для українців, що вони не самі, і Європа підтримуватиме нас та не дозволить знищити нашу державу та наш народ. Це не лише знак підтримки, а й чіткий сигнал, що Україна спільно з демократичним світом перемаже в цій війні.

Вона також наголосила на важливості дебатів на тему «Порушення прав людини в контексті примусових депортацій цивільних українців та примусової адаптації українських дітей у Росії», запланованих у Європарламенті на 14 вересня.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Становище сотень тисяч українців, зокрема дітей зі спеціалізованих закладів, які були примусово переміщені чи депортовані державою-агресором на свою територію всупереч нормам міжнародного гуманітарного права, є однією з найболючіших тем для нашого суспільства.

Тему примусово депортованих українців, зокрема дітей, дружина Президента обговорила і з Генеральним секретарем Ради Європи Марією Пейчинович-Бурич, яка також відвідувала деокуповану Київську область у травні 2022 року.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Ми цінуємо зусилля Ради Європи з реалізації проекту «Захист прав дитини в Україні» Але цього недостатньо. Нам потрібна реальна допомога

міжнародних партнерів у поверненні в Україну викрадених дітей, які опинилися на території РФ без супроводу батьків.

Почалося обговорення теми створення спеціального трибуналу для покарання за злочин агресії проти України та компенсаційного механізму з відшкодування збитків, завданих агресією.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Авторитет Ради Європи як провідної міжнародної організації у питаннях захисту прав людини є загальноновизнаним. Дуже розраховуємо на те, що і в питаннях відповідальності за злочин агресії Рада Європи ще раз засвідчить свою провідну роль у захисті прав людини та ухвалить відповідне рішення(...).

Олена Зеленська провела чергову серію відеорозмов з дружинами глав держав та урядів – учасницями другого Саміту перших леді та джентльменів ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська продовжує серію відеорозмов з представницями країн, які долучилися до цього річного Саміту перших леді та джентльменів. Протягом останнього тижня вона поспілкувалася з дружинами глав держав та урядів Польщі, Німеччини, Еквадору та Греції.

Саміт перших леді та джентльменів – це міжнародна платформа, покликана створювати зручні умови для обміну досвідом та реалізації спільних проєктів задля добробуту людей у світі.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Відеодзвінки, які ми проводимо в межах Саміту, дають змогу поглибити відносини між нашими країнами, більше дізнатися про життя людей та їхні потреби. А це все важливе для об'єднання зусиль і роботи над спільними проєктами. Разом ми можемо більше, ніж поодиночі.

Мета цих розмов – закріпити й поглибити співпрацю між країнами у гуманітарній, культурній, освітній та соціальній сферах, а також у сфері ментального та фізичного здоров'я.

Під час розмови з першою леді Республіки Польща Агатою Корнгаузер-Дудою дружина Президента України висловила особливу подяку за турботу про наймолодше покоління українців, зокрема тих, хто потребує медичної допомоги, за організацію їхнього лікування як у медичних закладах Польщі, так і за кордоном. Як відомо, з ініціативи Агати Корнгаузер-Дуди відбулося транспортування важкохворих пацієнтів із дитячої лікарні у Львові до шпиталів у Республіці Польща (міста Лодзь, Торунь, Краків), а також до медичних закладів Італії та Німеччини.

Під час розмови з дружиною Президента ФРН Ельке Бюденбендер перша леді України розповіла про свою ініціативу «Українська книжкова полицка», у межах якої у книжкових мережах і бібліотеках Німеччини з'явилися видання українською мовою.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Важливо, щоб українці за кордоном мали доступ до книг рідною мовою. Найближчим часом ми розширимо асортимент українських видань у Берліні та інших містах.

Крім того, дружина Президента України запропонувала Ельке Бюденбендер стати патронесою книжкового проекту «Історії кращого часу» в Німеччині. Він передбачає випуск і начитку книг вітчизняних авторів українською, німецькою та нідерландською мовами. Їх поширюватимуть у Німеччині, Австрії, Бельгії та Нідерландах. Цікавинкою проекту стане можливість самостійно начитати книгу. За задумом організаторів, ініціатива допоможе дітям подолати сум, інтегруватися в середовище країни перебування та зберігати зв'язок із рідними, які залишилися вдома.

Під час розмови з першою леді Екватору Олена Зеленська подякувала за засудження її країною військового вторгнення Росії в Україну та за підтримку відповідних резолюцій у межах міжнародних і регіональних організацій. Дружина Президента також відзначила спільний напрямок діяльності перших леді – захист прав дітей – і запропонувала обмінятися досвідом щодо реалізації відповідних програм.

Під час розмови з дружиною Прем'єр-міністра Греції Маревною Грабовскі-Міцотакіс Олена Зеленська позитивно оцінила програму оздоровлення дітей у Греції, яка охопила вже понад 1200 юних українців. Перша леді України також приділила увагу обговоренню питання освіти для українських школярів, які перебувають на території Греції, зокрема створення необхідних умов для вивчення предметів української шкільної програми.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Нам важливо, щоб ті школярі, які бажають продовжити освіту в українських школах дистанційно, могли це зробити, не порушуючи грецьке законодавство. Тому для нас пріоритет – запровадження гнучкого графіка та спрощеної процедури відвідання грецьких шкіл.

Марева Грабовскі-Міцотакіс висловила розуміння важливості розв'язання цього питання й пообіцяла звернути на нього увагу. Крім того, дружина Прем'єр-міністра повідомила, що, згідно з домовленостями з першою леді США, незабаром до Греції прибудуть три психологи, які допомагатимуть у реабілітації нової групи українських дітей. (...).

Міжнародна підтримка України

Політико-правова допомога

Латвія обмежує в'їзд росіян з шенгенськими візами (УНІАН).

Латвія прийняла рішення з 19 вересня обмежити в'їзд росіян з шенгенськими візами з міркувань безпеки.

Міністр закордонних справ Латвії Едгарс Рінкевичс:

Це пов'язано з повномасштабною війною Росії проти України. Росіяни, не намагайтеся перетнути кордон, вас тут не чекають, припиняйте війну проти України і забирайтеся з цієї прекрасної країни.

Вдвічі більше, ніж на початку літа: у Фінляндії підраховали заарештовані активи росіян (УНІАН).

Арешти торкнулися декількох десятків організацій зі списку санкцій Євросоюзу

Влада Фінляндія заарештували активи громадян Російської Федерації, які потрапили під санкції. Конфісковане оцінюється приблизно в 189 мільйонів євро.

Арешти торкнулися декількох десятків організацій з санкційного списку Євросоюзу. Всього діє двісті різних видів тимчасової або постійної конфіскації.

Фахівець із взаємодії зі служби стягнення Акі Віртанен:

Розслідування судових приставів просувалися і триватимуть. Це завдання є довгостроковим і складним. Крім того, в санкційний список ЄС внесені нові фігуранти.

Під арешт потрапила велика кількість нематеріальних активів-дебіторська заборгованість, акції та грошові кошти на рахунках. Крім того, конфіскували об'єкти нерухомості, промислової сировини і транспорт.

Влада не розповідає подробиці окремих арештів або осіб, у яких було вилучено майно. При цьому зазначено, що за літо сума збільшилася більш ніж в два рази. Раніше ця сума становила близько 80 мільйонів євро. (...).

Турецькі готелі не приймають банківські картки росіян (УНІАН).

На цьому місяці повномасштабного російського вторгнення в Україну готелі Туреччини припинили приймати карти російської платіжної системи «Мир».

Росіянам відмовляють в обслуговуванні банківських карт на тлі тиску з боку США та Європи на Анкару з питання дотримання санкцій.

Кarti російської платіжної системи «Мир» перестали приймати у великих п'ятизіркових готелях в курортному місті Анталія.

Один з готелів, Alva Donna World Palace в Кемері, пізніше повідомив клієнтам, що вони не приймали карти протягом короткого часу через глобальний збій, але тепер знову обробляють їх. Інші готелі так і не відновили прийом карт «Мир».

У цілому в Туреччині продовжують приймати карти «Мир» в банкоматах і магазинах. Також ситуація може залежати від того, який саме банк випустив карту.

У Сенаті США представили законопроект про визнання Росії країною-спонсором тероризму ([УНІАН](#)).

У разі його ухвалення проти РФ можна буде подавати позови в судах США за дії Кремля в Україні.

Два сенатори – демократ Річард Блюменталь і республіканець Ліндсі Грем – внесли на розгляд верхньої палати Конгресу двопартійний законопроект, відповідно до якого Росія кваліфікується як держава-спонсор тероризму.

Сенатор Річард Блюменталь:

Необхідність в цій мірі зараз як ніколи актуальна, посилаючись на вбивства мирних українців та інші прояви жорстокості, що супроводжують російське вторгнення в Україну.

Сенатор Ліндсі Грем:

Включення Росії до списку держав-спонсорів тероризму послужить переконливим свідченням американської підтримки як Києву, так і іншим союзникам США, і одночасно дозволить вводити проти Росії жорсткі санкції. Зокрема, у разі ухвалення цього законопроекту проти Росії можна буде подавати позови в судах США за дії Москви в Україні.

Поки неясно, коли законопроект буде винесено на голосування. Блюменталь і Грем, починаючи з липня, одразу після відвідування Києва, лобіювали визнання Росії державою-спонсором тероризму. Підтримку цій ініціативі тоді ж висловила спікер Палати представників Конгресу США Ненсі Пелосі, заявивши, що цей захід «давно назрів».

Угорщина таки відмовилася від блокування продовження антиросійських санкцій ЄС ([УНІАН](#)).

Якби Угорщина заблокувала ці санкції, вони б припинили дію вже завтра.

Попри попередні заяви влада Угорщини вирішила все таки не блокувати продовження санкцій Євросоюзу проти Росії.

Про врегулювання питання повідомила речниця представництва Чехії, яка зараз головує в Раді Євросоюзу. Вона уточнила, що тепер рішення про продовження санкцій ще на півроку має бути опубліковане в Офіційному журналі ЄС.

Йдеться про обмежувальні заходи проти понад 1200 фізичних і юридичних осіб через підтримку російської війни в Україні. Санкції передбачають замороження активів і заборону на в'їзд до країн Євросоюзу.

12 вересня стало відомо, що Угорщина вимагає від Європейської комісії гарантій того, що російська ядерна енергетика не потрапить під санкції ЄС.

росія має відповідати за агресію – у Раді Європи ухвалили рішення на підтримку України (МИГ).

Комітет міністрів Ради Європи підтримує Україну і заявляє про нагальну потребу створити комплексну систему відповідальності за порушення міжнародного права і злочин агресії рф проти України.

Про це йдеться у рішенні Комітету, ухваленому на засіданні 14-15 вересня.

Зокрема, у своєму рішенні Комітет міністрів РЄ підтвердив необхідність рішучої та недвозначної міжнародно-правової відповіді на російську агресію проти України, не залишаючи місця безкарності за серйозні порушення міжнародного права та підкреслюючи, що правова відповідальність осіб, які вчинили такі порушення, є надзвичайно важливою.

Зазначається, що члени Комітету «підкреслили нагальну потребу створити комплексну систему відповідальності за серйозні порушення міжнародного права внаслідок російської агресії проти України, щоб уникнути безкарності та запобігти новим порушенням».

Комітет міністрів із зацікавленням прийняв до відома пропозиції України щодо створення спеціального ad hoc трибуналу щодо злочину агресії проти України та комплексного міжнародного механізму компенсації, включаючи, як перший крок, міжнародний реєстр збитків.

Також у рішенні вітаються зусилля у співпраці з Україною, спрямованні на притягнення до відповідальності осіб, які вчинили злочин агресії проти України, та отримання повного відшкодування збитків чи шкоди, спричинених порушеннями росією міжнародного права щодо України.

Комітет міністрів закликав держави-члени та Раду Європи продовжувати активно займатися цим питанням і брати активну участь у подальшому розвитку комплексної системи підзвітності відповідно до стандартів міжнародного права, включаючи Європейську конвенцію з прав людини. (...).

У рішенні підкреслено, що російська федерація несе відповідальність за акт агресії проти України та зобов'язана за міжнародним правом забезпечити негайне та беззастережне припинення цієї агресії, що вона має надати гарантії її неповторення та забезпечити повне відшкодування збитків чи шкоди, матеріальної чи моральної, спричинених порушенням росією міжнародного права.

США наклали додаткові санкції на РФ у сфері передових технологій ([Європейська правда](#)).

Мінфін США оголосив додаткові санкції проти Росії у сфері передових технологій, заборонивши продаж чи будь-яке надання особам з РФ послуг у сфері квантових обчислень.

Зокрема, забороняється експорт, реекспорт, продаж, пряме чи опосередковане надання послуг квантових обчислень будь-якій особі на території РФ.

Міністерство торгівлі паралельно запровадило додатковий експортний контроль до Росії та Білорусі обладнання, програмного забезпечення та технологій для квантових комп'ютерів, а Держдеп наклав подальші санкції на російські компанії, дотичні до цієї сфери, що потрібна у тому числі для ВПК.

У санкційному списку опинилися близько трьох десятків дослідницьких інститутів та компаній.

«У комплексі ці дії уряду США додатково підірвуть спроможність РФ відновити свої військові сили з підтримкою передових технологій, у чому вона раніше покладалася на США», – зазначають у комюніке.

США наклали нові санкції на Кадірова, дитячого омбудсмена РФ і посадовців у Криму ([Українська правда](#)).

Мінфін США оголосив санкції проти двох десятків громадян РФ, у тому числі лідера Чечні Рамзана Кадірова з родиною, омбудсмена з прав дітей, посадовців в окупованому Криму та російських неонацистів, що воюють на боці РФ.

Під санкції потрапили 22 особи і дві компанії. Серед них – Марія Львова-Белова, уповноважена президента з прав людини, на яку накладають санкції за реалізацію політики примусового вивезення до Росії тисяч українських дітей та їхнього усиновлення та надання російського громадянства.

Також наклали нові санкції на лідера Чечні Рамзана Кадірова та членів його родини – за роль Кадірова під час війни РФ проти України. Окрім нього, санкції накладаються на його трьох дружин, трьох дорослих дочок і двоюрідного брата Ібрагімова Турпала-Алі, який обіймав у Чечні багато важливих посад та вважається причетним до свавільних страт.

Під санкції потрапила також компанія Firdaws – чеченський бренд одягу, що належить Айшат Кадіровій.

У санкційному списку також Алексей Міхалков та Ян Петровський, лідери неонацистського паралімілітарного угруповання «Русич», які беруть участь у війні проти України поруч з регулярною армією ще з початку агресії.

Під санкції потрапили також півдесятка призначених Росією прокурорів та суддів в окупованому Криму та один співробітник ФСБ.

Дев'ять країн Європи більше не приймають від росіян документи на туристичні візи (УНІАН).

Латвія, Литва, Естонія, Польща, Чехія, Словаччина, Данія, Бельгія та Нідерланди більше не приймають від громадян Росії документи на оформлення туристичних віз.

12 вересня 2022 року набуло чинності рішення Ради Євросоюзу про повне припинення угоди про спрощений візовий режим з Російською Федерацією.

Згідно з цим рішенням, відбулося збільшення візового збору для громадян РФ з 35 євро до 80 євро та збільшення термінів оформлення віз. Також відтепер їм доведеться під час оформлення візи надавати більше додаткових документів, а багаторазові візи видаватимуть набагато рідше. При цьому в пріоритеті будуть гуманітарні візи, тоді як заявки на туристичні візи розглядатимуться в останню чергу.

Водночас країни Балтії та Польща ухвалили рішення закрити в'їзд російським туристам. Тож вже з 19 вересня громадяни РФ із шенгенськими візами не зможуть потрапити до Естонії, Латвії, Литви та Польщі.

Данія тимчасово зупинила дію угоди про спрощений візовий режим з Росією (УНІАН).

Данія тимчасово зупинила дію угоди про спрощений візовий режим з Російською Федерацією. Між Копенгагеном та Москвою діяла окрема візова угода.

Уряд Данії прийняв рішення, ґрунтуючись на рекомендаціях Європейського Союзу і ситуації, що склалася. Крім того, влада країни посилила національні візові правила, тому росіяни будуть проходити додаткові перевірки при подачі заяви на отримання візи.

Міністр імміграції та інтеграції Кааре Дибвад Бек:

Викликає здивування те, що росіяни їдуть в європейські країни, в тому числі на відпочинок, в той час як їх країна вдерлася у вільну і демократичну європейську країну. Тому я радий, що ЄС щойно прийняв рішення призупинити дію угоди про спрощений візовий режим з Росією. Данія підтримує це, хоча ми не є частиною угоди.

Згідно з новими правилами, громадяни Росії повинні платити підвищений збір при подачі заяви на отримання візи та підкоряться більш жорстким правилам, що має послати президенту РФ Володимирі Путіну важливий сигнал.

Інші країни також вже заявили, що будуть застосовувати більш суворі правила для росіян, які звертаються за візами, наприклад Чорногорія.

Португалія з лютого отримала 10 запитів на «золоті візи» від росіян і всім відмовила (УНІАН).

Португальська служба з питань іноземців та кордонів з початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну отримала запити від десяти

громадян РФ на отримання так званих «золотих віз», але не задовольнила жоден із них.

Ще в березні Португалія вирішила призупинити видачу «золотих» віз для громадян РФ та Білорусі у зв'язку з війною проти України, але це не перешкоджало їм подавати такі заявки протягом року.

У травні Служба з питань іноземців і кордонів Португалії повідомляла, що інтерес до «золотих віз» зріс на 94 % у порівнянні з минулим роком, а сама схема принесла країні 53,8 млн євро.

Схема «золотих віз» дозволяє громадянам із інших країн отримати можливість проживання в країні за умови виконання певних вимог та інвестування вказаної суми грошей – для Португалії вона становить мільйон євро.

Продаж громадянства не громадянам ЄС дозволяє таким інвесторам стати громадянами Євросоюзу, отримуючи свободу пересування та доступ до фінансових систем блоку.

Євросоюз і 42 країни випустили спільну заяву із закликом до росії негайно вивести свої війська із Запорізької АЕС і всієї території України ([Бабель](#)).

Спільну заяву щодо ситуації на ЗАЕС опубліковано на сайті делегації ЄС при міжнародних організаціях у Відні.

«Ми закликаємо російську федерацію негайно вивести свої військові сили та весь інший неуповноважений персонал із Запорізької атомної електростанції, її найближчих околиць та всієї України, щоб оператор та українська влада могли відновити свої суверенні обов'язки в межах міжнародно визнаних кордонів України і законний оперативний персонал [станції] міг виконувати свої обов'язки без зовнішнього втручання», — йдеться у заяві.

У тексті сказано, що розміщення військ та озброєння на ядерному об'єкті є порушенням всіх принципів безпеки та гарантій, які зобов'язані поважати всі члени Міжнародного агентства з ядерної енергетики.

Країни засуджують російську пропаганду і дезінформацію, якою рф намагається виправдати свої дії в Україні.

«Міжнародна спільнота притягне росію до відповідальності за її агресію, і росія має понести повне покарання за свої протиправні дії в Україні», — зазначається у документі.

«Україна проти Росії». До справи в ЄСПЛ хочуть долучитися 18 країн-членів Ради Європи ([ЛІГА.net](#)).

Вже 18 держав-членів Ради Європи хочуть долучитись до справи «Україна проти Росії» в Європейському суді з прав людини. Про це повідомляє пресслужба Мін'юсту.

Уповноважена у справах ЄСПЛ Маргарита Сокоренко:

За останні тижні спостерігаємо суттєву активізацію держав у приєднанні до десятого позову України. Якщо ще на кінець серпня ЄСПЛ повідомив лише про чотири такі клопотання, то вже сьогодні, 16 вересня 2022 року, 18 держав-членів Ради Європи повідомили про намір долучитися до справи «Україна проти Росії (X)».

Клопотання про приєднання до справи вже подали до ЄСПЛ Ірландія, Швеція, Бельгія, Польща, Естонія, Чехія, Німеччина, Литва, Латвія, Нідерланди, Іспанія, Франція, Хорватія, Італія, Румунія.

Також планують долучитись Велика Британія (ЄСПЛ надав уряду додатковий час до 11 жовтня для звернення) та Люксембург (зазначили, що звернення про приєднання буде направлено до суду найближчим часом).

Інші держави мають право долучатися до справ на підставі статті 36 Конвенції про захист прав людини, яка передбачає, що задля належного здійснення правосуддя незацікавлена особа (не заявник) може подати свої письмові зауваження або взяти участь у слуханнях.

Військова допомога

Греція погодила передачу Україні 40 БМП-1 ([Укрінформ](#)).

В Міністерство оборони Греції повідомили, що міністр оборони країни Ніколаос Панайотопулос і його німецька колега Крістін Ламбрехт із метою підтримки захисту України від агресії Росії, що триває, затвердили, що Греція передає Україні 40 БМП-1.

Натомість Греція отримає таку ж кількість БМП MARDER від Німеччини.

Бельгія передасть Україні великокаліберні кулемети та боєприпаси для них ([Укрінформ](#)).

Уряд Бельгії в рамках нового пакета допомоги Україні передасть великокаліберні кулемети та боєприпаси для них на суму 12 млн євро.

Глава Міноборони Бельгії Людовін Дедондер:

Міноборони вже поставило в Україну обладнання на 45 мільйонів євро. Цієї п'ятниці уряд затвердить новий пакет допомоги. Бельгія надасть українській армії великокаліберні кулемети та боєприпаси до них на суму 12 мільйонів євро. Також ми надамо нелетальне спорядження на зиму - шоломи, запасне спорядження, прилади нічного бачення. На початку 2023 року ми поставимо машини швидкої допомоги та медичні машини для евакуації.

Ми також будемо брати участь у навчальній місії (українських військових – ред.), запланованій Європейським Союзом. Ми готові допомогти з розмінуванням у морі чи наземними мінами, для чого вже провели тренування. Але також і з іншими тренуванням, наприклад, снайперів. Чекаємо рішень ЄС, які мають бути ухвалені наприкінці вересня.

Міністри закордонних справ Польщі, Франції та Німеччини опублікували спільну заяву, в якій підтримали ідею створення Європейським союзом місії з навчання військовослужбовців Збройних сил України ([Українські новини](#)).

Польща, Франція та Німеччина вважають, що незаконна та неспровокована військова агресія Росії проти України завдала найжорстокішого удару по світу і безпеці в Європі.

Вони порівнюють військове вторгнення до України з атакою на європейську модель, засновану на свободі, демократії та правилах.

Польща, Франція та Німеччина закликають продовжувати надавати Україні допомогу у вигляді надання притулку біженцям, введення обмежувальних заходів щодо Росії та надання військової допомоги.

«Ми визнаємо, що допомога у підтриманні українських сил у довгостроковій перспективі передбачає вихід за межі надання обладнання, зокрема, шляхом створення в ЄС спеціальної європейської місії з навчання та допомоги українським силам, яка також забезпечить технічне обслуговування та ремонт військової техніки», — йдеться у заяві.

США оголосили про виділення нового пакета зі зброєю для України на \$600 мільйонів ([Укрінформ](#)).

Державний секретар США Ентоні Блінкен оголосив про офіційне затвердження нового пакета оборонної допомоги для України за розпорядженням президента Байдена на суму \$600 мільйонів:

Цей пакет на \$600 мільйонів включає додаткову зброю, боєприпаси та обладнання із запасів Міністерства оборони США.

Можливості, якими ми забезпечуємо (Україну – ред.), ретельно узгоджені, щоби отримати максимальний вплив на полі бою та зміцнити позицію України за столом переговорів, коли настане відповідний час.

Таким чином, загальний обсяг оборонної допомоги США для України від початку роботи адміністрації Байдена досяг близько \$15,8 мільярда.

Німеччина надасть Україні ще дві РСЗВ Mars II і 50 бронеавтомобілів Dingo, в яких раніше відмовила ([Українська правда](#)).

Міністр оборони Німеччини Крістіне Ламбрехт заявила, що Німеччина поставить Україні ще дві системи залпового вогню Mars II і 50 броньованих машин Dingo.

Крім того, будуть передані 200 ракет для реактивних систем залпового вогню, сказала Ламбрехт у Берліні.

Німеччина до цього передала Україні три реактивні системи залпового вогню Mars II.

Транспортна машина загального захисту Dingo – це броньована аеромобільна і озброєна колісна машина для патрулювання та розвідки.

На початку вересня стало відомо, що уряд Німеччини відмовився постачати Україні автомобілі Dingo, яких у бундесверу понад 500 одиниць.

Посол України у Німеччині Андрій Мельник:

Ці німецькі автомобілі Dingo були б потрібні нам особливо для життєво важливого контрнаступу в районі Херсона, щоб врятувати життя солдатів, яким, на жаль, в основному доводиться пересуватися пішки.

Глави МЗС України, Литви та Ірландії обговорили поставки зброї (Укрінформ).

Міністри закордонних справ України, Литви та Ірландії Дмитро Кулеба, Габрієлюс Ландсбергіс та Саймон Ковені обговорили поставки зброї для України.

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба:

Ми проговорили і конкретні двосторонні поставки, які здійснює Литва, і за які ми вдячні, а також підтримку Ірландії зусиль Європейського Союзу зі зміцнення української обороноздатності. Для мене було надзвичайно важливо не просто почути запевнення колег у тому, що вони і надалі продовжуватимуть свою підтримку.

Міністр підкреслив, що сторони обговорили конкретні речі, які можуть бути зроблені для того, щоб в Україні було більше зброї, у тому числі у військово-морських сил нашої держави.

Німеччина передала Україні ще чотири зенітні самохідні артустановки Gepard (УНІАН).

Німеччина передала Україні ще чотири зенітні самохідні артилерійські установки Gepard.

Зокрема, у розділі про надання Україні військової підтримки йдеться про те, що нею вже отримано 24 зенітних самохідних артилерійських установок GEPARD (додалося ще чотири, оскільки раніше йшлося про 20 таких установок).

Також Україна вже отримала 67 холодильників для медичних матеріалів (раніше було лише 2 такі холодильники).

Ще Україна отримала радіолокаційну станцію контрбатареїної боротьби COBRA.

Крім того, Німеччина передала Україні 54 бронетранспортери M113, 10 самохідних гаубиць Panzerhaubitze 2000, 3 реактивних систем залпового вогню Mars II та багато іншого обладнання, зброї, боєприпасів і набоїв.

У Британії вже пройшли підготовку майже 5 тисяч українських військових (Укрінформ).

На даний час за участі інструкторів з Канади, Нідерландів, Нової Зеландії, України та, власне, Сполученого Королівства навчання успішно завершили майже 5 тисяч наших військовослужбовців. Вони отримали базові знання, уміння й навички з тактичної медицини, інженерної, вогневої, психологічної та тактичної підготовки, включаючи ведення наступальних та оборонних дій в урбанізованій місцевості.

У Генштабі зауважили, що у Британії триває загальновійськова підготовка українських військовослужбовців. Програма, яку започаткував британський уряд, отримала назву «операція INTERFLEX».

Найближчим часом планується розширення операції, зокрема започаткування курсу з підготовки молодших командирів військових частин та підрозділів ЗСУ.

«Операція INTERFLEX є одним із яскравих прикладів міжнародної підтримки нашої держави та переконливим свідченням, що Україна не сама в боротьбі з російською агресією», – ідеться в повідомленні.

Литва відправить Україні дві партії бронетранспортерів (Українська правда).

Міністр закордонних справ Литви Габріелюс Ландсбергіс заявив, що його країна відправить в Україну дві партії бронетранспортерів найближчим часом.

Тільки сьогодні литовський уряд оголосив, що ми надішлемо додаткові бронетранспортери. Дві партії. Одна з них має прибути дуже скоро до України.

Водночас, ми намагаємося постійно нагадувати нашим партнерам і союзникам і в ЄС, і в НАТО, що цього ще недостатньо.

У Литві відремонтують пошкоджені гаубиці Збройних Сил України (Українські новини).

Також країна направила українським військовим бронетранспортерам М113. Повідомляється, що пошкоджені гаубиці вже вирушають до Литви.

«Військова підтримка Литвою України триває. Гаубиці з бойовими пошкодженнями прямують до Литви, де ми організуємо їх ремонт. Водночас, наші бронетранспортери М113 продовжують свій шлях на полі бою в Україні. Разом до перемоги», – йдеться у повідомленні Міністерства оборони Литви.

Данія навчатиме українських військових на своїй території (Укрінформ).

Глава Міноборони країни Мортен Бедсков:

Не можу вдаватися в подробиці, але у Данії будуть проходити тренування українських військових.

ФРН передасть Україні дві системи IRIS-T до кінця року, ще дві на початку наступного (УНІАН).

Посол Німеччини в Україні Анка Фельдгузен:

Я дуже рада, що ми будемо передавати чотири таких системи. Це захищатиме великий простір України. Ми вже чули, що перша система точно ще в цьому році буде, мені здається, друга система теж, а третя і четверта потім, на початку нового року.

Німецька зброя допомагає українцям у контрнаступі – Шольц ([Укрінформ](#)).

Канцлер ФРН Олаф Шольц заявив, що Німеччина разом з партнерами надають «дуже широку підтримку» Україні в плані воєнної техніки:

Ми, зокрема, поставили дуже ефективне озброєння, яке має значення, робить зміни в поточній битві.

У цьому контексті він згадав зенітні самохідні артилерійські установки Gerard, самохідні артилерійські установки Panzerhaubitze 2000, реактивні системи залпового вогню MARS II – озброєння, які «насправді роблять внесок у те, що стало наразі можливим у боях на сході і що призвело до змін, які ми бачимо.

Шольц повторив обіцянку продовжувати підтримувати Україну стільки, скільки буде потрібно, зокрема, взяти на себе провідну роль у розвитку артилерії та ППО українських Збройних Сил, у тому числі за допомогою систем ППО IRIS-T. Канцлер заявив, що на додаток до тих, які буде поставлено, прийняте рішення замовити подальші подібні системи, яких немає досі навіть на озброєнні Бундесверу.

Бундестаг закликав уряд ФРН якнайшвидше збільшити постачання зброї Україні ([Укрінформ](#)).

Депутати німецького Бундестагу закликали уряд ФРН негайно підтримати Україну та надати більше зброї: бойові машини піхоти Marder та танки Leopard 2.

Голова комітету у закордонних справах Міхаель Рот:

У цій новій фазі війни Україні потрібна зброя, яка дозволить звільнити території, окуповані росією, і постійно тримати їх під своїм контролем. Захід, зокрема США, Німеччина, Франція та Польща, мають тут швидко скоординувати свої дії та адаптувати свої поставки до нової ситуації.

Гуманітарна та фінансова допомога

Уряд Китаю передає Україні третю партію гуманітарної допомоги ([Укрінформ](#)).

У прикордонному місті Чоп уряд Китаю розпочав передачу Україні третьої партії гуманітарних вантажів.

Загальний обсяг цієї партії становить близько 3000 кубометрів, а загальна вага близько 908 тонн. До партії увійшли макарони, рис, вівсяні пластівці та різна консервована продукція.

Генератори, котли й ноутбуки: французький Іль-де-Франс готує нові проєкти допомоги Чернігівщині ([Укрінформ](#)).

Під час зустрічі із заступником голови Чернігівської ОВА Дмитром Івановим **посол регіону Іль-де-Франс з питань міжнародних відносин та європейських прав Регіональної ради Іль-де-Франс Жоффруа Дідьє** розповів, що наступного тижня у Франції голосуватимуть за виділення додаткових 250 тисяч євро для закупівлі п'яти генераторів та двох котлів. Генератори слугуватимуть для потреб критичної інфраструктури області, а також соціальної та медичної.

Крім того, регіон передасть тисячу ноутбуків для дітей Чернігівщини та спрямує 50 тисяч євро для роботи над психологічним станом дітей та їхніх родин.

Регіон Іль-де-Франс залучатиме також для донатів різні сфери суспільства. Зокрема, французькі ліцеї допоможуть зі шкільним обладнанням. Обіцяють посприяти з транспортом для перевезення дітей. У планах — матеріальна та фінансова підтримка від французьких компаній для реконструкції інфраструктури області. Ці напрями допомоги вже підтверджені, тож над втіленням задуманих ініціатив працюватимуть наступними тижнями.

Обговорили сторони ще один потенційний напрям співпраці — туристичний. Оскільки ця галузь є однією з провідних у Франції, іноземні колеги можуть поділитися досвідом та реалізувати в майбутньому спільні проекти.

В Україні нині працює понад 600 представників міжнародної гуманітарної організації «Лікарі без кордонів» ([Укрінформ](#)).

Міжнародний президент міжнародної гуманітарної організації «Лікарі без кордонів» (MSF) Крістос Крістоу:

Понад 120 іноземців з усіх куточків світу. І ще нам вдалося залучити до діяльності понад 500 українських колег. Серед них є внутрішньо переміщені особи.

Представники MSF представлені у майже всіх регіонах України, зокрема в Дніпрі, Івано-Франківську, Харкові, Києві, Одесі, Львові, Миколаєві, Полтаві, Покровську, Запоріжжі, Житомирі, Костянтинівці та інших населених пунктах.

За словами міжнародного президента MSF, організація має намір розширити свою діяльність в Україні, а також на тимчасово окупованих територіях.

Японія продовжила термін дії програми фіндопомоги евакуйованим із України ([Укрінформ](#)).

Уряд Японії продовжив термін дії своєї програми щодо надання фінансової допомоги людям, які евакуювалися з України.

У березні уряд розпочав надавати евакуйованим з України людям віком 12 років і старшим, які не мають родичів чи знайомих у Японії, по 2 400 єн, або близько 17 доларів, на день на поточні витрати.

Спочатку така допомога мала закінчитися приблизно через шість місяців.

Наразі офіційні представники продовжили термін дії програми допомоги на шість місяців до одного року, заявляючи, що ситуація довкола України залишається незрозумілою.

Імміграційне управління повідомляє, що 224 особи з 1 878 евакуйованих з України, що знаходяться в Японії, зараз отримують фінансову допомогу.

Допомогу від Міжнародної організації з міграції уже отримали близько 800 тисяч українців ([Укрінформ](#)).

Міжнародна організація з міграції уже допомогла близько 800 тисячам українців, які страждають від війни, й буде продовжувати надавати підтримку.

Генеральний директор МОМ Антоніо Віторіно:

Міжнародна спільнота, Організація Об'єднаних Націй та українська діаспора можуть і повинні зробити більше, щоб допомогти країні відновитися та стабілізуватися... Найважливіше те, що всі заходи, допомога та підтримка мають охоплювати та розширювати можливості місцевих громад і залучати діаспору, яка є незамінною для відновлення України. Ми прагнемо підтримувати українців, які цього потребують, завдяки постійній і щедрій донорській підтримці, яку ми отримували досі, і яка, я сподіваюся, триватиме стільки, скільки буде потрібно.

Він зауважив, що хоча міжнародна підтримка зосереджена на задоволенні гуманітарних потреб, необхідно також підтримувати «стійкі засоби існування» та співпрацювати з українською владою та громадами для відновлення та сприяння стабілізації громад. Цього можна досягти, підтримуючи малі та середні підприємства, відновлюючи школи та заклади, які надають життєво важливі допоміжні послуги.

Організація, зокрема, підтримує мікробізнес, малі підприємства та стартапи грантами, навчанням і консультаційними послугами. Деяким із цих підприємств довелося переїхати через війну, інші наймають переміщених осіб, надаючи порятунок тим, хто гостро потребує доходу. Ці програми є критично важливими, оскільки, згідно з опитуваннями МОМ, майже половина внутрішньо переміщених осіб в Україні зараз не отримують доходу.

Організація продовжуватиме працювати з Урядом України та іншими партнерами, щоб допомогти створити умови, які сприятимуть безпечному поверненню додому переселенців.

Швейцарія почала приймати на лікування поранених українців ([Укрінформ](#)).

Уряд Швейцарії, який раніше відмовлявся приймати на лікування поранених цивільних жителів України, змінив своє рішення – до країни прибули перші п'ять пацієнтів з нашої країни.

Зазначається, що п'ятеро цивільних осіб, які потерпають від серйозних захворювань, доправили до університетських клінік Цюриха, Лозанни та Берна. Пацієнтів відібрала швейцарська сторона на підставі історій хвороб.

За оцінками місцевої влади, щомісяця у Швейцарії зможуть проходити лікування до 20 пацієнтів з України.

Австрія передала Україні чергову партію комунальної техніки (Укрінформ).

Асоціація територіальних громад Австрії передала Україні чергову партію комунальної техніки, яка включає пожежні машини, автомобіль вивозу сміття та «швидкі допомоги».

Посол України в Австрії Василь Химинець подякував **голові Асоціації Альфреду Рідлю** за організацією цієї допомоги та наголосив, що з огляду на продовження росією брутальних бомбардувань таку допомогу Україна потребуватиме і в майбутньому.

Зі свого боку, А.Рідль запевнив, що «Україна може розраховувати на допомогу Асоціації територіальних громад».

Ізраїль відправив на Київщину 100 тисяч бутлів питної води для комплектації укриттів (Укрінформ).

Київська область отримає від Ізраїлю 100 тисяч бутлів з питною водою для комплектації укриттів.

«За ініціативи Посольства Ізраїлю в Україні та у співпраці з ізраїльським агентством з міжнародного співробітництва в галузі розвитку MASHAV, до Київської області прямує 30 фур з понад 100 000 бутлів питної води», — йдеться в повідомленні.

Зазначається, що отримані бутлі з водою будуть використані для комплектації укриттів у навчальних закладах та місцях, облаштованих для тимчасового проживання переселенців.

Україна отримає від Чехії польові шпитали, евакуаційний транспорт і обладнання (Укрінформ).

З початку війни Україна вже отримала від Чехії численні партії ліків, витратних матеріалів та медичного обладнання. Найближчим часом Чехія планує надати ще кілька польових шпиталів, евакуаційний транспорт, а також обладнання. Все це дозволить розширити потужності невідкладної медичної допомоги у регіонах.

Про це йшлося під час зустрічі заступника міністра охорони здоров'я України Олексія Яременка з заступником міністра закордонних справ Чеської Республіки Марекком Свободою.

Як зазначається, сторони також обговорили можливу участь Чехії у відбудові медичної інфраструктури, яка була зруйнована або пошкоджена ракетами та снарядами росіян. За попередніми підрахунками, орієнтовна вартість відновлення медичних закладів вже сягає понад 37 мільярдів гривень.

ЄС виділяє 150 млн євро на підтримку внутрішньо переміщених українців ([Українська правда](#)).

Європейський Союз виділить 150 мільйонів євро на підтримку внутрішньо переміщених осіб в Україні, які були змушені покинути свої домівки в результаті вторгнення Росії.

Президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн:

Ще однією великою темою нашої розмови була підготовка до зими в короткостроковій перспективі, і тут ми відклали 150 мільйонів євро, щоб гарантувати прихисток для внутрішньо переміщених осіб в Україні.

Також очільниця виконавчого органу ЄС нагадала, що блок виділить 100 мільйонів євро на підтримку відбудови українських шкіл.

Крім того, за словами фон дер Ляєн, Україна може отримати 5 мільярдів євро макрофінансової допомоги від ЄС в середині жовтня, також обговорюється можливість наступного траншу до кінця 2022 року.

Естонія передала армії України найсучасніший мобільний госпіталь ([Укрінформ](#)).

Міністр оборони Естонії Ханно Певкура передав міністру оборони України Олексію Резнікову сучасний мобільний госпіталь.

Міністр оборони України Олексій Резніков:

Раді приймати в Києві великого друга України, естонського міністра оборони Ханно Певкура. Естонія завжди ставила людей понад усе. Це те, що вони зараз роблять – постачають армії України найсучасніший мобільний госпіталь, який рятуватиме життя наших військових та цивільних. Дякуємо, друзі!

МВФ виділив Україні \$1,4 мільярда додаткової підтримки ([Укрінформ](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Провів телефонну розмову з директором-розпорядником МВФ Крісталіною Георгієвою. Подякував за виділені \$1,4 мільярда додаткової підтримки. Обговорили майбутню співпрацю задля зміцнення фінансової стабільності України.

Завдяки Міжнародному Комітету Червоного Хреста Слов'янськ отримав вантажівку МАН з ємністю для підвезення води в 28 т і потужні генератори ([Східний варіант](#)).

Червоний Хрест сплатить покупку трансформатора, який був пошкоджений в результаті ворожих обстрілів в мкр-ні Славкурорт.

Цей трансформатор подавав електроенергію не тільки Славкурорту, а й прилеглим частинам Слов'янської громади.

Голова військової адміністрації Слов'янська Вадим Лях:

На жаль, готового його немає. Довелося розміщувати замовлення на підприємстві. Доведеться чекати ще майже два місяці. Але він буде виготовлений, і в будинки жителів мікрорайону повернеться електрика.

Литва передала Черкасам медичне обладнання на €220 тисяч ([Укрінформ](#)).

Начальник Черкаської ОВА Ігор Табурець:

Черговий цінний вантаж отримали від наших друзів-литовців. Цього разу це медичні засоби для оперативних втручань при складних переломах. Зокрема, металеві фіксатори, пластини, анкери та інше необхідне. Вартує все це близько 220 тис. євро.

Найголовніше, наголосив він, що лікарі тепер зможуть ще якісніше надавати допомогу травмованим.

Плани врегулювання. Переговорний процес

Зеленський про переговори з РФ: будемо говорити про дипломатію тоді, коли окупанти покинуть територію України ([OBOZREVATEL](#)).

Президент України Володимир Зеленський заявив, що у найближчій перспективі переговорів з Росією не буде. За його словами, зустріч можлива тоді, коли окупанти покинуть територію України.

Таку заяву глава держави зробив під час панельної дискусії на 17-й зустрічі Ялтинської європейської стратегії «Україна на захисті нашої спільної свободи». Про це повідомила пресслужба Офісу президента.

Він додав, що у випадку з Кремлем немає впевненості в тому, що вони дотримуватимуть своїх обіцянок.

Він наголосив, що РФ має покинути українські території та перестати поводитися як терорист, який почав повномасштабну війну проти нашої країни. Лише після цього можна буде говорити про дипломатію.

Президент України Володимир Зеленський зазначив, що насправді РФ не бажає йти на переговори, думаючи, що може вирішити все силою. Тому розмови з російською стороною на цьому етапі війни неможливі – вони не дали б результату.

Резніков: переговорів із РФ не буде до повного виведення військ з Криму і Донбасу ([OBOZREVATEL](#)).

Київ погодиться на мирні переговори лише після повного виведення російських військ з території України. Про повернення до рубежів, зафіксованих станом на 23 лютого 2022 року, не може бути мови.

Про це 11 вересня заявив міністр оборони Олексій Резніков під час міжнародного форуму Yalta European Strategy, що відбувається в Києві. За його словами, влада держави має на меті повернути всі тимчасово окуповані регіони, зокрема Крим.

Очільник Міноборони додав, що під час переговорів у Білорусі та Стамбулі, що відбувалися на початку повномасштабної війни, Київ був готовий до перемир'я у разі відведення загарбницьких військ на рубежі 23 лютого 2022.

За його словами, Україна не буде готова на жодні переговори до повного виведення російських військ з її території, зокрема з Криму.

Лавров раптом заговорив про переговори з Україною після успіху ЗСУ на фронті ([OBOZREVATEL](#)).

Міністр закордонних справ Російської Федерації Сергій Лавров раптом знову заговорив про мирні переговори з Україною. Непереборне бажання «поговорити» у глави російської дипломатії виникло на тлі успіхів

контрнаступальної операції Збройних сил України на півдні та сході нашої країни.

Лавров нарікає, що чим пізніше розпочнуться переговори між Україною та Росією, тим «важче буде домовитися». Заяву глави МЗС РФ тиражують кремлівські пропагандисти.

Зокрема, Лаврову не подобається ключова умова Києва для поновлення переговорів – виведення російських військ із території України (...).

З огляду на те, що з кожним днем українські воїни звільняють все більше рідної землі, змушуючи російських окупантів здавати захоплені раніше позиції та відступати, час справді грає не на користь державі-агресору. Адже зараз щодня новий день боїв знижує «аргументи» РФ для спроб висувати ультиматуми офіційному Києву (...).

Україна готова обговорювати з російською федерацією лише питання повного відновлення власної територіальної цілісності у межах міжнародно визнаних кордонів ([Укрінформ](#)).

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба:

Ми будемо готові обговорювати з росією лише питання відновлення повної територіальної цілісності України. Але наразі ситуація не така. Адже росія далі атакує українські міста та продовжує свій наземний наступ. Так не поводяться країни, які хочуть переговори. Ми не дурні, ми хочемо побачити від росії дії, які націлені на мир.

По-перше, це – припинення вогню, і по-друге – виведення військ з української території.

Чим більше звірств російська армія здійснить в Україні й чим агресивнішою буде політика президента путіна, тим складніше буде з ним говорити.

Моя країна була атакована і частина її території була захоплена ворогом. Війна закінчиться лише тоді, коли буде відновлено територіальну цілісність України – так, як би це було б у випадку Австрії чи якоїсь іншої європейської країни.

Українці борються зараз свою країну. Але також не потрібно виключати дипломатію. Деякі частини української території можуть бути повернуті з допомогою військової сили, інші – шляхом дипломатії.

Я не розумію, чому деякі журналісти, експерти та політики так одержимі питанням Криму. Яка різниця між Кримом та іншими територіями України, окупованими росією?

Ми знаємо, як перемогти росію. І ми не боїмося її. Війна навчила нас не боятися ворога. Якби й інші країни світу не боялися росії, то ми б набагато швидше поставили її на місце.

Ми не дозволимо, щоб росія нав'язала нам свою волю.

Президент України Володимир Зеленський заявив, що будь-які перемовини з російською федерацією будуть можливими тільки після

повного звільнення нею всіх окупованих українських територій (Укрінформ).

Президент України Володимир Зеленський:

Не можна знімати ніяких санкцій. Ми нічого не можемо обговорювати з росією, поки вона не забереться звідси. Після війни – так, ми можемо говорити про скасування деяких санкцій, про репарації, платежі з їхньої сторони, про дипломатію. Ми можемо залучити до таких перемовин лідерів будь-яких країн, будь-які міжнародні інституції, але тільки після того, як росія звільнить всі наші території.

Безпекові гарантії для України: ОП опублікував рекомендації (Укрінформ).

Рекомендації щодо безпекових гарантії для України передбачають створення Київського безпекового договору, який має об'єднувати Україну та групу держав-гарантів.

Над підготовкою рекомендацій працювала експертна група, до складу якої увійшли фахівці з усього демократичного світу, зокрема колишні прем'єр-міністри, міністри, інші високопосадовці, а також науковці.

У рекомендаціях міститься заклик до створення Київського безпекового договору – спільного документа про стратегічне партнерство, який об'єднає Україну та держави-гаранти.

«Рекомендації передбачають багаторівневий підхід до гарантії. Очікується, що основна група союзників візьме на себе чіткі зобов'язання щодо підтримки Збройних сил України, а ширша група надасть невійськові гарантії, побудовані довкола санкційних механізмів», – проінформували в Офісі Президента.

У запропонованих рекомендаціях наголошується, зокрема:

(...) гарантії безпеки мають бути ствердними та чітко сформульованими; вони окреслюватимуть низку зобов'язань, узятих групою гарантів разом з Україною. Гарантії мають бути політично та юридично обов'язковими для виконання на основі двосторонніх угод, але об'єднані в межах спільного документа про стратегічне партнерство під назвою «Київський безпековий договір»;

договір об'єднає основну групу країн-союзників та Україну. Ця група держав-гарантів може складатися зі США, Великої Британії, Канади, Польщі, Італії, Німеччини, Франції, Австралії, Туреччини, а також країн Північної Європи та Балтії, Центральної та Східної Європи;

(...) гарантії безпеки не заміняють прагнення України вступити до НАТО. Це прагнення закріплене в українській Конституції і є суверенним рішенням України. Також Україна прямує до членства в ЄС. Набувши його, вона зможе користуватися положеннями про взаємну оборону. Членство в НАТО та Європейському Союзі значно зміцнить безпеку України в довгостроковій перспективі. Гарантії, окреслені сьогодні, жодним чином не підривають цю мету, а спрямовані на забезпечення України можливостями

для стримування збройного нападу чи акту агресії, а в разі нападу – захисту суверенітету, територіальної цілісності та безпеки за будь-яких обставин.

Колишній генеральний секретар НАТО і прем'єр-міністр Данії Андерс Фог Расмуссен зазначив, що (...) створення та утримання такої сили потребує відданості союзників України протягом десятиліть.

Країни ЄС, які закликають до діалогу з росією, ламають європейську єдність ([Укрінформ](#)).

Про це заявив **заступник глави МЗС Польщі Марцін Пшидач**.

Він додав, що ці країни мають усвідомлювати, що їх наполягання на діалозі з росією, тиск заради досягнення угоди також здійснювався і в період існування «нормандського формату», до якого входили Німеччина і Франція.

Він покритикував президента Франції Еммануеля Макрона за його гострі висловлювання на адресу країн Центральної Європи щодо їхньої активності у східному напрямку. На думку дипломата, слова Макрона про «розпалювачів війни» можна сприймати по-різному, але це була нервова реакція на східну політику ЄС. Пшидач зауважив, що президент Франції, ймовірно, цим хотів сказати, що Польща та інші країни Центральної Європи не повинні домінувати чи нав'язувати східну політику цілому Євросоюзу, а її повинні формувати Париж разом з Берліном. Водночас, він висловив переконання, що якби Польща та інші країни Центральної Європи не були ефективними і не вміли переконати решту ЄС, то Макрон не критикував би Варшаву.

Медведев відреагував на слова Зеленського про переговори і розмріявся про капітуляцію ([OBOZREVATEL](#)).

Заступник голови Ради безпеки РФ Дмитро Медведев укотре довів, що російське керівництво відірване від реальності. Він відреагував на заяву президента України Володимира Зеленського про те, що Україна **не вестиме переговори** з тим, хто ставить ультиматуми.

Медведев написав у своєму Telegram-каналі, що «ультиматуми – дитяча розминка перед вимогами майбутнього». Він також розмріявся, що Україна здасться.

Мабуть, Медведев вирішив оминати той факт, що російська армія масово відступає на Харківщині. Не мав успіху і наступ військ РФ на півдні нашої країни – там окупанти, за даними Генштабу ЗСУ, також залишають свої позиції.

Зеленський про переговори з Путіним: я не говоритиму з тим, хто ставить ультиматуми ([OBOZREVATEL](#)).

Президент України Володимир Зеленський наразі не планує вести переговори з російським диктатором Володимиром Путіним. Діалог із країною-агресором можливий лише після того, як окупаційні війська покинуть усі українські території.

Про це Зеленський заявив в інтерв'ю американському телеканалу CNN. Він зазначив, що Кремль не виявляє бажання вести конструктивні переговори, тому на цьому етапі цей процес неможливий.

Президент розповів, що деякі держави підштовхують Київ до нового так званого мінського процесу.

Напередодні президент зазначив, що найближчої зими може настати переломний момент у звільненні українських територій, окупованих Росією. Проте наша армія потребує систематичного постачання необхідних видів озброєння.

Міністр закордонних справ Дмитро Кулеба радить міжнародним партнерам уважно аналізувати, чому росія посилає сигнали про начебто готовність до перемовин з Україною, і якими при цьому є її реальні цілі ([Укрінформ](#)).

За словами глави української дипломатії, росіяни з певною періодичністю згадують слово «переговори», але щоразу йдеться про виконання її вимог. У цьому контексті він констатував, що цілі росії наразі залишаються незмінними – вона хоче повної поразки України, тобто жодні перемовини наразі виключені.

Він додав, що, на думку української сторони, росія проявить серйозну зацікавленість в реальних переговорах у той момент, коли усвідомить і змиритися з тим фактом, що її позиції максимально ослабли, вона не може втримати навіть те, що захопила, їй потрібно буде різко стабілізувати ситуацію.

Очільник МЗС підкреслив, що наша кінцева мета – звільнення наших територій.

Канцлер Німеччини Олаф Шольц провів 13 вересня телефонну розмову з президентом рф путіним і закликав його знайти дипломатичне рішення для завершення війни на основі припинення вогню, повного виведення російських військ і поваги до територіальної цілісності та суверенітету України ([Укрінформ](#)).

Про це повідомив журналістам речник федерального уряду Штеффен Гебештрайт.

За словами речника, «90-хвилинна розмова була присвячена війні росії проти України та її наслідкам».

Федеральний канцлер наголосив, що будь-які подальші кроки росії з анексії не залишаться без відповіді та не будуть визнані за жодних обставин.

Глава німецького уряду закликав президента росії поводитися з полоненими бійцями відповідно до положень міжнародного гуманітарного права, зокрема Женевських конвенцій, і забезпечити безперешкодний доступ до них представників Міжнародного комітету Червоного Хреста (...).

Росія останніми днями зверталася до України із запитом про переговори на тлі успішного контрнаступу ЗСУ у Харківській та Херсонській областях ([Українська правда](#)).

Віцепрем'єрка з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Ольга Стефанішина:

Справді, були публічні та неопублічні спроби від різних груп офіційних російських осіб. Україна ніколи не відступала від переговорів. Але з огляду на тяжкість злочинів, які Росія скоїла на нашій землі і продовжує чинити щомісяця, важелі для переговорів відрізняються від тих, що були у лютому.

Вона наголосила, що росіяни зараз пропонують переговори, щоб зупинити просування українських військових.

«Вони хочуть відвернути увагу від того, що стратегічно планувалося за місяці до цього. Ми не будемо брати участь у цьому сценарії... Ми сподіваємося, що разом з нашими партнерами ми зуміємо втілити наш військовий та дипломатичний порядок денний і будемо готові до переговорів, коли буде слухний момент для України», – сказала віцепрем'єрка.

Стефанішина також зазначила, що нинішню ситуацію необхідно використати для деокупації українських територій.

«І потім ми будемо готові до переговорів, які ґрунтуватимуться не на російських ультиматумах, а на чомусь, що дозволить не лише закінчити війну, а й запобігти наступній війні на нашій землі, коли Росія буде здатна відновити резерви», – сказала вона.

«Сьогодні переговори ведуться на полі бою»: Кулеба назвав кінцеву мету України у війні з РФ ([OBOZREVATEL](#)).

Міністр закордонних справ Дмитро Кулеба заявив, що Україна не відмовляється від дипломатичних переговорів із Російською Федерацією у перспективі. Проте їхній результат залежить від того, в якому становищі Київ розмовлятиме з Москвою, і за це ведеться битва на фронті.

Коли ЗСУ відстоять позицію сили, дипломати зможуть відстоювати відновлення територіальної цілісності нашої країни в кордонах 1991 року. Про це Кулеба сказав в інтерв'ю «РБК-Україні».

Він додав, що ініціатива щодо відновлення переговорів має надійти від Кремля, а не від Києва. А зацікавленість Москва виявить у такій формі вирішення військової кризи лише тоді, коли усвідомлює слабкість своїх позицій у прямому бою.

Глава МЗС зазначив, що Україна воює не за право сідати за стіл із російськими парламентарями, а за повне звільнення від окупантів. Піддаватися на маніпуляції та укладати нові «Мінські» домовленості більше ніхто з Росією не стане.

«Подивимось, що в них вийде»: Путін уперше прокоментував контрнаступ ЗСУ і знову заговорив про переговори ([OBOZREVATEL](#)).

Президент країни-агресора РФ Володимир Путін уперше висловився щодо контрнаступу Збройних сил України, які успішно звільняють від російських загарбників тимчасово окуповані ними населені пункти.

Він також знову заговорив про переговори, за традицією звинувативши Україну в тому, що це вона нібито відмовляється від діалогу. Такі заяви Путін зробив у межах саміту голів держав країн-членів Шанхайської організації співробітництва (ШОС).

Він також сказав, що з приводу гарантій безпеки у Києва позиція нібито «змінюється щодня».

Путін заявив, що план розв'язаної РФ війни проти України, яку в Росії охрестили «спецоперацією», не підлягає коригуванню. Основна мета росіян, за його словами, це «звільнення» Донбасу. Диктатор сказав, що наступальна операція окупаційних військ там не припиняється, але вони «не поспішають».

Президент РФ також додав, що країна-агресор нібито воює проти України «не всією армією, а лише контрактною частиною».

Виступаючи перед журналістами, диктатор прокоментував удари по об'єктах критичної інфраструктури України та вибухнув новими погрозами.

Додамо, що голова РФ також висловив невдоволення санкційною політикою цивілізованого світу щодо російського газу та заявив, що енергетична криза в Європі почалася не у зв'язку з повномасштабною війною в Україні.

Диктатор закликав Захід «зробити висновки» й поводитися «більш цивілізовано».

На Генасамблеї ООН глава МЗС Мексики Марсело Ебрард має намір запропонувати план створення «Комітету з питань діалогу та миру» для припинення бойових дій в Україні ([Укрінформ](#)).

Йдеться про те, що пропозиція буде спрямована на досягнення перемир'я не менше ніж на п'ять років на користь миру між усіма націями.

За словами мексиканського президента Лопеса Обрадора, пропозиція передбачає, що прем'єр-міністр Індії Нарендра Моді, Папа Римський Франциск і генеральний секретар ООН Антоніу Гутерріш виступлять посередниками в комітеті.

Обрадор також додав, що сподівається, що пропозиція має дати «початок прямим переговорам між лідерами України та росії».

В ОП відреагували на «мирні» пропозиції президента Мексики: ваш «план» — це план росії ([Укрінформ](#)).

Радник керівника Офісу Президента України Михайло Подоляк відреагував на ініціативу президента Мексики Андреса Мануеля Лопеса Обрадора утворити «Комітет з діалогу та миру» для негайного припинення бойових дій в Україні, зазначивши, що це цей план вигідний для росії, оскільки дасть їй час відновити резерви перед новим наступом.

«Миротворці», які використовують війну як тему для власного PR, викликають лише подив. Андресе Мануелю Лопесе Обрадору, ваш план — це залишити мільйони під окупацією, збільшити кількість масових поховань та дати росії час відновити резерви перед новим наступом? Тоді ваш «план» — це російський план», – написав Подоляк.

Вашингтон не схиляє Україну до переговорів із РФ - посол США (Кореспондент).

США не схиляє владу України до переговорів із главою Кремля Володимиром Путіним. Про це заявила посол США Бріджіт Брінк в ефірі всеукраїнського новинного телемарафону в суботу, 17 вересня.

За словами дипломата, США підтримують Україну всіма способами, щоб вона у майбутньому мала сильну позицію за столом переговорів.

Усі війни у певний момент закінчуються переговорами, вважає посол.

Плани повоєнного відновлення України

В ОП розповіли про відновлювальні роботи на Чернігівщині та Сумщині ([Укрінформ](#)).

У Чернігівській області внаслідок російських обстрілів було пошкоджено більше 7,2 тис. об'єктів соціальної та критичної інфраструктури та житлового фонду, наразі триває їх відновлення. Також відновлювальні роботи тривають і у Сумській області.

Заступник керівника офісу Президента Кирило Тимошенко:

Невпинно працюють і на Чернігівщині, яка теж була частково під окупацією. Там кількість об'єктів пошкодженої соціальної та критичної інфраструктури та житлового фонду складає 7 274.

Тимошенко розповів, що в результаті бойових дій було пошкоджено 952 об'єкти електропостачання, серед яких підстанції, повітряні лінії, трансформатори, та 220 об'єктів газових мереж.

Він відзначив, що вже заживлено всі населені пункти, що перебували в окупації та на території яких велися активні бойові дії, а на всіх об'єктах газового господарства проведені заходи з локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і 99% споживачів з газом.

Окрім цього, він зазначив, що у Сумській області внаслідок російських обстрілів пошкоджено 2 845 об'єктів інфраструктури, але їхня кількість постійно зростає.

«Сумська область. Тут досі ще тривають обстріли і через це невпинно зростає пошкодження критичної інфраструктури та житлового фонду. Станом на зараз пошкоджених об'єктів зафіксовано 2 845», – сказав він.

Водночас Тимошенко підкреслив, що постійно тривають відновлювальні роботи, завдяки чому, за його словами, вдається забезпечити електричною енергією всі населені пункти, що перебували в окупації та на території яких велися активні бойові дії, а з 1 490 населених пунктів Сумщини вже газифіковано 603.

Заступник керівника ОП підкреслив, що в пріоритеті для відновлення об'єкти критичної інфраструктури - мережі тепло-, електро-, водопостачання, лікарні, заклади освіти, багатоповерхівки. Відновлювальні роботи проводяться безупинно», – додав Тимошенко.

Також він поінформував, що на Житомирщині відбудовано 890 пошкоджених росіянами об'єктів.

«Це і адмінбудівлі, 712 приватних житлових будинків. А ще заклади охорони здоров'я, центр надання адміністративних послуг і багато інших об'єктів», – пояснив Тимошенко.

На Волині шведи зводять житло для вимушених переселенців (Укрінформ).

У Ківерцівській громаді Волинської області, на території оздоровчого табору, шведи-будівельники зводять житло для вимушено переміщених осіб. Найближчим часом тут зможуть отримати нову домівку 150 переселенців.

«В Ківерцівській громаді будують житло для внутрішніх переселенців. Житло зводять на території оздоровчого табору благодійного фонду «Шведський центр допомоги». Невдовзі тут буде помешкання для 150-ти людей. У планах – продовжити будівництво, аби розселити ще 150 внутрішніх переселенців», – йдеться у повідомленні пресслужби Волинської ОВА.

Зазначається, що днями на Волинь прибули ще п'ять вантажівок з будматеріалами від меценатів з Швеції. Серед них, шість сучасних теплонасосів, для забезпечення опаленням помешкань.

Крім того, у волинську громаду приїхали більше 20 шведів-будівельників, які уже розпочали роботу. Зазначають, що кожен спеціаліст – це власник того чи іншого підприємства в Швеції, яке спеціалізується на будматеріалах.

«Наразі триває модернізація існуючих будівель: незабаром тут утеплять фасади та відремонтують дах. Також для зведення нових житлових споруд заливають фундамент», – додають в ОВА.

Відновлення та будівництво помешкань проводять за підтримки шведського фонду *Ukrainahjälpen Filippus* спільно з Офісом Президента України.

На Волині, станом на 13 вересня, розселили та забезпечили усім необхідним 73 тис. 106 переселенців. Наразі в області проживають та мають статус ВПО майже 60 тисяч людей. За даними облдержадміністрації, в області можливо додатково розмістити ще до 13 тисяч осіб (приватний сектор, готелі, комунальні заклади, заклади, які не задіяні в освітньому процесі, хостели, тощо). Більшість місць знаходиться в територіальних громадах, віддалених від обласного центру.

В ОП презентували послам іноземних держав проєкт Фонду відновлення України (Укрінформ).

Керівник Офісу Президента Андрій Єрмак та його заступник Кирило Тимошенко презентували послам кількох іноземних держав проєкт Фонду відновлення України.

Зазначається, що презентація відбулася у форматі відеоконференції, захід зібрав понад 80 учасників.

Керівник Офісу Президента Андрій Єрмак:

Наша амбітна мета – перемогти у війні, звільнити всіх наших людей та всі наші території. Тобто повністю відновити нашу територіальну цілісність. Потім відновити зруйновану країну, втілити всі необхідні реформи та стати

повноправним членом Європейського Союзу. Я переконаний, що з вашою підтримкою ми обов'язково досягнемо найкращих результатів.

Керівник ОП наголосив на важливості участі різних держав, організацій та установ у повоєнній відбудові України й нагадав, що за його дорученням останніми тижнями були проведені зустрічі з переважною більшістю присутніх на заході послів.

Зокрема, на зустрічах був представлений План швидкого відновлення (Fast Recovery Plan) як для країни загалом, так і для окремих постраждалих регіонів, який розробила команда Президента. Також була презентована онлайн-система обліку руйнувань і розрахунку вартості відновлення.

За результатами зустрічей послі попередньо обговорили зі своїми урядами й керівництвом країн перспективи залучення до реалізації проєкту з відновлення та модернізації України.

Як зауважив Єрмак, після вивчення досвіду відновлення різних країн світу було ухвалене рішення про необхідність створення спеціального фінансового інструменту – Фонду відновлення України.

Очільник ОП підкреслив, що діяльність цього фонду базуватиметься на принципах повної відкритості для донорів і громадян України, чіткого та ефективного контролю над використанням коштів із залученням міжнародних партнерів.

«Україна не покладається виключно на міжнародну фінансову допомогу. Ми також будемо повноцінними донорами цього фонду. Нашим першим внеском будуть кошти, отримані від законної конфіскації арештованих активів росії на території України», – заявив він, закликавши інші держави також спрямовувати до цього фонду арештовані в них активи російської федерації.

Єрмак наголосив, що наглядова рада фонду на 75% складатиметься з представників донорів, а 100% його керівного складу призначатимуть донори. Звітність фонду буде в публічному доступі, зокрема обов'язковим буде оприлюднення повної інформації про статус виконання проєктів і динаміку освоєння коштів.

Передбачається, що фінансову допомогу від урядів, агентств і міжнародних організацій фонд отримуватиме у вигляді цільових грантів на підставі договору.

За словами очільника ОП, наступного тижня Президент Володимир Зеленський подасть до парламенту відповідний законопроект щодо діяльності Фонду відновлення України. Перед тим документ буде представлений країнам-партнерам, і Україна очікуватиме на коментарі щодо нього.

«Для нас дуже важливо, щоб це було прозоро, контрольовано і щоб ми якомога швидше запустили цей проєкт. Як зазначив Президент, попереду – не проста зима, і важливо, щоб ми з неї вийшли переможцями», – додав він.

Єрмак наголосив, що підтримка партнерів була й залишається важливою для України, адже саме завдяки їм була посилена її

обороздатність, і тепер українські захисники можуть демонструвати успіхи на полі бою.

Зі свого боку **заступник очільника ОП Кирило Тимошенко** поінформував, що станом на сьогодні зафіксовані понад 86 тисяч об'єктів, зруйнованих або пошкоджених унаслідок російської агресії. Незабаром до цього переліку додадуться об'єкти, виявлені після визволення Харківської, Донецької та інших областей.

«На жаль, ми маємо визнати, що в Україні реально не вистачить фінансових ресурсів для такого обсягу відновлення. Нам знадобиться багато років, щоб відбудувати тисячі зруйнованих шкіл, садочків, лікарень, об'єктів енергетичної та транспортної інфраструктури», – констатував він.

Тимошенко зауважив, що перелік об'єктів, відновлення яких є критично необхідним уже зараз, сягнув 38 тисяч. За його словами, через брак фінансування коштом державного бюджету розпочате відновлення лише 11,4 тис. об'єктів (всього 13%), а завершене 3,4 тис. об'єктів (4%).

Заступник керівника ОП подякував уряду Естонської Республіки за швидкий початок відновлювальних робіт на обраних об'єктах соціальної інфраструктури в Житомирській області та звернувся до представників інших партнерів України із закликом долучатися до процесу відновлення.

(...) Повідомляється, що учасники зустрічі підтримали ідею реалізації проекту з відновлення України. Також було позитивно оцінене прагнення української влади до забезпечення максимальної прозорості Фонду відновлення.

Австрія збудує в Україні три медзаклади за €600 мільйонів (Укрінформ).

Компанії з Австрії вкладуть 600 млн євро в будівництво та обладнання трьох медичних закладів в Україні – проекти будуть профінансовані австрійськими та німецькими банками.

На першому етапі три конкретні проекти – будівництво та обладнання Національної дитячої лікарні «Охматдит» у Києві, будівництво та обладнання сучасної університетської клініки у Києві та будівництво Національного реабілітаційного центру України у Львові – буде втілено австрійськими компаніями (такими, як, наприклад, Vamed) з проектною вартістю понад 600 млн євро. Все фінансуватимуть австрійські та німецькі банки.

Це стало можливим після укладання урядами України та Австрії Рамкової угоди про економічну співпрацю у розвитку проектів.

Для реалізації зазначених проектів буде залучено пов'язане пільгове довгострокове фінансування під гарантії європейських експортних кредитних агенцій. Очікується, що ефективна ставка залучення коштів не перевищить 3% річних, а термін запозичення становитиме до 14 років.

Чехія надасть допомогу громадам Київщини ([Укрінформ](#)).

Чеська Республіка розширює співпрацю з Київською ОВА і надасть допомогу громадам області.

«Відбулася офіційна зустріч заступника голови Київської ОВА Віталія Власюка з делегацією Чеської Республіки на чолі із заступником міністра закордонних справ Чеської Республіки Марекком Свободою, а також із послом Чеської Республіки в Україні Радеком Матулою та представниками чеського бізнесу», – йдеться у повідомленні Київської ОВА.

Зустріч передбачала обговорення можливостей надання допомоги Київщині.

Чеська сторона готова надавати допомогу як у короткостроковій перспективі, так і зацікавлена в довгостроковому співробітництві та інвестуванні в економіку регіону.

У Київській ОВА підкреслюють, що наразі чеські партнери можуть передати для закладів охорони здоров'я, об'єктів соціальної інфраструктури комбіновані генератори для виробництва тепла та електроенергії, а також необхідне медичне устаткування.

У Житомирі за кошти Єврокомісії побудують понад 200 квартир для переселенців, які втратили житло ([Укрінформ](#)).**Міський голова Житомира Сергій Сухомлин:**

Ми одні із перших подали в Єврокомісію заявку на будівництво житла для ВПО на 12 млн євро. Єврокомісія затвердила місто Житомир, вже працювали технічні консультанти від цього проекту, тому найближчим часом ми очікуємо фінансування для будівництва більше 200 квартир.

За його словами, міськрада також передала одну з недобудов на баланс ОВА. За рахунок коштів державного та обласного бюджетів у будинку проведуть реконструкцію і там буде ще 36 квартир для переселенців. Сухомлин наголосив, що у всіх цих будинках отримають житло ті, хто його втратив і саме житомир'яни.

Окрім того, у Житомирі до кінця року планують встановити 40 будинків, які місту поставить Червоний Хрест. Це буде житло площею 45 квадратних метрів з усіма зручностями для цілорічного проживання, яке розраховане на сім'ю.

Наразі в Житомирі офіційно зареєстровано близько 9 тисяч переселенців.

Чернігівщина отримає шість мостів із Франції ([Укрінформ](#)).

Від столичного французького регіону Іль-де-Франс Чернігівська область отримає шість мостів.

Начальник Чернігівської ОВА В'ячеслав Чаус:

Завдяки підтримці французьких партнерів до нас надійде шість мостів, що значно покращить логістику. Крім того, є допомога із забезпеченням

альтернативними джерелами живлення. Щиро вдячний Франції та безпосередньо регіону Іль-де-Франс.

Іль-де-Франс готує нові проєкти допомоги Чернігівщині (Укрінформ).

Французький регіон Іль-де-Франс напрацьовує нові проєкти допомоги Чернігівщині – у планах французів генератори, котли та ноутбуки для шкіл.

Під час зустрічі із заступником голови Чернігівської ОВА Дмитром Івановим посол регіону Іль-де-Франс з питань міжнародних відносин та європейських прав Регіональної ради Іль-де-Франс Жоффруа Дідьє розповів, що наступного тижня у Франції голосуватимуть за виділення додаткових 250 тисяч євро для закупівлі п'яти генераторів та двох котлів. Генератори слугуватимуть для потреб критичної інфраструктури області, а також соціальної та медичної.

Крім того, регіон передасть тисячу ноутбуків для дітей Чернігівщини та спрямує 50 тисяч євро для роботи над психологічним станом дітей та їхніх родин.

Регіон Іль-де-Франс залучатиме також для донатів різні сфери суспільства. Зокрема, французькі ліцеї допоможуть зі шкільним обладнанням. Обіцяють посприяти з транспортом для перевезення дітей. У планах — матеріальна та фінансова підтримка від французьких компаній для реконструкції інфраструктури області. Ці напрями допомоги вже підтверджені, тож над втіленням задуманих ініціатив працюватимуть наступними тижнями.

Заступник голови Чернігівської ОВА Дмитро Іванов повідомив, що першочерговим завданням області залишається підготовка до опалювального сезону, а відтак — якнайшвидше відновлення пошкодженого житлового фонду та критичної інфраструктури.

Обговорили сторони ще один потенційний напрям співпраці — туристичний. Оскільки ця галузь є однією з провідних у Франції, іноземні колеги можуть поділитися досвідом та реалізувати в майбутньому спільні проєкти.

На деокупованих територіях Харківщини вже відновлюють інфраструктуру (Укрінформ).

На деокупованих територіях Харківської області тривають роботи з відновлення житлової та критичної інфраструктури.

Заступник керівника Офісу Президента Кирило Тимошенко:

Харківщина – звільнено 421 населений пункт. У звільнені райони постійно відправляємо гуманітарний вантаж, не зважаючи на обстріли. Балаклійська громада вже отримала понад 100 тонн продуктів. Незабаром туди спрямують генератори, будматеріали, медикаменти та іншу допомогу. Пенсіонери Чкалівської, Балаклійської та Шевченківської громад вже

отримують пенсії. На деокупованих територіях Харківщини вже тривають роботи з відновлення житлової та критичної інфраструктури.

За його словами, піротехнічні підрозділи ДСНС працюють над розмінуванням територій. За тиждень роботи вже розміновано понад 24 гектари території Харківщини та знескоджено майже 1 тис. вибухонебезпечних предметів.

На деокупованій Харківщині розмінували вже 250 гектарів території (Укрінформ).

Вибухотехніки Національної поліції України (НПУ) за останні шість днів розмінували у Харківській області близько 250 гектарів території.

Голова НПУ Ігор Клименко:

Тільки за останні шість днів у нас вибухотехніки розмінували 250 гектарів саме по Харківській області. Це – величезні території, які треба пройти, і ми, звичайно, ідемо дуже обережно. Представники ДСНС також залучаються до розмінування. Робота дуже важка.

Глава Нацполіції України повідомив, що три дні тому четверо працівників отримали достатньо серйозні поранення: один втратив ногу, ще троє – отримали поранення, які теж можуть призвести до інвалідності. Адже на звільнених територіях залишилася величезна кількість протипіхотних і протитанкових мін та інших ВМП.

«Ми спільними зусиллями будемо намагатися упродовж кількох тижнів основні артерії розмінувати. Намагаємося працювати максимально швидко, але ж бачите, ми маємо і зворотній бік — наші люди або гинуть, або отримують поранення», – сказав Клименко.

За даними поліції, на цих територіях уже знескоджено близько 6400 ВМП, а також понад три тонни вибухівки.

МОЗ разом з партнерами відбудовує амбулаторію в Макарові, знищену внаслідок російського обстрілу, за міжнародними стандартами (Укрінформ).

Очільник МОЗ Віктор Ляшко:

Ми будемо, не оглядаючись на те, що було, а робимо інноваційні об'єкти, щоб заклади охорони здоров'я були однакові комфортні як для пацієнтів, так і для медичних працівників. Інновації будуть і в дизайні об'єктів, і в технологіях, які використовуватимуться у лікарнях.

Відновлення цього медзакладу стало одним з перших проєктів, які реалізовує міністерство в межах післявоєнного розвитку країни. Поновлена амбулаторія буде оснащена необхідним обладнанням для обслуговування близько 16 000 пацієнтів.

Коментарі європейських та американських політиків

(Укрінформ)

Голова комітету Бундестагу у закордонних справах Міхаель Рот:

У цій новій фазі війни Україні потрібна зброя, яка дозволить звільнити території, окуповані росією, і постійно тримати їх під своїм контролем. Захід, зокрема США, Німеччина, Франція та Польща, мають тут швидко скоординувати свої дії та адаптувати свої поставки до нової ситуації.

Він сказав, що здається все більш реалістичним, «що Україна може виграти цю війну, і зробити це як вільна, демократична країна, зберігаючи свою територіальну цілісність».

Голова Комітету Бундестагу з питань оборони Марі-Агнес Штрак-Ціммерманн:

Німеччина повинна негайно зіграти свою роль в успіхах України та поставити захищені машини — БМП «Мардер» і основний бойовий танк «Леопард-2».

(Укрінформ)

Міністр оборони Німеччини Крістіне Ламбрехт:

Наші цінності, демократія, свобода та безпека захищаються в Україні, ми бачимо, що президент путін має стратегію поширювати страх, погрожувати, що може піти далі.

Очільниця оборонного відомства ФРН «дуже вражена тим, як хоробро воюють українці», вона висловила сподівання, що нещодавні успіхи Збройних сил України змусять росію припинити війну. Однак, якщо цього не станеться, «ми будемо підтримувати Україну скільки завгодно, навіть якщо ця війна триватиме тижнями чи місяцями», додала вона.

Ламбрехт заявила, що обмежене постачання зброї Україні, за яке часто піддають критиці німецький уряд, пов'язане з недостатньою кількістю озброєння в самій Німеччині, де впродовж років спостерігалася тенденція до скорочення Бундесверу.

«Я б дуже хотіла дати значно більше Україні. Якби Бундесвер не був настільки «урізаний» у минулі роки, це було б можливо. Але зараз це наслідок цієї безвідповідальної економії», – сказала вона.

Депутат Бундестагу, член оборонного комітету Родеріх Кізеветтер:

Якщо Ламбрехт цілком правильно робить висновок, що наша безпека захищається в Україні, то також важливо, щоб вона та канцлер Шольц надійно підтвердили це відповідними поставками бронетехніки в Україну.

([Укрінформ](#))

російська федерація здійснила ракетні удари по українських ТЕС, внаслідок яких в кількох містах України було порушено електропостачання.

Речник Держдепартаменту США Едвард Прайс:

Ми засуджуємо авіаудари росії по критично важливій інфраструктурі України, які залишили тисячі мирних жителів без світла та чистої води. Ми стоїмо з Україною проти агресії росії.

([Укрінформ](#))

російська федерація здійснила ракетні удари по українських об'єктах енергетичної інфраструктури.

Генеральний директор МАГАТЕ Рафаель Маріано Гроссі:

Оскільки це питання стало таким потенційно серйозним, то ми здійснюємо моніторинг ситуації на кожній атомній електростанції. На даний момент ми не побачили або не були поінформовані про критичну ситуацію на них.

([Українські новини](#))

Президент Австрії Александр ван дер Беллен відзначив, що «загарбницька війна Росії в Україні стосується всіх нас»:

Тому що це напад на наш спосіб життя, на нашу демократію, на нашу ідентичність і на наше майбутнє. Європа об'єдналася у введенні жорстких санкцій проти Росії. І вони працюють. Але кожен кубометр газу Путін використовує для розколу Європи.

Він закликав «не вплутуватися в угоду з російським режимом і вийти із залежності, яку самі створили», а для цього – інвестувати у відновлювані джерела енергії та заощаджувати енергію.

«Це нелегко і це вимагає наполегливої праці. Якщо ми будемо допомагати один одному згідно з добрими австрійськими традиціями та піклуватись одне про одного, я сповнений впевненості, що ми зможемо це зробити», – написав президент Австрії.

([Українські новини](#))

Міністр закордонних справ Молдови Ніку Попеску засудив атаки Росії на цивільну інфраструктуру України:

Я засуджую атаки Росії на цивільну інфраструктуру України, включаючи об'єкти водопостачання та ТЕЦ у Харкові. Завдання ударів по цивільних особах або інфраструктурі, життєво важливій для їхнього виживання, є воєнним злочином.

(Укрінформ)

Канцлер ФРН Олаф Шольц:

Відмова від підтримки України не принесе миру, навпаки. Той хто — а я часто це робив — розмовляє з путіним, знає про його великоруські мрії. Про це він пише статті та виступає з промовами.

Він провів аналогію зі Західним Берліном, який вільний світ не «здав» під час «холодної війни», а допомагав йому всіма силами через знаменитий повітряний міст, інакше сам став би жертвою. «І тому ми сьогодні не можемо і не повинні віддавати Україну», – підкреслив канцлер.

Своєю жорстокою загарбницькою війною володимир путін загрожує свободі та життю мільйонів українців і в той же час імперіалізм путіна загрожує знищити європейський мирний порядок – фактично весь заснований на правилах світовий порядок останніх десятиліть, тому демократичні країни, серед них ФРН, солідарні з українцями, підкреслив глава уряду.

«Ми добилися незалежності від поставок вугілля... Ми переконалися, що ми стали незалежними від імпорту нафти... Водночас ми думаємо, як зробити так, щоб ми стали незалежними від імпорту газу з росії», – сказав політик.

Диверсифікація джерел і шляхів газового імпорту відбувається, за його словами, «з максимальною швидкістю». Зокрема, в січні наступного року запрацює перший із нових LNG-терміналів, а трубопровідні з'єднання будуть побудовані та розширені, а наприкінці наступного року, ймовірно, буде створено умови для прийняття скрапленого газу принаймні в чотирьох місцях, що покладе край залежності від російського газу.

«Після всіх приготувань можна зараз і в цій ситуації сказати: напевно, цю зиму ми переживемо», – пообіцяв канцлер.

Водночас він визнав, що проблемою залишається суттєве підвищення цін на енергію, і поінформував, що було прийняте рішення про зміну ринку електроенергії, тепла та газу, адже завданням буде забезпечити, щоб ціни знову впали.

(Укрінформ)

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Коли Україна розпочала контрнаступ, то досягла набагато більших успіхів, ніж навіть ми передбачали. Стратегія, яку ми обрали від початку, правильна, ми маємо її дотримуватися. Зараз не час для послаблення. Ми маємо домінувати з цього моменту. За очікуваннями путіна, слабкі демократії, вразливі демократії мали б здатися взимку, коли холодно, а ціни на газ високі, та перекрити допомогу Україні. Але нам необхідно продовжувати цю допомогу, тому що вона ефективна.

(...) Чи міг хтось припускати, коли путін починав цю війну, що за шість місяців російська армія буде змушена перейти до оборони і навіть відступати. Хто тоді міг собі уявити таке? Це стало можливим завдяки

мужності українців, які боронять свою країну, але також завдяки допомозі, яку ми їм надаємо.

(...) Я хочу скористатися трибуною Європейського парламенту, щоб звернутися до громадян ЄС із проханням не послаблювати підтримку для України. Зараз не час знижувати таку підтримку. Це працює. Тож нам потрібно продовжувати створювати умови, які допоможуть вирішити цей конфлікт з повагою до суверенітету та територіальної цілісності України».

У ході дискусії депутат від ЄНП Міхаель Галлер зауважив, що наразі для країн ЄС важливо зберегти темпи поставок зброї для України, не посиляючись на ризики спустошення власних оборонних запасів.

«Ви праві. Але я не є європейським міністром оборони, який може давати розпорядження європейським арміям, що і як робити. Моя роль – роль координатора. Ми продовжуємо доводити до всіх урядів, щоб вони зрозуміли, – є питання, де важливим є фактор часу. Тож, якщо ми можемо щось зробити сьогодні, це краще не відкласти на зиму, коли зробити це буде значно важче», – зауважив високий представник ЄС.

(Укрінформ)

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Не може бути сумніву, що має бути зроблено набагато більше (за виділення 9 мільярдів євро – ред.) Але це саме те, для чого потрібні міжнародні фінансові інституції, а не лише Європейський Союз. Україна проводить переговори з МВФ щодо макрофінансової допомоги. Бюджет ЄС був ухвалений до початку війни (росії) проти України, тож ЄС не зможе замінити Українську державу та (самотужки – ред.) забезпечити діяльність всіх громадських послуг у цій країні.

Президент Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн вийшла з ініціативою, яка дозволила запропонувати макрофінансову допомогу для України в обсязі 9 мільярдів євро. На цей час вже сплачено 1 мільярд євро. Досягнуто згоди між країнами-членами щодо виплати ще 5 мільярдів, що відбудеться вже невдовзі. Ще 3 мільярди євро надійдуть пізніше, за результатами домовленості між європейськими урядами.

«Очевидно, що із такими цифрами ми не зможемо вирішити всі проблеми, що постають перед Україною. Але підтримка економічної дієздатності України є абсолютно життєвим завданням. Це саме те, що ми робимо зараз. Окрім цих 9 мільярдів євро, для України вже було виділено 1,2 мільярда, до цієї ініціативи Президента (Єврокомісії – ред.)», – зауважив високий представник ЄС.

Він повідомив, що наразі Україна проводить переговори з МВФ про надання більшої макрофінансової допомоги.

«Український уряд, ймовірно, може бути не дуже задоволеним, як МВФ опрацьовує цей запит, недостатньо швидко, з їхньої точки зору. Але ми маємо продовжувати роботу та забезпечити, щоб це відбулося так швидко, як це можливо», – додав Боррель.

(Укрінформ)

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Вперше в історії Європейського Союзу ми змогли використати наші ресурси для допомоги країні, що перебуває у війні. Країни-члени раніше робили це самі, але ЄС як такий ніколи не робив цього. Ці гроші не є частиною бюджету ЄС, який ви (депутати – ред.) ухвалюєте. Це міжурядовий фонд, створений прямими внесками країн-членів, без залучення Європарламенту. Але ви можете зважити, як краще фінансувати європейську оборону, та як ми можемо швидше забезпечити оборонну стійкість України у цій війні, яка на жаль, скоро не закінчиться.

(...) Чи уражають наші санкції оборонний потенціал росії? Так! Якщо подивитися у корпус російського танка, знищеного українцями, ви там побачите величезну кількість електронних компонентів європейського виробництва. Йдеться саме про європейські високі технології, від імпорту яких російські технологічні виробництва залежать на 45%. Дві третини цивільних літаків (у росії – ред.) не можуть нині літати, тому що немає західних компонентів, а блокада з боку Заходу унеможливила постачання запчастин, яких вони потребують.

Він окремо наголосив, що європейське ембарго на постачання до рф високих технологій, яке є засобом мирної дії, вже зараз має величезні наслідки для російського військово-промислового комплексу, який не здатний без таких технологій компенсувати величезну кількість військової техніки, знищеної українськими захисниками.

(Укрінформ)

Під час відвідин штату Делавер, на прохання сказати, чи вважає він нинішній момент у війні в Україні переломним, **президент США Джо Байден** зауважив: «На це питання зараз немає відповіді. Важко сказати».

За його словами, українці досягли значного прогресу. «Але я думаю, що це буде довгий шлях», – додав президент США.

(Укрінформ)

Президент Європейської Комісії Урсула фон дер Ляєн:

Солідарність Європи з Україною залишатиметься непохитною. З першого дня Європа стоїть на боці України, зі зброєю, із фінансовими фондами, з гостинністю до біженців... Це є також вірним щодо нашої фінансової підтримки для України. На цей момент «команда Європи» надала більше як 19 мільярдів євро фінансової допомоги, і це без урахування військової підтримки. При цьому перед нами – довгий шлях.

(...) Уявіть, що кожного дня, коли батьки посилають дітей до школи, вони не лише дають їм шкільні портфелі, але також надзвичайний пакет, із водою, їжею, бинтами та медикаментами, з одягом та теплими шкарпетками. Просто уявіть собі – ви вранці посилаєте дитину в школу, і ви не знаєте, чи ви зможете побачитися з нею знову вже по обіді, після школи. Ми будемо

працювати з вами, Олено, над відновленням українських шкіл, ми будемо надавати все, що потрібно, включаючи 100 мільйонів євро. Тому що майбутнє України починається з цих шкіл, воно починається з дітей.

(Укрінформ)

Президент Європейської Комісії Урсула фон дер Ляєн:

Ніколи раніше цей парламент не обговорював стан нашого Євросоюзу в умовах війни, яка вирує на нашій європейській землі. Ми всі пам'ятаємо цей роковий ранок наприкінці лютого. Європейці були пробуджені тим, що вони побачили, відчули потрясіння від кривавого та безглузлого обличчя зла, були приголомшені звуками сирен та жорстокістю цієї війни. Але з цього моменту весь континент піднявся у солідарності.

Вона нагадала, що ЄС відкрив свої кордони для людей, що рятувалися від війни в Україні, вулиці європейських міст заповнилися українськими прапорами, українські діти знайшли нових друзів в європейських школах. Європейці не ховалися від проблем та не коливалися у солідарності, вони знайшли у собі мужність, щоб робити правильні речі. З цього моменту піднявся та змінився сам Європейський Союз.

«15 років тому, під час фінансової кризи, нам були необхідні роки, щоб знайти стале рішення. Через десятиліття, коли свій удар завдала глобальна пандемія коронавірусу, знадобилися тижні, щоб зреагувати на кризу. Але у цьому році, коли російські війська щойно перетнули кордон України, відповідь ЄС була об'єднаною, рішучою та миттєвою. Думаю, ми можемо пишатися цим.

(...) Ми маємо чітко розуміти, наскільки високими є ставки. Не лише для України, але для всієї Європи, як і для всього світу... Це не лише війна, яку розв'язала росія проти України. Це також війна проти нашої енергетики, проти нашої економіки, проти наших цінностей. Це війна проти нашого майбутнього, війна автократії проти демократії. І я переконана, що з необхідною мужністю та нашою солідарністю, путін зазнає провалу, а Україна і Європа переможуть.

Вона зауважила, що сьогодні мужність має ім'я, і це ім'я – Україна мужність має обличчя, і це – обличчя українських жінок й чоловіків, які піднялися проти російської агресії.

Урсула фон дер Ляєн звернулася до дружини Президента України Олени Зеленської, яка бере участь у пленарному засіданні як почесна гостя.

«Це потребує величезної мужності, щоб протистояти жорстокості путіна. Але ви знайшли цю мужність. Нація героїв піднялася. Сьогодні Україна залишається сильною, тому що вся країна воює – вулиця за вулицею, будівля за будівлею. Протягом минулих днів ми бачили, що ця мужність українців була винагороджена. Україна є сильною, тому що піднявся народ, а ваш чоловік, Президент Зеленський, залишився в Києві, разом з вами і вашими дітьми, та очолив спротив. Ви надали мужність для цілої нації. Ви надали голос вашому народу на глобальній арені. Ви надали надію всім нам.

Тож сьогодні ми хочемо подякувати вам та всім українцям. Слава країні європейського героїв, Слава Україні!», – наголосила президент Єврокомісії.

(Укрінформ)

Президент Європейської Комісії Урсула фон дер Ляєн:

Саме кремль поставив російську економіку на шлях обвалу. Це є ціною за російську та путінську політику смерті та руйнування. Я хочу зробити це дуже чітким – санкції є тут, і вони залишатимуться. Для нас це час для рішучості, а не для умиротворення. Це має бути дуже зрозумілим.

(...) Одним із уроків цієї війни є те, що ми мали б дослуховуватися до тих, хто знав путіна. До Анни Політковської, до всіх російських журналістів, які викривали злочини та заплатили за це найвищу ціну. До наших друзів з України, з Молдови й Грузії, до білоруської опозиції. Ми мали б дослуховуватися до голосів у межах нашого Європейського Союзу: в Польщі, в країнах Балтії, в усій Центральній та Східній Європі. Вони говорили нам роками, що путін не зупиниться, і діяли відповідно.

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ Ірландії Саймон Ковені нагадав, що Ірландія виділила 55 млн євро на допомогу Збройним Силам України і прийняла 50 тис. українських біженців.

«Ми будемо і надалі підтримувати Україну по лінії співробітництва з ЄС, ми будемо дійсно потужним партнером і допомагатимемо, поки не завершиться ця війна. Ця допомога триватиме і в подальшому – ми будемо допомагати і з відбудовою України, а також на шляху до досягнення Україною повноцінного членства в ЄС.

(...) Але, звісно, просто гарних слів підтримки недостатньо, тому ми сьогодні також обговорили питання практичної допомоги, і яким чином ми будемо, зокрема, політично реагувати на ці події, а також питання притягнення до відповідальності всіх винних осіб».

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ Ірландії Саймон Ковені:

Дуже важливо забезпечити подальшу роботу портів Одеси навіть, якщо це буде частково, щоб ми продовжували роботу по лінії «зернової ініціативи».

За його словами, він дуже хотів приїхати до Одеси і подивитися, як працює «зернова» угода.

Глава МЗС Ірландії розповів, що сьогодні він з колегами на власні очі побачив завантаження корабля, який має відвезти 46 тис тонн зерна до Бангладешу.

Він також зауважив, що дуже важливо дивитися на факти щодо експорту продовольства з портів Одеси.

«Відповідно до статистики, певна частина зерна дійсно постачається до ЄС, але чимала частина продовольчої продукції постачається і до країн

Африки, Азії, певна категорія кораблів відправляється по лінії продовольчої допомоги ООН. Тут, зокрема, можна виділити Судан, Кенію, Бангладеш», – зазначив Ковені.

(Укрінформ)

Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерреш:

Я вважаю, що мир необхідний – мир відповідно до Статуту ООН і міжнародного права. Але я збрехав би, якби сказав, що, сподіваюся, це станеться незабаром.

Він розповів, що розмовляв у середу з путіним про експорт українського зерна, висловивши сподівання, що угода, укладена 22 липня Україною, Туреччиною та росією за посередництва ООН на 120 днів, буде збережена. При цьому Гутерреш висловив бажання, аби вона стосувалася також експорту російського аміаку.

За його словами, усунення перешкод, «які все ще існують щодо експорту російських добрив, є абсолютно необхідним». Генсек ООН зазначив, що ведуться переговори про можливість експорту аміаку з рф через Чорне море.

«Ми ризикуємо отримати кризу на ринку добрив. Ми маємо новини з різних куточків світу, де посівні площі набагато менші, ніж у попередньому циклі, а це означає, що ризикуємо мати у 2022 році реальну нестачу продовольства», – пояснив Гутерреш.

Крім того, у розмові з путіним він порушив питання розслідування вибуху в Оленівській в'язниці, внаслідок якого загинули понад пів сотні українських полонених. Гутерреш нагадав, що ООН ухвалила спрямувати місію для встановлення фактів, пов'язаних з цією трагедією. Генсек зауважив, що відповідно до обіцянок путіна, росія не чинитиме місії жодних перешкод.

(Укрінформ)

Голова республіканської меншості у верхній палаті Конгресу США Мітч Макконнелл:

Українці потребують більше зброї, вони мають почати отримувати її швидше. Крім того, їм потрібні нові можливості, такі як ракети ATACMS більшого радіуса дії, танки та більші безпілотники.

Він закликав не зволікати з військовою допомогою Україні й нагадав, що попередні «вагання Заходу» з постачанням зброї коштувало життів.

«Не обов'язково, щоб уся ця зброя надходила з Америки. Але не помиліться: наші союзники чекають від нас сигналів», – наголосив впливовий американський законодавець.

Макконнелл додав: «Президент Байден повинен чітко пояснити Західній Європі необхідність вагомого, конкретного і швидкого внеску в Україну».

(Укрінформ)

Постійний представник США при ОБСЄ Майкл Карпентер:

росія продовжує гратися з вогнем, ставлячи під загрозу безпеку світу, утримуючи станцію, на якій вона не має права перебувати. російські війська повинні негайно залишити Запорізьку атомну електростанцію та дозволити українським операторам відновити ядерну та фізичну безпеку станції.

Він додав, що це також є «нагадуванням про те, що європейська безпека залежить від витіснення російських військ з України та підтримки суверенітету і територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів».

(Укрінформ)

Постійний представник США при ОБСЄ Майкл Карпентер:

російська федерація — це величезна країна, що охоплює 11 часових поясів, населення якої у багато разів перевищує населення України. У неї набагато більше танків, ракет і артилерії, ніж в Україні. Її збройні сили значно більшими за українські. Але після понад 200 днів війни росії так і не сформувала вагомі причини для нападу на Україну чи анексії її землі. Ось чому росія програє цю імперську загарбницьку війну.

Американський посол вказав на те, що російські війська програли битву під Києвом у березні, «і тепер ми бачимо, як вони кидають свої танки та БМП і біжать – іноді буквально – назад до росії, коли захисники України звільняють громади, які тяжко постраждали від російської окупації».

Карпентер також звернув увагу на те, що те, як українські мирні жителі різного віку зі сльозами радості вітають українських визволителів, «різко контрастує з гнівними демонстраціями, які зустрічали російські війська, коли вони вперше окупували українські міста та села минулої зими та весни». За його словами, це пов'язано з тим, що у кожній культурі світу «зневажають озброєного загарбника, який приходить, щоб забрати вашу землю та вбити вашу родину». І сам тому російські війська «зневажають по всій Україні: від півночі до півдня та зі сходу до заходу. (...).

російські війська, які знають, що їхній власний уряд ставиться до них як до гарматного м'яса, не мають бажання воювати, окрім, можливо, за рубль і, можливо, за пральні машини чи додатковий телевізор, викрадені з українського дому. А народ України бореться за захист своїх родин і свободи.

(Укрінформ)

Папа Римський Франциск наголосив, що постачання зброї Україні для допомоги у її захисті від російської агресії є морально прийнятним.

«Це політичне рішення, яке може бути моральним, морально прийнятним, якщо воно ухвалюється в умовах моралі», — сказав Франциск.

Він виклав принципи «справедливої війни» римо-католицької церкви, які допускають пропорційне використання смертоносної зброї для самооборони проти нації-агресора.

«Самооборона — це не лише законно, а й любов до Батьківщини. Хто не захищає себе, хто не захищає щось, той її не любить. Ті, хто захищає, люблять», — сказав він.

Пояснюючи різницю між тим, коли морально чи аморально постачати зброю в іншу країну, Франциск сказав: «Це може бути аморальним, якщо намір полягає в тому, щоб спровокувати нову війну чи продати зброю, чи позбутися зброї, яка більше не потрібна».

Водночас Франциск закликав Київ бути відкритим для можливого діалогу.

([Укрінформ](#))

Президентка Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн:

Якщо вони (українці, – ред.) кажуть, що їм потрібні бойові танки, то ми повинні поставитися до цього серйозно й надати їх. Україна точно знає, що їй потрібно для захисту життя і самозахисту. Я виступаю за те, щоб європейські держави постачали те, що насправді потрібно Україні. Адже українці доводять, що можуть захистити себе, якщо матимуть відповідні військові засоби.

Президентка Єврокомісії нагадала, що українці ведуть «цю боротьбу за всіх нас». Демократія має перемогти, саме тому так важливо, аби країна отримала всю необхідну зброю, додала вона.

«Їм потрібно в середньому 5 млрд на місяць, щоб підтримувати найнеобхідніше, платити лікарням, школам, солдатам чи, наприклад, утримувати поліцію, що також важливо в цій війні. І тут ЄС відіграє дуже важливу роль», – підкреслила вона.

Фон дер Ляєн висловила тверде переконання, що Україна переможе у війні, бо «має колосальну мотивацію. Вони знають, за що воюють. І друзі у світі роблять все, аби Україна отримала правильні системи озброєння».

«Путін має програти цю війну й відповісти за свої діяння, – підкреслила президент Єврокомісії. Вона вважає, що кремлівський очільник може постати перед судом.

На її думку, світ уже не боїться ядерного шантажу путіна і не піддасться на нього.

([Укрінформ](#))

Речник Державного департаменту Нед Прайс:

Щодо систем для України, то в мене немає відповіді на те, що ми сьогодні почули від російської федерації. Але я хотів би підкреслити, усе, що ми надали нашим українським партнерам, мало одну й тільки одну мету: дати їм можливість захистити свою країну, захистити свою територію,

захистити свою свободу, захистити свою демократію від вторгнення російських агресорів.

Він додав, що йдеться про забезпечення «наших українських партнерів тим, що їм потрібно для збереження свого суверенітету, незалежності й територіальної цілісності».

([Укрінформ](#))

Міністр закордонних справ Латвії Едгарс Рінкевичс:

З 19 вересня Латвія, з міркувань безпеки та у зв'язку з російською агресією, обмежує в'їзд російським громадянам із шенгенськими візами. росіяни, не намагайтеся перетнути кордон, на вас тут не чекають, припиняйте війну проти України та забирайтеся з цієї прекрасної країни!.

([Укрінформ](#))

Канцлер ФРН Олаф Шольц:

Ядерна, сильно озброєна держава намагається змінити кордони у Європі за допомогою сили.

За його словами, якби росії це вдалося, Європу було б відкинуто на багато років назад. «У цьому можуть сумніватися лише ті, хто не чув і не читав того, що говорить і пише президент путін, який хоче встановити росію як імперську силу, до того ж маючи в голові мапи часів царської росії та СРСР», – додав канцлер.

«путінська росія в осяжному майбутньому буде протистояти нам, НАТО та ЄС, який путін, між іншим, ніколи не сприймав як серйозного політичного гравця на міжнародній арені та з яким боровся, – сказав глава уряду ФРН.

Шольц зазначив, що в роки після холодної війни багато політиків, бізнесменів і громадян охоче вірили в дружбу з рф і винесли з цього уроки. Особливо це видно по стану Бундесверу, констатував він.

«Ясність щодо російських мотивів, принаймні доки путін є президентом, має інший наслідок: більше немає сумнівів, як ми маємо діяти. І путінська росія становить одну з найбільших загроз для НАТО», – заявив Шольц, зауваживши, що треба уважно дивитися на те, яким потенціалом і можливостями володіє росія.

Канцлер також закликав зробити аналіз стану збройних сил без прикрас і посилити обороноздатність Бундесверу. Він подякував армії за те, що вона надає допомогу ЗСУ, і згадав свій нещодавній візит до українських військових, які проходять навчання в ФРН. Шольц дав високу оцінку тому, як українці мужньо захищають свою Батьківщину та мир у Європі.

([Укрінформ](#))

Президент Естонії Алар Каріс:

Хочу торкнутися питання щодо перемоги України та можливої поразки росії. Я знаю про занепокоєння, що саме це означатиме для європейської

безпеки, про побоювання, що поразка росії в Україні призведе до дезінтеграції поточної вертикалі влади в росії, і, ймовірно, до дезінтеграції самої росії. Моя перша рекомендація – не варто будувати політику стосовно росії на основі остраху такої нестабільності.

Він нагадав, що колективний Захід вже був «саме у цьому місці». У 80-ті та у 90-ті роки минулого століття острах нестабільності радянського, а пізніше російського керівництва мав високу ціну: лідери Заходу просто закривали очі на політичну траєкторію росії. Як Горбачов, так і Єльцин грали на цих побоюваннях, що на їх місце до влади можуть прийти навіть більш неприйнятні фігури. Але саме це, так чи інакше, й трапилося в росії пізніше.

«Союзники по НАТО допомагають Україні, надаючи обладнання, озброєння, поділяючи дані розвідки. Якщо комусь ще були необхідні докази, що Україна є гідною всіх цих зусиль, – зараз ми маємо величезну кількість таких доказів. Прийшов час, щоб допомогти Україні розвинути ситуацію на основі успіху на полі бою. Ми всі знаємо, що ця війна є далекою від завершення. Це означає що ми маємо зберігати нашу військову підтримку, чого б це не було вартим», – підкреслив Президент Естонії.

Він зауважив, що неспроможність Заходу «капіталізувати» нинішні українські досягнення у боротьбі з країною-агресором могла б стати величезною помилкою. За словами естонського лідера, заморожений конфлікт в Україні міг би стати раною, що не загоюється, на самому серці Європи, та привести Захід до чергового циклу конфронтації з росією на наступні роки.

«Коли ми не усвідомили на ранній стадії, що росія не полишить своїх імперіалістичних намірів та намагатиметься скомпрометувати демократичні принципи, – це була помилка. Захід вже пропонував подібний «соціальний контракт» для населення росії, політичну та економічну стабільність. У відповідь він отримав сповзання у дипломатії та міжнародну агресію. Ми не маємо дозволити собі потрапити знову у цю ж пастку», – сказав Каріс.

Він визнав, що нестабільність в росії, напевно, несе з собою ризики. Але поточна форма «стабільності», коли росія відчуває здатність вторгтися до своїх сусідів, підривати демократії Заходу корупцією та енергетичним шантажем, атакувати його дезінформацією, війною та психологічними операціями впливу, – така ситуація не може бути тим «статус кво», який би Захід хотів би продовжувати.

«З точки зору європейської безпеки й стабільності, найбільш ефективною стратегією стосовно росії продовжує бути стримування – економічне, політичне та військове. У військовому вимірі це означає, що НАТО має дійсно розвивати свої спроможності у стримуванні та обороні, а також форми передової оборони, щоб протидіяти потенційній російській агресії», – додав Президент Естонії.

За його словами, Естонія покладається на НАТО у питаннях оборони, але при цьому розвиває власні оборонні спроможності. За словами

Президента, нині понад 70 відсотків громадян Естонії готові встати на захист своєї країни.

(Укрінформ)

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Європейський Союз глибоко шокований масовими похованнями із 440 тілами, що були знайдені українською владою в Ізюмі, у місті, яке було щойно звільнено від російських військових загарбників. Ми засуджуємо ці звірства у можливо рішучих термінах.

Як зазначається у заяві Високого представника ЄС, агресивна війна росії проти України залишає по собі слід крові та руйнації по всій Україні. Тисячі цивільних людей вже були вбиті, багато з них були піддані тортурам, знущанням, сексуальному насильству, вони страждали від насильницького викрадання та депортації. За словами Борреля, ця нелюдська поведінка російських військ, тотальна неповага до міжнародного гуманітарного права та до Женевських конвенцій, мають бути негайно зупинені.

«росія, її політичне керівництво, а також всі, хто є причетними до триваючих порушень міжнародного законодавства та міжнародного гуманітарного права в Україні, будуть притягнуті до відповідальності. ЄС буде підтримувати всі можливі зусилля у цьому сенсі», – наголосив Високий представник ЄС.

(Укрінформ)

Президент Німеччини Франк-Вальтер Штайнмаєр:

Те, заради чого ми всі працювали, зокрема в рамках «великої сімки», зруйновано. Президент росії володимир путін зруйнував останні мости діалогу, останні стовпи нашого миру в Європі.

(...) Ідея кооперативної безпеки пішла в історію. Політична карта Європи змінювалася і змінюватиметься. Потрібно не менше, а більше зовнішньої політики; не менше, а більше співпраці між однодумцями.

Він переконаний, що «ризики небезпечної ескалації величезні й усі мають готуватися до подальшої конфронтації, нових конфліктів», причому мова не тільки про росію, але і про «все складніші відносини з Китаєм». У такій ситуації Європа «має бути спроможна захистити себе».

Він також закликав дати «рішучу відсіч» політичним популістам, які використовують ситуацію кризи, щоб «оперувати в політичних суперечках не аргументами, а дезінформацією чи навіть насильством», у тому числі за підтримки росії.

(Укрінформ)

Держсекретар США Ентоні Блінкен:

Існують певні проблеми у застосуванні цього конкретного рушія, визнання (росії – ред.) державою-спонсором тероризму – це може мати

непередбачені наслідки, які не лише будуть некорисними, але й навіть шкідливими.

Водночас, за його словами, адміністрація зараз працює з Конгресом, «щоби побачити, чи є інший шлях, аби досягти того, що передбачає статус SST без будь-яких небажаних наслідків».

У цьому зв'язку він підкреслив, що санкцій та інші покарання, які передбачає статус SST, США вже запроваджуються.

«Те, що ми робимо за допомогою санкцій, експортного контролю, має глибокий вплив на росію, який зростає з кожним днем. Це ставатиме все важчим і важчим тягарем (для рф – ред.)», – зауважив держсекретар США.

(Укрінформ)

Держсекретар США Ентоні Блінкен:

Насамперед, важливо, що, навіть коли українці роблять усе можливе, щоби повернути землі, які росіяни захопили у них під час цієї агресії, ми всі працюємо над збором доказів і документуванням звірств, які були скоєні. І в багатьох випадках це буде рівнозначно воєнним злочинам, що, на мою думку, є правильним підходом для розгляду цього питання.

(...) Чи то через процес в самій Україні, чи із застосуванням механізмів ОБСЄ, ООН, Міжнародного кримінального суду – все це разом, я думаю, буде дуже важливим для забезпечення того, щоби ті, хто вчинив звірства, а також хто віддавав накази, понесли відповідальність», – наголосив глава Держдепартаменту США.

(Укрінформ)

Американська сторона послідовно виступає за звільнення своїх громадян, незаконно ув'язнених в росії.

Координатор зі стратегічних комунікацій Ради нацбезпеки Білого дому Джон Кірбі:

Ми виступили із серйозною пропозицією, щоби повернути Бритні Грайнер і Пола Віллана додому, однак росіяни не відповіли на нашу пропозицію.

За його словами, це не означає, що на цьому всі спроби американської сторони вичерпалися. Він підкреслив, що переговори продовжуються, й, крім того, адміністрація спілкується з членами родин Пола й Бритні та інформує їх про розвиток ситуації.

(Укрінформ)

Президент США Джо Байден застеріг кремлівського лідера від будь-якої ескалації війни в Україні із застосуванням ядерної або хімічної зброї:

Не робіть цього. Не робіть. Не робіть. Це змінить гримасу війни (в Україні – ред.) на щось, чого не було з часів Другої світової.

Це матиме наслідки. Вони (путін та його режим – ред.) стануть найбільшими ізгоями у світі, ніж будь-коли. І залежно від масштабу того, що вони зроблять, буде визначена відповідь.

(Укрінформ)

Канцлер Німеччини Олаф Шольц визнав, що його країна неправильно відреагувала на російську анексію Криму 2014 року:

Я хочу сказати абсолютно однозначно, що, мабуть, принаймні оглядаючись назад, було б цілком правильним жорсткіше зреагувати на анексію Криму.

Він зазначив, що якби світова спільнота більш скоординована та потужно відреагувала б на захоплення півострова, то Україна «не заволоділа б так сильно помислами путіна».

(Укрінформ)

83 роки тому, 17 вересня 1939 року, СРСР ввів війська до Польщі відповідно до секретних протоколів пакту Молотова-Ріббентропа.

Глава польського уряду Матеуш Моравецький:

83 роки після злочинного радянського нападу на Польщу та 82 роки від Катинського розстрілу. І ми знаємо одне: росія повернулася до свого найжахливішого минулого.

Заступник глави МЗС Польщі Павел Яблонський:

А найгірше, що таких місць на українських землях, все ще окупованих росіянами, ймовірно, десятки.

Він наголосив, що нині всі є «свідками найбільшого злочину проти цивільного населення від завершення Другої світової війни».

Яблонський підкреслив, що продовження і збільшення військової допомоги для України є «обов'язком», щоб росія зазнала поразки і щоб злочинців було притягнуто до відповідальності.

«І безпосередніх виконавців, і командирів, і головних організаторів на чолі з путіним», – підкреслив Яблонський.

(Укрінформ)

Канцлер ФРН Олаф Шольц:

Страх – поганий порадинок, але розсудливість і рішучість – правильний спосіб діяти в такій ситуації... Ми підтримали Україну, ми робимо це в дуже великих масштабах і також з дуже актуальною зброєю..., і водночас наша мета залишається в тому, щоб не сталося ескалації війни між росією і НАТО... Ми завжди стежимо за тим, щоб війна не загострювалася.

Він запевнив, що завжди буде «розсудливим» і не прийматиме рішень без узгоджень із союзниками. Водночас політик визнав, що «немає незмінних істин», і зараз робиться те, «що має сенс на цей час».

ФРН, за словами канцлера, робить «дуже багато, а саме те, що призвело до того, що ситуація змінилася у військовому плані». Він уточнив, що

йдеться, зокрема, про спільні з Нідерландами поставки самохідних гаубиць, високоефективної зброї, «мабуть, найсучаснішої, яка використовувалася в цій битві (на сході)». Лише три держави – Велика Британія, США та Німеччина – поставили реактивні системи залпового вогню, які також впливають на результати ЗСУ. «Тепер ми вирішили поставити більше, оскільки ми знаємо, наскільки вони ефективні, і можемо фактично їх відстежувати», – заявив Шольц.

Він не відповів прямо на запитання, чи підтримує ФРН і Захід у цілому сьогоденні цілі України – перемогти росію, повністю звільнити всі свої території, мету, яка зараз набула зовсім іншого, реалістичного виміру у світлі останніх успіхів на полі бою. Натомість канцлер заявив: «Ми підтримуватимемо Україну стільки, скільки буде потрібно, Україна може на це розраховувати... Ми підтримуємо українців у їхній боротьбі за цілісність і суверенітет, а це також означає, що не ми визначаємо цілі українців».

Шольц також зазначив, що не бачить жодних змін у ставленні президента рф навіть після невдач у війні в Україні. Такий висновок він зробив із 90-хвилинної телефонної розмови цього тижня з путіним, яка відбулася після 3,5-місячної паузи. «На жаль, слід сказати, що з цієї розмови немає жодних новин. російський президент досі переслідує свою імперіалістичну мету – анексувати частину сусідньої території», – констатував Шольц, додавши, що він зі свого боку дав зрозуміти, що росія має вивести свої війська, і що цивілізований світ, як і українці, не прийме продиктованого миру. Він також зазначив, що в кремлі цілком усвідомлюють, що відбувається.

Глава уряду ФРН зауважив, що війна впливає також і на німців, але запевнив, що країна «адаптувалася до цього, приймаючи дуже далекосяжні рішення, які роблять її незалежними від спроб шантажу президента росії».

[\(Укрінформ\)](#)

Глава МЗС Чехії Ян Ліпавський виступив з ініціативою негайного створення Міжнародного трибуналу для покарання російської федерації за воєнні злочини в Україні.

Як зазначив глава чеської дипломатії, росія залишила по собі в районі Ізюма братські могили сотень розстріляних і закатованих людей. Він наголосив, що в ХХІ столітті такі напади на цивільне населення є «немислимими та огидними».

«Ми не повинні залишати це поза увагою. Ми виступаємо за покарання всіх воєнних злочинців. Я закликаю до швидкого створення спеціального Міжнародного трибуналу, який розслідуватиме злочин агресії», – підкреслив Ліпавський.

[\(Укрінформ\)](#)

83 роки тому, 17 вересня 1939 року, СРСР ввів війська до Польщі відповідно до секретних протоколів пакту Молотова-Ріббентропа.

Президент Польщі Анджей Дуда:

Для народів нашого регіону, пам'ятаючи історичний досвід, який символізує сьогоднішня дата, 17 вересня, немає сумніву, що імперська росія знову прагне експансії до інших країн. Вона хоче того ж, що і в 1939 і 1940 роках, коли діяла в союзі з нацистською Німеччиною, і в 1945–1991 роках, коли самостійно правила нашими країнами.

Він підкреслив, що радянська окупація Польщі принесла країні Катинський злочин, депортацію півмільйона поляків до концтаборів, на поселення в Сибір й Середню Азію, брутальний терор НКВС та знищення польської національної ідентичності.

(...). Як наголосив польський лідер, росія завжди хотіла мати владу над усією Центральною та Східною Європою.

«Але вільна Польща, вільна Україна і всі інші незалежні держави нашого регіону ніколи на це не погодяться. Для наших націй це питання життя і смерті, збереження ідентичності та виживання. Це питання нашого майбутнього, безпеки та процвітання», – резюмував Дуда.

[\(Українські новини\)](#)

Міністр закордонних справ Польщі Збігнєв Рау заявив, що Німеччина хоче, щоб її відносини з Російською Федерацією постраждали якнайменше через війну на території України, тож зволікає з наданням Збройним силам України важкого озброєння.

«Польща не шкодує зусиль і ресурсів, щоб показати цю допомогу. Між тим, масштаби та темпи підтримки України Німеччиною демонструють риси навмисного зволікання, ніби намір полягав у тому, щоб незалежно від результату цієї війни німецько-російські відносини постраждали якомога менше, також і за рахунок довіри до Німеччини у вільному світі.

(...). Дешевий російський газ мав би забезпечити Німеччині конкурентну перевагу на загальноєвропейському ринку. Розглядаючи Росію як надійного партнера як у політичному, так і в економічному плані, уряди Німеччини робили неправильний вибір і ставали залежними від Росії.

[\(УНН\)](#)

Очільник Спілки військовослужбовців Бундесверу Андре Вюстнер заявив, що Німеччини повинна припинити постачання Україні зброї, адже це «послаблює» Бундесвер:

Ми прекрасно розуміємо бажання України отримати важкі озброєння. Ми цілком можемо уявити, приміром, постачання бойових машин піхоти із запасів нашої промисловості.

Проте, за його словами, поставки Україні зброї та боєприпасів Бундесвера більше неприйнятні, адже «кожна така поставка послаблює Бундесвер».

Вюстнер додав: «Багато хто в Бундесвері побоюється, що ця політика подальшої канібалізації наших військ матиме негативні наслідки... Тому

наша вимога: жодних подальших зборів зі складів Бундесверу. І що не менш важливо: негайна закупівля запасних частин для вже поставлених систем!».

У цьому контексті голова професійної асоціації солдатів нагадав про заяву, зроблену армійським інспектором Альфонсом Маїсом невдовзі після початку нападу росії на Україну, який сказав, що армія практично «гола» на випадок оборони: «З того часу нічого не додано, контракт на нові системи озброєння не підписано, але передано чимало».

(УНН)

Державний секретар США Ентоні Блінкен:

Повідомлення про масове поховання 440 чоловіків, жінок і дітей в Ізюмі викликають жах і повинні похвалити нашу підтримку мужніх українців, які прагнуть звільнити свою рідну країну. Ми виступаємо на стороні України з метою досягнення відповідальності за ці злочини.

Президент Франції Еммануель Макрон:

Я засуджую найбільш суворим чином звірства, скоєні в Ізюмі під час російської окупації. Винні будуть притягнені до відповідальності за свої дії. Немає миру без справедливості.

(УНН)

Прем'єр-міністр Індії Нарендра Моді на саміті Шанхайської організації співробітництва в Самарканді закликав президента росії путіна до припинення бойових дій в Україні:

Я знаю, що сьогоднішня епоха — не війна, і ми багато разів говорили з вами по телефону на тему, що демократія, дипломатія та діалог — це всі речі, які стосуються миру.

Сьогодні ми обов'язково матимемо можливість обговорити, як ми можемо рухатися шляхом миру, я також отримаю можливість зрозуміти вашу точку зору.

«У контексті конфлікту, що триває в Україні, прем'єр-міністр знову повторив свій заклик до якнайшвидшого припинення бойових дій і необхідності діалогу і дипломатії», — йдеться у заяві Міністерства закордонних справ.

Реакція представників української громадськості

У Чернівцях лабрадор на ім'я Принц Паша допоміг зібрати для ЗСУ 30 тисяч гривень. За фото з собакою люди залишають будь-яку суму коштів на благодійному ярмарку ([Укрінформ](#)).

(...) Свого часу Пашу віддавали в добрі руки. Так він потрапив у родину місцевого волонтера Володимира Дороша. Лабрадора приводять на благодійний ярмарок лише у вихідні, коли немає дощу та повітряної тривоги.

Лабрадор розуміє команди «Сидіти», «Лежати», «Стояти», «Селфі», «Дати цьомку». Та найбільше йому подобається наказ «Гуляти» та «Їсти».

Харківський рок-гурт «Жадан і Собаки» в межах благодійного європейського туру на підтримку добровольчого підрозділу «Хартія» 8-11 вересня дав чотири концерти в Литві, Латвії та Естонії ([Укрінформ](#)).

Лідер гурту Сергій Жадан підкреслив, що збори від концертів підуть на потреби добровольчого підрозділу «Хартія», який зараз захищає Україну від загарбників (...).

Цей гурт стояв при вибоках створення добровольчого формування «Хартія», і підтримує його від самого початку російсько-української війни.

Добровольчий підрозділ «Хартія» бере участь в українському контрнаступі на Харківщині.

16-річна львів'янка відкрила заклад української кухні для підтримки ЗСУ ([Укрінформ](#)).

Дівчина вже близько року вивчає всі аспекти кулінарії й ресторанного бізнесу. Діана Костирко – молода та ініціативна львів'янка, яка надихнулася тим, як її рідні, особливо, батько, єднаються задля підтримки Збройних сил України та вирішила відкрити власний заклад української сучасної кухні – «На часі», який об'єднуватиме молодь.

Соціальною складовою ресторану є допомога ЗСУ – організація заходів для збору коштів задля проєкту «1000 автомобілів свободи». Підтримка малого бізнесу (...).

Щоб підтримати ініціативу молодої львів'янки, на відкриття заходу приїхало чимало гостей – представники влади, політики, приватного бізнесу, волонтери, молодь, ЗМІ з різних куточків України та з-за кордону (...).

Український гурт «Танок на майдані Конго» в межах благодійного європейського туру на підтримку української армії 14-16 вересня дає три концерти у Польщі, Литві та Латвії ([Укрінформ](#)).

(...) Під час туру збираються кошти на індивідуальні аптечки для військових.

Концерти пройдуть: 14 вересня - в Любліні на Литовській площі; 15 вересня – у Вільнюсі на ратушній площі; 16 вересня - в Ризі на площі біля Будинку конгресів (навпроти посольства рф в Латвії).

Учень одного із навчальних закладів Львівщини Тарас Януш створив модель повнопривідного транспортного засобу – баггі «Tugex» для ЗСУ ([Укрінформ](#)).

Впевнено чувається на важкопрохідних ділянках: на Львівщині учень профтеху розробив транспортний засіб для наших військових. З цим автомобілем наші військові зможуть відпрацьовувати маневри та впевненіше пересуватися на передовій.

Саморобну модель повнопривідного транспортного засобу – баггі «Tugex» - вже протестували та готуються передати на фронт (...).

Мистецька агенція «Територія А» традиційно у свій день народження 17 вересня проведе благочинну акцію, цього року - вечірку в стилі 90-тих, де збиратиме кошти на «очі ЗСУ» - прилади нічного бачення для українських розвідників ([Укрінформ](#)).

Про розповіла ініціаторка акції, громадська діячка, волонтерка, ведуча і співачка Анжеліка Рудницька.

Захід відбудеться у столичному клубі DOCKER PUB.

Заплановані виступи зіркових гостей: гуртів «Аква Віта» та «The ВЙО», Е. Кравчука, Кості Гнатенка, Камалії, хіти прозвучать у dj- сеті від Сані Димова.

Також відбудеться аукціон раритетів із 90-тих: касети, диски, особисті речі зірок. Вхід - благодійний внесок від 250 гривень (...).

Український гурт Go-A провів концерти на підтримку України у чотирьох нідерландських містах - Арнемі, Хофддорпі, Бреді та Зволле, що розташоване за 120 км від Амстердама ([Укрінформ](#)).

Співзасновниця креативної агенції Brand New Ukraine Світлана Бережанська, яка була цього разу на концерті українського гурту як гостя зазначила, що приємно вражена, наскільки зараз українська музика ціниться нідерландською аудиторією. Варто зазначити, що Brand New Ukraine займається популяризацією та промоцією української культури в Нідерландах.

Вона також підкреслила, що люди на прохання гурту Go-A масово жертвували кошти на допомогу Україні (...).

У боях за Україну загинув заслужений артист України, соліст балету Національної опери України імені Т. Г. Шевченка Олександр Шаповал ([Укрінформ](#)).

Прима-балерина Національної опери України Катерина Кухар:

Серце відмовляється в це вірити. Сьогодні ворог забрав життя Шаповала Олександра Миколайовича. Заслуженого артиста України, педагога дуетного танцю KSBC. Він був видатним артистом, кожна наша партія була наповнена таким життям. Тому, що він один з небагатьох, хто жив сценою. А тепер його танець став вічним. Боляче. Важко. Вічна і світла пам'ять, Саша. Назавжди у серці, пам'яті, душі.

У Коростені на Житомирщині під час XIV фестивалю дерунів зібрано понад 91 тис. грн на підтримку Збройних сил ([Укрінформ](#)).

Цьогорічний фестиваль дерунів проходив у Коростені без гостей у форматі благодійного ярмарку, у межах якого на п'яти локаціях смажили деруни та збирали кошти на потреби ЗСУ.

Так, під час ярмарку вдалося зібрати 83,5 грн, а решту суми назбирали під час благодійного аукціону. Усі кошти спрямують на придбання необхідних речей для армії.

Колектив ансамблю танцю імені Павла Вірського передав 150 тисяч гривень на потреби переселенців зі сходу України ([Укрінформ](#)).

Ці кошти планують витратити на гуманітарну й логістичну допомогу переселенцям зі сходу.

За словами міністра культури та інформаційної політики Олександра Ткаченка, «знаний на весь світ танцювальний колектив – активний борець культурного фронту. Артисти й раніше збирали кошти для підтримки українців. Зокрема під час свого великого та успішного світового турне, яке відбулось цієї весни за підтримки Міністерства культури та інформаційної політики».

У МКІП поінформували, що нещодавно українські артисти провели великий світовий тур, де мовою мистецтва привертали увагу мільйонів людей до подій в Україні. Адже кожен номер ансамблю – це шедевр танцю (...).

Національний тур «Кіно заради Перемоги!», що реалізується за ініціативи Офісу Президента, Держкіно, Асоціації «Дивись українське!», а також окремих підрозділів ЗСУ та Національної гвардії, з початку серпня провів 111 кінопоказів в 11 областях України ([Укрінформ](#)).

Продюсер та ініціатор проєкту «Дивись українське!» Андрій Різоль:

Коли бачиш, як досвідчені воїни годинами чекають, щоб поговорити та сфотографуватися з амбасадорами проєкту – Адою Роговцевою, Богданом

Бенюком, Ахтемом Сеїтаблаєвим, Олексієм Тритенком, розумієш, наскільки для них важлива така мотивація. Для них надзвичайно важливо почути щирі добрі слова вдячності, відчутти розуміння, що їхні зусилля надзвичайно цінуються, що вся Україна неймовірно пишається своїми воїнами. Для цього і задумувався тур, це завдання ми намагаємося виконувати якнайкраще (...).

У Житомирі 14 вересня відбулася прем'єра короткометражного фільму про війну «Тривога», під час якої збирали кошти для потреб Збройних сил України ([Укрінформ](#)).

(...) Стрічка розповідає про те, як одна дівчина сприймає, переживає і переосмислює війну. Роль головної героїні у фільмі «Тривога» зіграла Юлія Оршовська, яка раніше не знімалася в кіно.

Під час прем'єри фільму збирали кошти на підтримку Збройних сил. Вхід на стрічку був вільним, але глядачі могли внести свій донат за квиток. Завдяки цьому на рахунок благодійного фонду «Янголи армії» надійшло 9 890 грн.

Юні мешканці Фастівської ОТГ продали улюблені іграшки, щоб зібрати кошти на ЗСУ ([Моя Київщина](#)).

Маленькі жителі села Борова на Фастівщині продали улюблені іграшки, щоб зібрати гроші для українських захисників

Восьмеро друзів, Олександр, Назар, Ілля, Софія, Марія, Ніка, Дарина та Данило, вирішили допомогти армії. Вони зібрали свої іграшки, намалювали плакат із написом «У наше дитинство увірвалась війна. Ми продаємо свої іграшки, щоб допомогти ЗСУ» та розпочали роботу.

Всього за два дні юні волонтери продали всі іграшки та зібрали 6000 гривень. Мешканці селища із задоволенням купували іграшки, а також просто клали кошти до скриньки.

Реакція представників світової громадськості та бізнесу

Безпілотники для «Армії дронів» надсилають з усього світу - 109 вже передали ЗСУ ([Укрінформ](#)).

За програмою «Армія дронів» люди зі всього світу передали вже 109 власних безпілотників на потреби Збройних Сил України.

«Люди дізнаються про Армію дронів і надсилають нам свої «пташки» з різних куточків світу. Вже задронатили 109 власних дронів на потреби Збройних сил України», – йдеться у повідомленні пресслужби Міністерства цифрової трансформації.

У міністерстві нагадали, що пожертвувати свій безпілотник для ЗСУ просто. Для цього необхідно упакувати «пташку» таким чином, аби вона не пошкодилась у дорозі, бажано в оригінальне пакування, щоб була змога її ідентифікувати.

Потім необхідно принести дрон у будь-яке відділення «Нової пошти» та сказати, що це доставка для ЗСУ на «Армію дронів». Оператори самі оформлять відправлення.

«Армія дронів» – проект, започаткований Генеральним штабом ЗСУ та Мінцифри. Це комплексна програма, в межах якої запланована системна закупівля дронів, їх ремонт, а також курси навчання відповідних фахівців. Проект стартував 1 липня.

Організатори US Open спромоглися зібрати 2 мільйони доларів за час турніру, які підуть на допомогу постраждалим від війни в Україні ([Укрінформ](#)).

Збирання коштів розпочалося ще з Тижня вболівальників перед основним турніром, під час якого провели благодійний матч Tennis Plays for Peace, передає Укрінформ.

Під час матчу організатори зібрали 1,2 мільйони доларів.

У заході взяли участь іспанець Рафаель Надаль, грек Стефанос Ціціпас, американка Джесіка Пегула, полька Іга Швьонтек та інші представники світового тенісу. З українських спортсменів на корт у США виходили Сергій Стаховський, Ольга Савчук, Даяна Ястремська, Катаріна Завацька та Дарина Снігур.

Усі кошти, зібрані за час турніру, будуть передані благодійній платформі Ukraine Crisis Relief Fund та підуть на гуманітарну підтримку Україні.

«Пробіг до 100 тисяч бронешилетів» уже зібрав понад тисячу учасників з України та світу ([Укрінформ](#)).

Учасники із 29 країн світу доєдналися до благодійного онлайн-заходу «Пробіг до 100 тисяч бронежилетів», ініційованого Львівським оборонним кластером спільно з громадськими організаціями Run Ukraine та Probig.

Мета «Пробігу до 100 тисяч бронежилетів», який триває вже майже три тижні, – зібрати кошти на виготовлення бронежилетів для українських захисників та захисниць. За цей час до події доєдналося понад 1000 учасників з усіх куточків України та світу.

Амбасадорка пробігу та багаторазова чемпіонка України з легкої атлетики Орися Дем'янюк:

Дуже радію, коли бачу, що долучаються не лише професійні бігуни і спортсмени, а й українці звідусіль та іноземці, які теж хочуть зробити свій внесок у захист наших захисників. У нас вже є учасники з Польщі, Франції, Сполучених Штатів Америки та навіть Китаю і Австралії. Люди об'єднуються, щоб допомогти нашим захисникам, допомогти Україні перемогти. Це надихає.

Організаторам вже вдалося зібрати понад мільйон гривень. За ці кошти Львівський оборонний кластер зможе виготовити ще понад 200 бронежилетів. Загалом же ЛОК, що є найбільшим вітчизняним виробником цього спорядження, вже виготовив та безкоштовно передав українським бійцям 80 тисяч бронежилетів. І планує найближчим часом довести цю цифру до ста тисяч. Тож «Пробіг до 100 тисяч бронежилетів» продовжуватиметься до 19 вересня.

У центрі Скоп'є відкрили «Українську Алею» ([Укрінформ](#)).

Посольство України в Північній Македонії разом з Општиною «Центр» і Громадою українців імені Лесі Українки урочисто відкрили у середмісті Скоп'є «Українську Алею».

На «Українській Алеї» були висаджені дерева та встановлено пам'ятну табличку «Українська Алея. Слава Україні! Героям Слава!».

Посол України Лариса Дір зауважила, що це є надзвичайно важливою підтримкою нашої держави від македонського суспільства, особливо під час збройної агресії російської федерації проти України.

Пані посол наголосила, що Північна Македонія підтримує і допомагає Україні в усіх можливих сферах. Вона є надійним другом і союзником. Обидві країни разом відстоюють демократичне майбутнє світу.

Лариса Дір подякувала Општині «Центр», македонському народу та патріотичній громаді українців.

Після відкриття «Української Алеї» усі гості та пересічні громадяни мали можливість ознайомитися з фотографіями злочинів росії проти України, а саме переглянути фотографії зі зруйнованою культурною спадщиною нашого народу. Фото зафіксували наслідки влучення російських ракет, бомбардування російськими літаками церков, шкіл, спортивних майданчиків, бібліотек, лікарень.

Організатори Бостонського марафону (США) заявили, що жителі росії та білорусі не зможуть взяти участь у цьому заході, який заплановано на квітень наступного року ([Укрінформ](#)).

«Продовжуючи підтримувати Україну, резидентів росії та білорусі не пустять на Бостонський марафон. Громадяни росії та білорусі, які на цей час не є їх резидентами, все ще можуть брати участь у змаганнях, але не зможуть виступати під прапором цих країн», – заявили в Бостонській атлетичній асоціації (БАА).

Спортивний захід відбудеться 17 квітня 2023 року.

На «Армію дронів» задонатили вже з 76 країн ([Укрінформ](#)).

На проєкт «Армія дронів» платежі уже надійшли з 76 країн, найбільше – зі США, України, Канади, Великої Британії та Німеччини.

«На Армію дронів задонатили вже 76 країн. Найчастіше пожертви надсилають із США, України, Канади, Великої Британії та Німеччини. Найбільший внесок у розмірі 4000 доларів надійшов із США», – йдеться в повідомленні фандрейзингової платформи United24.

Зазначається також, що кількість платежів у євро та доларах суттєво зросла останнім часом.

Відомі британські мотомандрівники зібрали в Україні гроші для поранених дітей ([Укрінформ](#)).

Відомі британські мотомандрівники Ніл Бейлі та Кіран Рідлі проїхали тисячі кілометрів Україною та зібрали гроші для потреб найменших пацієнтів, які постраждали внаслідок війни, та наразі проходять лікування та реабілітацію у Львові.

«Подорожуючи Ніл та Кіран описували побачене у своїх соціальних мережах і закликали підписників жертвувати кошти. Побувавши у нашій дитячій лікарні Святого Миколая, мотомандрівники одразу вирішили перерахувати всі зібрані гроші для потреб українських дітей», – йдеться у повідомленні пресслужби Першого медоб'єднання Львова.

Зазначається, що Україна – п'ятдесят шоста країна, яку з благодійною метою відвідав Бейлі. Він – журналіст і мотоцикліст, який у 2005 році в Північній Кароліні встановив один зі світових рекордів швидкості – розігнався до 325 км/год.

Від початку повномасштабного вторгнення росії на українську територію Бейлі стежив за подіями, а потім вирішив, що він має бути поруч із українцями.

«Далі разом із фотографом Рідлі спланував подорож і вирушив у дорогу. Врешті-решт на мотоциклах вони проїхали від Києва до Одеського порту. Побували у Бучі, Ірпіні, Гостомелі та Вінниці. Завершили подорож у Львові. Усі зібрані кошти мотомандрівники вирішили подарувати нашій

лікарні Святого Миколая, яка стала домом для дітей із різних регіонів України», – додають в медзакладі.

Джоан Роулінг поширила кадри звільнення села на Харківщині (Укрінформ).

Відома британська письменниця Джоан Роулінг поширила на своїй сторінці у Twitter відеоролик «Суспільного» про звільнення українськими військовими населеного пункту на Харківщині від російських загарбників.

На відео зображено, зокрема, зворушливу зустріч голови Дергачівської сільської ради В'ячеслава Задоренка, який вступив до лав ЗСУ, зі своєю мамою в одному із деокупованих сіл, де вона проживала.

«Слава Україні», – супроводила Роулінг поширене відео.

У Норвегії запрацювала мережа з дослідження України (Укрінформ).

Під час спеціальної події в Осло офіційно запрацювала норвезька мережа досліджень України –Ukrainett.

Державний секретар міністерства закордонних справ Норвегії Ейвінд Вад Петерсон під час вступних слів зазначив про важливість цієї ініціативи для розвитку українсько-норвезьких відносин та отримання неупередженої інформації про Україну.

Повірена у справах України в Норвегії доктор Лілія Гончаревич також привітала ініціативу.

«У цей момент, коли українці борються за своє право на існування на власній території з власною ідентичністю, мовою, культурою, надзвичайно важливо, щоб українські історії розповідали самі українці. Потреба в знаннях про Україну, а також про її історію, суспільство та культуру величезна для розуміння духу українців та причин нашої запеклої боротьби за свободу», – йдеться в дописі.

Ukrainett має сприяти донесенню знань про Україну до норвезьких осіб, які приймають рішення, публічного управління, бізнесу та громадян, просуванню дослідження України та викладання українознавства в норвезьких університетах та дослідницьких, посилення поширення українських досліджень для широкої громадськості; створення вебсайту з оглядом досліджень, публікацій, проєктів та подій в Україні тощо.

Більшість населення Словаччини радше вітали б перемогу Росії, а не України, у російсько-українській війні (Українська правда).

Про це свідчать дані опитування «Як справи, Словаччина?», яке провели в липні цього року дослідники MNFORCE, Seesame і Словацької академії наук.

Респонденти відповідали на запитання, як би вони хотіли, щоб закінчилася війна в Україні. Вони мали на вибір 10-бальну шкалу, де 1

означало бажання однозначної перемоги Росії, а 10 – переконливої перемоги України.

Більше ніж половина сказали, що вони схиляються до перемоги Росії. При цьому п'ята частина опитаних хоче однозначної перемоги Росії.

Приблизно третина населення схиляється до перемоги України, а близько п'ятої частини кажуть про бажання чіткої перемоги України.

Майже 18% людей відповіли, що не знають.

Чіткі розмежування між опитаними помітні на партійному рівні. Переважна більшість виборців SMER-SD колишнього прем'єр-міністра Роберта Фіцо – на боці Росії.

Фіцо є явним противником антиросійських санкцій і навіть відсвяткував річницю словацького національного повстання з російським послом.

Найбільше перемоги Україні бажають виборці руху «Прості люди та незалежні особи» Ігоря Матовича, позапарламентської партії «Прогресивна Словаччина» та партії «Свобода та солідарність» Ріхарда Суліка.

Щодо географічних відмінностей, то лише у Братиславі більшість населення бажає перемоги України.

Люди з вищою освітою бажають перемоги України, а з нижчою – Росії. «Дивують тридцятирічні, адже вони найбільш проросійські з усіх вікових груп. Інтуїтивним поясненням могло б бути те, що це покоління, яке вже не має відчутного досвіду окупації Чехословаччини в 1968 році», – зауважує видання.

Опитування, проведене влітку 2021 року, показало, що 55% словаків схвально ставляться до президента Росії Путіна. Серед країн Центральної та Східної Європи краще ставляться до Путіна лише болгари (75%). Нині підтримка Путіна у Словаччині найвища у Центральній Європі.

У лютому 2022 року, перед вторгненням, 44% людей звинувачували у напруженні на українських кордонах НАТО та США, тоді як лише 33% звинувачували Росію.

У Японії відбувся благодійний вечір на підтримку України ([Укрінформ](#)).

У буддійському храмі Токудзоін в японській префектурі Чіба за сприяння Посольства України відбувся благодійний вечір «Милування місяцем».

В заході взяла участь українська бандуристка Катерині Гудзій.

«Зібрані кошти передано Посольству для гуманітарних потреб України. Щиро дякуємо за підтримку!», – йдеться в повідомленні.

Зібрати мільярд євро для України: компанія Dadex запускає проєкт з продажу NFT-картин ([Укрінформ](#)).

Литовська компанія Dadex створює глобальний фандрейзинговий проєкт Project Phoenix, в рамках якого планує за допомогою використання сучасних технологій, зокрема NFT-творів, зібрати 1 мільярд євро для допомоги українському народу.

Представник Dadex в Східній Європі Деніс Тот:

Ми розпочинаємо проєкт Project Phoenix. За останній місяць нам вдалось завершити розробку нашої платформи, за допомогою якої можна буде здійснювати пожертви для українців. Крім цього, ми запустили 8 колцентрів у Європі, в які люди можуть телефонувати і також робити благодійні внески.

За його словами, запуск платформи запланований на 30 вересня. В її рамках люди зі всього світу зможуть прямим переказом або купівлею NFT-картин пожертвувати кошти на допомогу Україні. Вони будуть спрямовані на покращення якості життя українських дітей і молоді, а також відновлення інфраструктури, зруйнованої внаслідок російської агресії.

Компанія Dadex планує зібрати один мільярд євро протягом одного року. Основні внески передбачаються за рахунок технології NFT. Зокрема, буде створено 1 мільйон віртуальних картин, поділених на 14 випусків. Стартова вартість кожної з них становитиме від €250 до €100 тисяч. Усі витвори цифрового мистецтва матимуть власний цифровий сертифікат.

В межах проєкту Phoenix кожен благодійник, що придбав NFT-картину, зможе через 6 місяців продати її на блокчейн-ринку щонайменше на 20% дорожче. Водночас 20% від кожного перепродажу буде знову пожертвовано Україні.

Проєкт також передбачає низку благодійних концертів. Перший відбудеться 29 жовтня поточного року в Загребі (Хорватії). Перед 25 тисячами людей виступатимуть відомі закордонні музиканти. Усі зібрані кошти будуть передані на допомогу Україні.

Антивоєнні акції в Росії та Білорусі

У рф порушили кілька справ через антивоєнні гасла на виборчих бюлетенях ([Укрінформ](#)).

У Росії після виборів, що відбулися 11 вересня, на кількох виборців були заведені адміністративні справи про дискредитацію дій російської армії. Причиною стали антивоєнні гасла на бюлетенях.

Наприклад, у Москві склали протокол на виборця Льва Карманова, який у кабінці для голосування намалював на бюлетені голуба та написав «Ні війні!». Це помітили члени дільничної виборчої комісії, які не дозволили Карманову опустити бюлетень до скриньки. На виході із дільниці виборця затримали поліцейські. Пізніше Чертановський районний суд оштрафував Карманова на 50 тисяч рублів.

Повідомляється, що подібні інциденти були зафіксовані у Москві, Нижньому Новгороді, Кірові. У соцмережах з'являлися численні фотографії бюлетенів із написами, у яких містилася критика війни, зокрема нецензурна.

Росія оголосила Галкіна «іноагентом» ([Новини.LIVE](#)).

Міністерство юстиції рф внесло артиста Максима Галкіна до списку фізичних осіб, які виконують функцію «іноземного агента». Тепер у російському «списку фізичних осіб, які виконують функції іноземного агента», значиться 23 персони.

У відомстві заявили, що він веде політичну діяльність та отримує допомогу від іноземного джерела України.

Після повномасштабного вторгнення росії в Україну Максим Галкін неодноразово висловлювався проти війни. На початку вересня пресекретар президента росії дмитро пєсков сказав, що Галкін робив «дуже погані заяви» і що «йому явно з нами не по дорозі».

Артист відреагував на рішення міністерства юстиції рф. Він розмістив у своєму Instagram відео, де спростував інформацію про те, що отримував гроші з України і на них здійснював політичну діяльність.

Він також додав, що висловлює свої думки, оскільки має на це право, і не торгує ними.

Артист Максим Галкін:

(...). Я не торгую своєю думкою, я нею ділюся. Кажу те, що мене хвилює і буду говорити. І вважаю, що це моє невід'ємне право, закріплене в конституції, так само як і право на працю, в якій мені зараз відмовляють лише тому, що я маю думку, які відрізняється від загальноприйнятої. (...)

Наостанок шоумен зазначив, що він не вважає себе іноагентом, але якщо враховувати, хто з російських артистів теж удостоївся такого звання, то він вважатиме це нагородою.

Алла Пугачова попросила надати їй статус іноагента, як Максиму Галкіну ([Фокус.ua](https://focus.ua)).

Відома російська співачка Алла Пугачова звернулася до Міністерства юстиції РФ, попросивши на знак солідарності з чоловіком Максимом Галкіним також «зробити» її іноземним агентом.

Наведемо текст посту Пугачової повністю.

«Звернення до Мін'юсту РФ. Прошу зарахувати мене до лав іноагентів моєї улюбленої країни, бо я солідарна зі своїм чоловіком, чесною та порядною людиною, справжнім і невідкупним патріотом Росії, який бажає батьківщині процвітання, мирного життя, свободи слова та припинення загибелі наших хлопців за ілюзорні цілі, які роблять нашу країну ізгоєм і які ускладнюють життя наших громадян. Алла Пугачова».

Досі Алла Пугачова не коментувала відкрито вторгнення РФ в Україну, проте ситуація з чоловіком, мабуть, змусила її перервати мовчання та підтримати Максима Галкіна, який виступає проти війни.

Експертні оцінки

(Укрінформ)

ЗСУ провели успішну операцію з деокупації Харківської області.

Колишній командувач армії США в Європі Бен Годжес:

Було зроблено багато роботи як українським Генеральним штабом, так і партнерами зі США, Великої Британії та інших країн, щоб створити умови для цієї операції. Постійні удари по російській логістиці, командних пунктах, системах ППО створювали хаос серед російських військ, яким було дуже важко зрозуміти, що відбувається, і які лінії оборони потребують посилення.

(...). Це була блискуча операція з точки зору введення в оману росіян. Українці постійно публічно говорили про контратаку на Херсонщині, що змусило росіян перекинути свої сили на південь і послабило їхні позиції на сході. І, нарешті, росіяни так швидко «посипались», тому що вони виснажені, їхня логістика пошкоджена, багато офіцерів убиті, і, головне, у них просто немає волі до боротьби.

(...). Нам треба тверезо оцінювати ситуацію, незважаючи на вражаючі успіхи України на сході – величезна кількість залишеної росіянами техніки, значна площа відвоєнованих територій... Але попереду ще багато боротьби, зараз головне для українців – не зупинятися, продовжувати тиск на росіян, не даючи їм можливості перегрупуватися. Нам же важливо не лише забезпечувати Україну необхідною зброєю, а й зберігати санкційний тиск на росію, щоб вектор розвитку ситуації на фронті залишався таким же.

(...). Чи можна назвати це поворотною точкою у війні? Це, безумовно, дуже важливий момент, оскільки ініціатива перейшла до української армії, а росія вже досягла своєї кульмінації у цій війні. Я впевнений у тому, що Україна поверне собі всі території станом на 23 лютого вже до кінця цього року, а Крим – в наступному році. І я, можливо, ще й занадто консервативний у своїх оцінках, тому що ситуація розвивається швидше, ніж очікувалося.

(...). Ми, можливо, стаємо свідками початку розпаду російської федерації, який відбуватиметься наступні 4-5 років. Війна оголила слабкість її армії, корупція викликатиме дедалі більше невдоволення в російському суспільстві, а експортні сектори економіки, такі як експорт енергоресурсів та зброї, зазнають значних збитків. До того ж, росія не є мононаціональною країною, в ній мешкають дві сотні етнічних груп, багато з яких заплатили велику ціну за путінську агресію, адже більшість загиблих російських військових з регіонів, що далеко від Москви та Санкт-Петербурга. Тува, Сибір, Чечня та інші регіони можуть побачити можливість вийти зі складу РФ. І колективному Заходу варто вже зараз задуматися, що з цим робити, адже ми, наприклад, зовсім не були готові до розпаду Радянського Союзу.

(CNN)

З 2014 року Росія таємно перерахувала понад 300 мільйонів доларів іноземним політичним партіям по всьому світу, заявив у вівторок високопоставлений чиновник адміністрації Байдена, посилаючись на перевірку розвідувальних структур США.

«Перевірки встановили, що Росія таємно перерахувала понад 300 мільйонів доларів і планувала таємно перевести ще щонайменше сотні мільйонів іноземним політичним партіям, офіційним особам і політикам у більш ніж двох десятках країн і на чотирьох континентах у цей період», – сказав чиновник журналістам, додавши, що «Росія, ймовірно, таємно перерахувала додаткові кошти у випадках, які залишилися непоміченими».

За словами посадовця, Росія мотивована «спробою отримати переваги від конкретних політичних партій і підірвати демократію в усіх цих країнах». «Ми вважаємо, що один із найефективніших способів протистояти російському таємному впливу — це викрити його».

За словами посадовця, результати перевірки, яку наказали розпочати офіційні особи адміністрації Байдена на початку цього літа, були знижені, щоб інформація могла бути передана громадськості та союзникам у всьому світі.

США поділилися висновками, а також кроками, які можна вжити для протидії цій загрозі, з країнами, запрошеними на Саміт за демократію, який відбудеться в грудні. США також окремо інформують країни, які постраждали.

«Розвідувальна спільнота США приватно інформує деякі країни щодо прихованого російського фінансування, націленого на їхнє політичне середовище. Ми зберігаємо конфіденційність, враховуючи конфіденційність даних, і щоб дати цим країнам можливість підвищити чесність виборів у приватному порядку», – сказав чиновник.

Адміністрація Байдена сподівається, що оприлюднення цієї інформації принесе ряд переваг, зокрема: підвищення обізнаності в усьому світі про загрозу прихованого політичного російського фінансування, спонукання інших країн повернутися до США з власною інформацією про операції Росії та роз'яснення, що прихований політичний вплив Росії є «глобальним явищем, яке вимагає скоординованих дій», сказав чиновник.

Росія та іноземні партії, які вона підтримує, також ставляться «до відома», оскільки ця інформація стала публічною.

«Проливаючи світло на приховане політичне фінансування Росією та спроби Росії підірвати демократичні процеси, ми повідомляємо цим іноземним партіям і кандидатам, що якщо вони таємно приймають російські гроші, ми можемо це викрити і викриємо це. Тож ми справді бачимо цю багатогранну вигоду від поширення цього дослідження ІС таким чином, як ми це робимо», — сказав чиновник.

Раніше CNN повідомляв, що офіційні особи США готуються до поєднання іноземного втручання та внутрішніх кампаній дезінформації про процес голосування з наближенням проміжного голосування.

У липні адміністрація Байдена оголосила про санкції проти Росії через її глобальний «злочинний вплив» і операції з втручання у вибори». Це оголошення було зроблено через день після того, як програма Державного департаменту «Нагороди за правосуддя» оголосила винагороду в розмірі до 10 мільйонів доларів за інформацію про російську ферму тролів, відому як «Агентство інтернет-досліджень», її лідера Євгена Пригожина, який є ключовим союзником президента Росії Володимира Путіна. – «та пов'язані з російськими організаціями та партнерами для їх участі у втручанні у вибори в США».

IRA, яка була відома своїм втручанням у президентські вибори 2016 року, мала щомісячний бюджет у розмірі 1,25 мільйона доларів у розпал тих виборів, згідно з обвинуваченням, висунутим Міністерством юстиції проти групи та її співробітників у 2018 році. Тим часом у 2017 році Facebook оприлюднив інформацію про те, що під час виборів 2016 року російські тролі купили рекламу на їхній платформі на суму понад 100 тисяч доларів.

Високопоставлений чиновник адміністрації у вівторок сказав, що «російський прихований політичний вплив становить серйозну проблему для Сполучених Штатів».

Адміністрація Байдена вважає важливим визнати, що російське втручання є не лише явним викликом для США.

«Мета цієї висвітлювальної кампанії полягає в тому, щоб вийти за межі Сполучених Штатів, не заперечуючи, що ми відчуваємо стурбованість і є вразливими. Але ми хотіли використати викривальну кампанію, щоб поставити наш контекст у ширшу рамку виклику російського прихованого політичного впливу, який має глобальний характер», – сказав чиновник.

«Ми чітко розуміємо, що це триває, воно всеосяжне, воно глобальне», — сказав представник адміністрації про таємні політичні операції Росії.

Держсекретар Ентоні Блінкен у понеділок надіслав телеграму до посольств у всьому світі, в якій детально описує результати перевірки, проведеної розвідувальною спільнотою.

Глобальне втручання Росії було задокументовано в деяких випадках, зокрема в Боснії, Чорногорії та Албанії. У телеграмі Блінкена йдеться, що перевірка розвідувального співтовариства США включала російське втручання у більш ніж два десятки країн.

«Для Росії переваги «прихованого політичного фінансування» подвійні: розвиток впливу на тих, хто отримує вигоду, і партії, а також підвищення ймовірності того, що ці партії добре виступлять на виборах. Приховані зв'язки між цими партіями та їхніми російськими благодійниками підривають цілісність демократичних інституцій і суспільну віру в них», – йдеться в телеграмі.

Блінкен детально розповів про методи втручання Росії, включно з розкішними подарунками, готівкою або криптовалютою, переміщенням коштів через підставні компанії та аналітичні центри, а також використання рахунків і ресурсів російського посольства.

([Українська правда](#))

Історик Тімоті Снайдер (США):

(...) Може бути світ без демократій. Сполучені Штати можуть перестати бути демократією. Якщо Росія виграє цю війну – я не думаю, що вона виграє, але якщо вона виграє, – то це спричинить більший тиск на європейські демократії. Китай активно працює проти демократії.

Тому коли українці кажуть, що вони воюють за інші народи, що вони воюють за Європу, за Захід, за світ, я думаю, що це правда.

Це правда в тому сенсі, що коли у вас є така країна, як Росія, яка не тільки протистоїть демократії в усьому світі філософськи, не тільки протистоїть їй за допомогою пропаганди, але й веде реальну війну проти демократії, ви перейшли на дуже небезпечну територію. І єдиний спосіб змінити це – виграти війну.

Більше ви нічого не можете зробити – ви повинні виграти війну.

Ця війна є переломним моментом не лише для України чи Росії, чи Європи, це переломний момент для ідеї демократії загалом. Оскільки українці артикулюють цінності – з одного боку, а також тому, що, якщо вони програють, то втрачається не лише одна країна, але й уявлення про те, що речі варто захищати.

Бо якщо Росія виграє, то в ім'я чого вона виграє? Російська війна повністю заснована на брехні. Російські принципи у цій війні – антипринципи. Це заяви, зроблені з метою підірвати принципи інших людей.

Війна базується на постійній серії брехні. Якщо вони виграють, це означає, що брехня стає ще більш природною.

(...) Китайці та росіяни вважають, що історія – на їхньому боці. Вони думають, що все, що ми робимо, є пустим, лицемірним і наївним, але, якщо Україна виграє війну, значить, це не є пустим, лицемірним та наївним. Це буде означати, що ми насправді це маємо на увазі, і ми здатні реалізувати ті речі, у які ми віримо.

(...) Що цікаво в цьому моменті, то це те, що Україна нагадує Заходу про певну базову частину його власної традиції, яка полягає в тому, що демократія не є чимось, що приходить із великого світу, і це не те, що приходить, тому що ви говорите приємні речі про себе. Це те, що виникає, тому що ви боретеся за це. Бо якщо ви не боретеся за це, дуже скоро це не буде демократією.

(...) Майже всі держави-члени ЄС є постімперськими державами, незалежно від того, були вони центром імперії чи периферією імперії. ЄС створює рамки, в яких ці постімперські держави можуть процвітати – люди

можуть вільно пересуватися, вільно торгувати, вести широкі розмови про історію, про цінності.

Україна має стати членом ЄС. Це в інтересах усіх. Це в інтересах України, тому що Європейський Союз створює кращі держави. Ми багато гарного говорили про Україну, але ця держава має багато проблем, і ЄС може зробити так, щоб держави функціонували краще.

З іншого боку, Європейський Союз, хоча він цього не усвідомлює, також уособлює кінець імперіалізму, уособлює те, що імперські країни програють війни. Якщо Росія виграє цю війну – це пряма загроза для ЄС, тому що вона повертає імперіалізм у центр європейської політики.

ЄС є альтернативою імперіалізму, поки що єдиною, яка справді успішна. І тому це в інтересах ЄС, щоб Україна виграла цю війну, так само, як Україні потрібно приєднатися до ЄС.

(...) Все змінюється. Україна 2022 року – це не Україна 1992 року, коли я вперше тут був. Це зовсім інша країна. І Білорусь через тридцять років може бути зовсім іншою країною. І важливо тримати таку можливість відкритою.

(...) По-перше, Китай допустив цю війну. За цю війну відповідає Китай. Китайський уряд справді погано бере на себе відповідальність. Вони б воліли вдавати, що не ухвалюють жодних рішень, що всі рішення приймають американці. Але у випадку цієї війни Америка намагалася її зупинити, але не змогла. А китайці не намагалися це зупинити, але мали таку можливість.

Натомість у лютому Путіну дали дозвіл на цю війну. А потім, коли це почалося, вони також могли її зупинити, але вони просто дозволили цьому статися. Отже, це війна Китаю. Китай несе фундаментальну відповідальність за цю війну.

(...) Я не думаю, що він (Путін, ред.) здатний прийняти самостійне рішення щодо чогось такого масштабу. Я думаю, що китайці підтримували триденну війну. Думаю, вони повірили у версію, що буде триденна війна і все швидко закінчиться, а Захід нічого не встигне зробити. Тепер війна тривала.

Звісно, Китаю немає діла до Росії, він розглядає її як певну колонію. Зараз, коли йде війна, вони не допомагають Росії, тому що більше піклуються про американських споживачів, ніж про Путіна.

Крім того, Китаю вигідно, якщо Росія стане слабкою – це лише полегшить контроль над Росією. Це пастка, в яку зараз потрапила Росія з Китаєм – у китайців немає причин допомагати Росії, тому що це зашкодить Китаю. Але також у довгостроковій перспективі вони хочуть експлуатувати російські природні ресурси, і ця війна полегшить їм шлях до цього.

(...) Радянський Союз був антиколоніальною державою. Не на власній території, де він був більше схожий на колоніальну державу. Але по всьому світу він підтримував антиколоніальні рухи. І тому з позиції жителя Латинської Америки чи Африки ви не думаєте, що Радянський Союз

колоніально експлуатував Україну. Ви думаєте, що Радянський Союз допомагав нам воювати з французами, з бельгійцями, з американцями.

По-друге, з такої відстані Росія є реальною країною, а Україна – ні. Іноді все так просто – люди не думали про Україну.

У мене були розмови з журналістами та іншими людьми з Глобального Півдня, де я просто намагався пояснити, що вся їжа йде з України, а не з Росії. Зараз Росія також експортує продовольство, але не в такому обсязі, як Україна. Просто думка про те, що Україна є чимось важливим, була для людей дуже новою.

І я вважаю, що шлях вперед полягає в тому, щоб українці розповіли свою власну історію, привезли людей із Глобального Півдня сюди, до Києва, і дозволили їм побачити це на власні очі. І щоб українці розповідали свою історію.

Голодомор є страшною українською національною трагедією і має в собі специфічні національні елементи, але це також приклад політичного голоду загалом, а політичний голод є загальноколоніальним явищем. І якщо українці зможуть навчитися розповідати історію Голодомору таким чином, то, можливо, в довгостроковій перспективі вони зможуть отримати більше співчуття та розуміння.

Але також не варто забувати, що диктаторам подобаються інші диктатори. Де б не був диктатор, він швидше підтримає Путіна. І це не пропаганда, часто це просто тип режиму.

(...) Росія не визнає в короткостроковій перспективі, що зазнала поразки. І якщо Росія зазнає поразки, це матиме наслідки, але не ті, які ми можемо контролювати. Тож я справді вважаю, що краще думати в категоріях української перемоги на полі бою, але також і в категоріях того, що буде після цього – реконструкції, інтеграції з європейськими інституціями. Це все частина перемоги, все це певною мірою одна історія.

Якби я був українцем, я б, чесно кажучи, не говорив про розпад Росії. Я не думаю також, що американці повинні про це говорити. Я дійсно думаю, що те, що відбувається в Росії, залежить від росіян – після того, як вони підуть з України. Україна може зробити дві хороші речі для Росії – виграти війну і стати прикладом великої східнослов'янської держави, яка має верховенство права і яка процвітає. Я не думаю, що є щось інше.

Імперії падають і розпадаються, але зазвичай основна динаміка непередбачувана. Це може статися, але коли це станеться, ми не повинні приділяти занадто багато уваги цьому. На що варто звернути увагу – це перемога у війні, реформування українського суспільства та політики, вступ до Європейського Союзу.

Я вважаю, що справа України – говорити, що Росія – це імперія і це імперська війна, що ми захищаємося від російського колоніалізму. Але те, що роблять башкири, татари чи чеченці – я б, чесно кажучи, залишив осторонь.

Це дуже непередбачувано, і ви несете відповідальність за свою частину припинення Російської імперії. Цього вже достатньо.

(...) Українці показали, що як суспільство вони більш ніж здатні захистити себе. Це крайня східна частина того, що ми називаємо Заходом. І це буде країна, куди востаннє вторглася Росія.

Тому переконатися, що Україна має добре оснащені Збройні сили, має сенс для всіх, хто хоче запобігти війні. І тут важливі такі речі, як членство в ЄС та НАТО.

Але ще важливішим є те, що Україна стане процвітаючим та успішним суспільством. Вони б ніколи цього не визнали, але їхній власний розрахунок був такий: в Україні все стає краще і краще, тому ми повинні діяти зараз, бо через 5-10 років буде пізно. Національна свідомість буде повністю встановлена, демократія буде повністю встановлена, тому ми повинні діяти зараз. Я думаю, що саме такою була російська логіка.

Тому після війни вам просто потрібно зробити це правдою. Продовжуйте робити країну кращою та багатшою. Відновлюйте міста. Переконайтеся, що західні інвестиції надходять в країну в масштабах Плану Маршалла.

(...) Ви не можете заборонити Росії та Китаю робити те чи інше до рівня деталей. Ви можете думати і говорити про демократію як про кращу систему. Просто краще жити в Норвегії, ніж у Китаї.

Важливо не віддавати всі етичні питання людям, які кажуть, що «ніщо не має значення» (nothing matters) – що є позицією Росії та позиції Китаю.

Також варто економічно спробувати створити більший блок демократій. Змусити демократії відокремитися від китайської чи російської економік і встановити кращі внутрішні зв'язки.

Ми не можемо сказати, що ми просто винайдемо якусь нову інституцію, яка зупинить Китай чи Росію. Я в це не вірю. Не думайте, що історія на вашому боці. Все може статися. Демократія охоплює більше половини світової економіки. Нехай це працює на вас.

(...) Проблема Європейського Союзу в тому, що він взагалі не має армії. Коли у них була Великобританія, вони були найбільшою економікою у світі. А збройних сил у них немає.

Чесно кажучи, це виглядає як провокація. Бо російська армія – це не така вже й велика потужна річ. Перед тим, як розпочати цю війну, у росіян було 50-60 тисяч людей, які могли реально воювати. Що заважало Європі мати європейську ударну групу чисельністю, скажімо, 60 тисяч осіб?

А потім у лютому 2022 року європейська ударна група їде в Запорізьку чи Харківську області та каже, що ми просто проводимо навчання з українською армією. Чому ні? Це все, що потрібно було б зробити, щоб зупинити цю війну.

(...) є таке поняття, як гонка озброєнь, є таке поняття, як занадто багато зброї, але європейці були настільки слабкими, що це стало провокацією. І в цій слабкості немає сенсу.

Вони не повинні бути мілітаристами, вони не повинні хотіти відвоювати свої старі колонії, але вони повинні мати можливість вести війну, якщо доведеться, і не покладатися на США.

Великі питання про те, як запобігти війні, стосуються глибших речей. Це про цінності, це про економіку. Але ми не можемо ігнорувати базовий військовий баланс.

([The Spectator](#))

Аналітик Овен Метьюз:

За тиждень до вторгнення Росії в Україну очікування суттєво різнилися. Уряд США був упевнений, що росіяни завдадуть удару по Києву та захоплять українську столицю за 72 години. Адміністрація президента Росії погоджувалася. У Парижі та Берліні офіційні особи інформували, що англо-американська істерія веде світ до чергового моменту застосування зброї масового знищення в Іраку, а росіяни лише позерствують.

У Києві були різні погляди, але уряд оцінив, що після періоду політичної дестабілізації послідує обмежений наступ Росії на Донбас. Я думав, що Росія вторгнеться лише для того, щоб опинитись у виснажливій нетрадиційній битві в містах України; дороги на захід від Києва були б перерізані, відрізавши місто від європейських союзників; українські війська на Донбасі відступлять через брак боєприпасів після приблизно десяти днів боїв. Усі наведені вище оцінки, як виявилось, різною мірою були хибними.

Тепер Україна має життєздатний шлях до досягнення поразки Росії протягом наступного року. Важливо поміркувати над тим, чому довоєнні оцінки були невірними і як цих помилок можна уникнути в майбутньому. Я разом зі своїм колегою Ніком Рейнольдсом працював в Україні як до, так і під час конфлікту, беручи інтерв'ю у високопоставлених українських силовиків і військових, спостерігаючи за операціями та досліджуючи захоплену російську техніку. Зовсім недавно я переглядав оперативні дані, зібрані українськими військовими. Протягом більшої частини цього періоду було недоречно публікувати детальну інформацію про українські операції. Тому RUSI, оборонний мозковий центр, у якому я працюю, зосередився на оцінці найбільш імовірних і найнебезпечніших напрямків дій противника, а також основних вразливих місць. Однак тепер, коли загроза подальшого наступу Росії зменшилася, стає можливим обговорити деякі аспекти української сторони рівняння.

Дані демонструють, що реалії війни значно відрізнялися від публічного нарративу. Наприклад, багато хто вважає, що російські системи радіоелектронної боротьби, які мали би нейтралізувати електронні пристрої, виявилися неефективними. Лише подивіться на поширення безпілотних

літальних апаратів (БПЛА) протягом усього конфлікту: напевно російські засоби радіоелектронної боротьби та ППО могли нейтралізувати ці технології. Проте БПЛА довели свою корисність. Українські військові погодяться, що огляд поля бою, який пропонують БПЛА, є життєво важливим.

Однак оперативні дані показують, що 90 відсотків українських БПЛА, які літали до липня, були втрачені, в основному, через радіоелектронну боротьбу. Середня тривалість життя квадрокоптера становила три польоти. Середня тривалість життя БПЛА з нерухомим крилом становила шість польотів. Вижити в польоті не означає успішне виконання місії; радіоелектронна боротьба може порушити командні зв'язки, навігацію та датчики, що може призвести до того, що БПЛА не зможе зафіксувати ціль. Всупереч наративу, російська РЕБ була успішною на полі бою. Натомість вирішальною стала величезна кількість безпілотників, які Україна змогла розгорнути. Згідно з даними, найбільш корисними БПЛА є дешеві моделі з нерухомим крилом. Це не тому, що їх важко перемогти, а тому, що вони неефективні для націлювання, літають надто високо для протиповітряної оборони малої дальності, але вони занадто недорогі для боротьби з системами середньої та великої дальності.

Це хороший приклад того, що наявність обох сторін рівняння – російської та української – є критично важливою для визначення правильних уроків з України. Окрім підтвердження того, що російська радіоелектронна боротьба ефективна – і що відсутність інвестицій НАТО в цю сферу є помилкою – рівень втрат також вимагає переоцінки того, як армії НАТО ставляться до БПЛА. Зараз БПЛА розглядаються як літаки. Вони перебувають під контролем служби польотів і у Великій Британії повинні бути забезпечені для польоту Управлінням військової авіації. Це означає, що сили не можуть створити велику кількість навчених операторів і обмежують кількість БПЛА, які можна розгорнути. Таким чином, БПЛА розроблені таким чином, щоб мати більшу корисну вантажопідйомність і довший час польоту, щоб компенсувати це підвищення вартості. Натомість БПЛА мають бути дешевими, щоб можна було налагодити їх масове виробництво та розглядати їх як боєприпаси. Необхідно змінити нормативну базу їх використання.

Приклад з БПЛА специфічний, але саме в цих тактичних деталях і криється правда про неточність довоєнних оцінок. Користуючись моєю власною оцінкою – що українські сили утримають свої початкові позиції на Донбасі максимум десять днів – це ґрунтувалося на розрахунках наявних у них боєприпасів. Передбачалося, що велика частина їх боєприпасів другої лінії буде перекрита російськими повітряними та ракетними ударами.

Українські військові почали розпорошувати свої боєприпаси з основних складів за кілька днів до війни як запобіжний захід проти широкомасштабних ударів. Це помітили і відстежили російські агенти. Тим

не менш, російські військові, як виявилось, дуже неохоче коригували порядок свого списку пріоритетних ударів для атакуючих цілей. Деякі цілі, які очолювали російський список цілей, не були військовими об'єктами протягом десяти років.

Незважаючи на те, що росіяни помітили, що боєприпаси розсіюються, вони все одно завдали своїх початкових ударів по початковому розташуванню боєприпасів. Таким чином, із 20 пунктів основних запасів боєприпасів, які використовували українські Збройні сили, росіяни знищили значні запаси лише на одному. Російські удари часто відставали від руху цілей більш ніж на 48 годин не тому, що росіянам не вистачало нової інформації про місцезнаходження цілі, а тому, що вони вражали її попередню позицію. Російські війська значно відставали від свого потенціалу, головним чином через культуру, процес і недоліки в плануванні.

Ми все ще проводимо оцінку оперативних даних, але цілком зрозуміло, що розрив між успіхом і невдачею Росії часто був невеликим і частіше був результатом культури, морального духу та підготовки, ніж оснащення чи кількості військ. Також очевидно, що українці швидше адаптувалися в умовах невизначеності і що саме здатність оговтатися від помилок часто дає перевагу на полі бою.

(Reuters)

Головний представник Володимира Путіна з питань України сказав російському лідеру, коли почалася війна, що він уклав тимчасову угоду з Києвом, яка б задовольнила вимогу Росії, щоб Україна не входила в НАТО, але Путін відхилив це і наполягав на цьому. з його військовою кампанією, за словами трьох осіб, наближених до російського керівництва.

Згідно з цими джерелами, посол українського походження Дмитро Козак сказав Путіну, що, на його думку, угода, яку він досяг, позбавила Росії необхідності проводити широкомасштабну окупацію України. Reuters вперше повідомляє про рекомендацію Козака Путіну прийняти угоду.

До війни Путін неодноразово заявляв, що НАТО та його військова інфраструктура наближаються до кордонів Росії, приймаючи нових членів зі Східної Європи, і що тепер альянс готується залучити до своєї орбіти й Україну. Путін публічно заявив, що це становить екзистенційну загрозу для Росії, що змусило його реагувати.

Але, незважаючи на те, що раніше він підтримував переговори, Путін чітко дав зрозуміти, коли йому представили угоду Козака, що поступки, про які домовився його помічник, не зайшли достатньо далеко, і що він розширив свої цілі, включивши анексію українських територій, сказали джерела. Підсумок: угоду розірвали.

Відповідаючи на запитання Reuters про дані Reuters, прес-секретар Кремля Дмитро Песков сказав: «Це не має абсолютно ніякого відношення до реальності. Такого ніколи не було. Це абсолютно невірна інформація».

Козак не відповів на запити про коментарі, надіслані через Кремль.

Михайло Подоляк, радник президента України, заявив, що Росія використала переговори як димову завісу для підготовки до свого вторгнення, але він не відповів на питання про суть переговорів і не підтвердив, що було досягнуто попередню угоду. «Сьогодні ми чітко розуміємо, що російська сторона ніколи не була зацікавлена в мирному врегулюванні», – сказав Подоляк.

Два з трьох джерел сказали, що поштовх до завершення угоди стався відразу після вторгнення Росії 24 лютого. За кілька днів Козак вважав, що отримав згоду України на основні умови, яких прагнула Росія, і рекомендував Путіну підписати угоду, повідомили джерела.

«Після 24 лютого Козаку дали карт-бланш: дали йому зелене світло, він отримав угоду. Він її повернув, і вони сказали, щоб він забирався. Все було скасовано. Путін просто змінив план по ходу, – повідомило одне з джерел, близьких до російського керівництва.

Третє джерело, якому про події розповіли люди, які були поінформовані про дискусії між Козаком і Путіним, розійшлося в думці про час, заявивши, що Козак запропонував угоду Путіну, але той її відхилив безпосередньо перед вторгненням. Усі джерела попросили залишитися анонімними, щоб поділитися конфіденційною внутрішньою інформацією.

Наступ Москви в Україні є найбільшою військовою кампанією в Європі після Другої світової війни. Це спричинило масштабні економічні санкції проти Росії та військову підтримку України з боку Вашингтона та його західних союзників.

Навіть якби Путін погодився на план Козака, залишається невідомим, чи закінчилася б війна. Reuters не змогло незалежно перевірити, чи президент України Володимир Зеленський або високопосадовці в його уряді були віддані угоді.

Козак, якому 63 роки, працював з Путіним ще у 1990-х роках у мерії Санкт-Петербурга.

Козак мав хороші можливості для укладення мирної угоди, оскільки з 2020 року Путін доручив йому вести переговори з українськими колегами щодо Донбасу, який контролювали підтримувані Росією сепаратисти після повстання в 2014 році. Як голова делегації на переговорах з українськими офіційними особами в Берліні 10 лютого за посередництва Франції та Німеччини, Козак сказав на вечірній прес-конференції, що останній раунд цих переговорів завершився без прориву.

Козак також був одним із тих, хто був присутнім на засіданні Ради безпеки Росії за три дні до вторгнення, коли Путін зібрав своїх військових, керівників служби безпеки та ключових помічників у Єкатерининському залі Кремля. Камери державного телебачення зафіксували частину зустрічі, на якій Путін викладав плани щодо офіційного визнання сепаратистських утворень на сході України.

Після того, як камери вивели з величезної кімнати з неокласичними колонами та куполоподібною стелею, Козак виступив проти того, щоб Росія вживала будь-яких кроків щодо ескалації ситуації щодо України, повідомили двоє з трьох людей, наближених до російського керівництва, а також третя особа, яка дізналася про те, що сталося від людей, які брали участь у зібранні.

Інший учасник переговорів після вторгнення сказав Reuters, що дискусії розпалися на початку березня, коли українські чиновники зрозуміли, що Путін має намір продовжувати широкомасштабне вторгнення.

Через півроку після початку війни Козак залишається на посаді заступника глави Кремля.

Через шість місяців після початку війни Козак залишається на посаді заступника начальника штабу Кремля. Але він більше не займається українським питанням, стверджують шість джерел, які говорили з Reuters.

«З того, що я бачу, Козака ніде не видно», – сказав один із цих шістьох, джерело, близьке до керівництва сепаратистів на сході України.

Додатки

Додаток 1

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №642/2022

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі **постановляю**:

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

БЛИЗНЮКА Сергія Дмитровича — капітана

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

АНДРОЩУКА Віталія Сергійовича — старшого лейтенанта

АНДРОЩУКА Олега Анатолійовича — підполковника

БАРАННІКА Володимира Сергійовича — молодшого лейтенанта

БИСТРЕНКА Богдана Володимировича — головного сержанта

ГРЯЗНОВА Дмитра Сергійовича — капітана

ЖЕЛІБУ Вадима Вячеславовича — старшого лейтенанта

ІСТОМІНА Микиту Станіславовича — старшого лейтенанта

КАПКОВСЬКОГО Андрія Миколайовича — підполковника

КАТАМАНА Миколу Миколайовича — старшого лейтенанта

КАЧУРА Сергія Володимировича — майора

КОВАЛЕНКА Олександра Володимировича — молодшого лейтенанта

КОВАЛЯ Олександра Васильовича (посмертно) — капітана

КРАВЦОВА Євгена Павловича — лейтенанта

МАРЧУКА Дмитра Миколайовича — капітана

МЕЛЕЩУКА Михайла Олександровича — старшого лейтенанта

ОБОДОВСЬКОГО Олександра Валерійовича — старшого лейтенанта

ОМЕЛЬЧУКА Олега Станіславовича — капітана

ОСТРОВСЬКОГО Руслана Миколайовича — капітана

СЕРГЄЄВА Сергія Валентиновича — підполковника

ФЕОКТІСТОВА Олексія Юрійовича — капітана

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

СИДОРЕНКА Дмитра Леонідовича (посмертно) — молодшого сержанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АГАЄВА Каміла Аділа огли — старшого солдата

АЛЕКСАНДРОВИЧА Олександра Сергійовича (посмертно) — старшого солдата

АЛЕКСЄЄНКА Андрія Васильовича — головного сержанта

АНДРЕЄВА Сергія Олександровича (посмертно) — старшого солдата

АНДРУЩЕНКА Сергія Геннадійовича — солдата

БАРШІВСЬКОГО Олега Анатолійовича — старшого солдата
БЕГЕБУ Олександра Володимировича (помертно) — старшого солдата
БОНДАРЕНКА Сергія Васильовича (помертно) — старшого солдата
БОНДАРЧУКА Ярослава Івановича — солдата
БРОВКА Володимира Олександровича — сержанта
БУТЕНКА Олега Івановича — солдата
ВОЛКА Максима Олександровича — старшого солдата
ГВОЗДИКА Дмитра Жановича — солдата
ГІТА Сергія Валентиновича (помертно) — капітана
ГОЛЕНКА Едуарда Вікторовича — головного сержанта
ГОРДОПОЛОВА Анатолія Сергійовича — солдата
ГУБАРИКА Романа Володимировича (помертно) — солдата
ДАНИЛЕЙЧЕНКА Олексія Володимировича (помертно) — солдата
ДАНИЛЬЦЯ Володимира Михайловича (помертно) — солдата
ДЕНИСЕНКА Володимира Володимировича — солдата
ДМИТРИШИНА Андрія Івановича — старшого сержанта
ДЯЧЕНКА Олександра Володимировича (помертно) — старшого солдата
ЄВДОКИМОВА Володимира Анатолійовича — старшого сержанта
ЖУРБУ Геннадія Геннадійовича — солдата
ЗАГИНАЙКА Юрія Вікторовича (помертно) — солдата
ЗАГНІТКА Дмитра Васильовича (помертно) — солдата
ЗАХАРЧУКА Андрія Михайловича (помертно) — старшого лейтенанта
ІГНАТЕНКА Дениса Юрійовича — солдата
КАРЛАША Олександра Григоровича — молодшого сержанта
КІРЄЄВА Сергія Володимировича — старшого сержанта
КІСЛЯ Віктора Юрійовича — солдата
КЛИМЕНКА Олександра Руслановича (помертно) — солдата
КЛИМЕНТОВСЬКОГО Вадима Феліксівича (помертно) — старшого солдата
КОЗЛОВА Олександра Олександровича (помертно) — солдата
КОЛОТУШУ Максима Івановича — солдата
КОРНЄВА Павла Олександровича — молодшого сержанта
КРАЙНИКА Сергія Михайловича (помертно) — солдата
ЛАГУТУ Василя Володимировича — солдата
ЛЕЖЕВСЬКОГО Дмитра Васильовича (помертно) — старшого солдата
ЛЩЕНКА Олександра Миколайовича — полковника
МАЙБОРОДУ Віктора Васильовича (помертно) — молодшого сержанта
МАРЧУКА Ігоря Вікторовича — старшого сержанта
МЕЛЬНИЧЕНКА Богдана Вікторовича — солдата
МИГАЛКА Олексія Васильовича (помертно) — солдата
МИКАЛА Леоніда Леонідовича — майора
НІКУЛУ Юрія Андрійовича — солдата
ОВДІЯ Володимира Миколайовича — майстер-сержанта

ОНОПРИЄНКА Олександра Миколайовича (помертно) — солдата
ОРЛЕЦЬКОГО Романа Володимировича (помертно) — солдата
ОРЛОВСЬКОГО Дмитра Станіславовича (помертно) — сержанта
ПАПАНІНА Дмитра Юрійовича — молодшого сержанта
ПЕНЮ Сергія Олександровича (помертно) — молодшого сержанта
ПОМОРЦЕВА Мирослава Володимировича — капітана
ПРИБИТА Руслана Григоровича — підполковника
ПРОКОПЕНКА Костянтина Віталійовича — майора
ПШЕНИЧНОГО Павла Васильовича — підполковника
СЕРДЮКА Сергія Олексійовича (помертно) — солдата
СИДОРУКА Михайла Валерійовича — сержанта
СКОРОХОДА Владіслава Володимировича (помертно) — старшого солдата
СЛОБОДОНЮКА Миколу Миколайовича (помертно) — старшого солдата
СТЕЦИКА Артура Сергійовича (помертно) — солдата
СУГАКА Сергія Павловича (помертно) — солдата
СУЛІМУ Ростислава Олександровича — солдата
ФІЛАТОВА Дмитра Миколайовича — сержанта
ХОНЯКІНА Михайла Олександровича — сержанта
ЦЮСЯ Дениса Валерійовича — сержанта
ЧИСТЯКОВА Владіслава Івановича — підполковника
ШУЛЬГУ Олега Анатолійовича — старшого лейтенанта
ЮРА Мар'яна Івановича (помертно) — сержанта
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
БАЛАНА Станіслава Геннадійовича — старшого лейтенанта
ВЕРЕМЕЄНКА Романа Вікторовича — лейтенанта
ГАЙДАМАКУ Олексія Андрійовича — солдата
ГОЛУБА Олега Миколайовича — підполковника
ГОМЕНЮКА Віктора Андрійовича — майстер-сержанта
ГРОХОЛЬСЬКОГО Юрія Анатолійовича — сержанта
ЗУБКОВА Сергія Олександровича — солдата
ІСАКОВА Андрія Юрійовича — солдата
КЕРНИЧНОГО Олександра Сергійовича — солдата
КОВАЛЕНКА Віктора Олександровича — старшого лейтенанта
КОЦЬКА Юрія Степановича — капітана
КРИЖАНІВСЬКОГО Миколу Миколайовича — старшого сержанта
МАЦЕЛКА Юрія Богдановича — лейтенанта
МАЦІЄВИЧА Богдана Андрійовича — молодшого сержанта
НАКОНЕШНОГО Олега Івановича — майстер-сержанта
НОВІКОВА Михайла Валерійовича — старшого лейтенанта
ОРЄХОВА Артема Романовича — солдата
ПАВЛЕЧКА Юрія Вікторовича — солдата
ПАВЛОВА Олександра Миколайовича — солдата
ПАНАСЕНКА Богдана Геннадійовича — солдата

ПАНЬКЕВИЧА Дениса Івановича — солдата
ПЕТРЕНКА Юрія Гавриловича — сержанта
ПИПКУ Володимира Володимировича — полковника
ПШКОВА Віктора Васильовича — старшого лейтенанта медичної служби
РУСАНОВА Костянтина Івановича — солдата
САМБУРА Івана Сергійовича — солдата
СЛОБОДЯНИКА Володимира Васильовича — молодшого лейтенанта
ТАРАНОВА Сергія Анатолійовича — сержанта
ТОВКУНА Віктора Олександровича — сержанта
УНГУРЯНА Юрія Юрійовича — старшого сержанта
ХРУЩАНСЬКОГО Андрія Володимировича — солдата
ЧЕРНЕЦЬКОГО Романа Анатолійовича — старшого лейтенанта
ЩЕРБИНУ Івана Івановича — старшого солдата
ЯЦУНИКА Віктора Васильовича — солдата
Нагородити медаллю “За бездоганну службу” III ступеня
КОСТЕНКА Андрія Миколайовича — підполковника
РУДЕНКА Сергія Миколайовича — полковника
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
БАЙДУ Дмитра Сергійовича — підполковника
БОЙКА Віталія Вікторовича — молодшого сержанта
ВОЛКОВА Сергія Яковича — капітана
ГРЕНДАЧА Сергія Миколайовича — молодшого сержанта
КАРПОВИЧА Владислава Олеговича — солдата
КАРТУШИНА Дмитра Михайловича — старшого солдата
ЛЕБЕДЯ Олександра Сергійовича — лейтенанта
МАРКАРЯНА Сергія Артемовича — старшого солдата
НАЗАРЧУКА Олександра Анатолійовича — лейтенанта
ПАРЧЕВСЬКОГО Сергія Валерійовича — молодшого сержанта
РОЗЛУЦЬКОГО Миколу Богдановича — солдата
ТРОФІМОВА Олександра Євгеновича — солдата
ХМЕЛЬКОВА Євгена Віталійовича — молодшого сержанта
ЧЕРКАСА Тараса Васильовича — старшого лейтенанта
ЧУМАЧЕНКА Сергія Петровича — старшого солдата
ЯРОЩУКА Леоніда Олександровича — солдата
Нагородити медаллю “За врятоване життя”
БЕРЕЖНУ Аллу Іванівну — капітана медичної служби
ВОЙТКА Дмитра Володимировича — солдата
ГРЕЦУ Тимофія Васильовича — старшого солдата
ГУЛЯ Ігоря Івановича — молодшого сержанта
ЖУРАВЛЬОВА Дениса Ігоровича — старшого солдата
КОЗАЧЕНКА Дмитра Олексійовича — солдата
КУЛША Дмитра Олександровича — головного сержанта
КУСТОВСЬКОГО Миколу Віталійовича — солдата

КУЧМІНА Володимира Володимировича — молодшого сержанта
МОШНЯГУЛА Дмитра Сергійовича — солдата
МУРАРОВА Святослава Володимировича — солдата
ШАДСЬКИХ Олександра Сергійовича — молодшого сержанта.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

12 вересня 2022 року

Додаток 2

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №643/2022](#)

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

РОДІОНОВА Сергія Анатолійовича — полковника

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

БЕРЕЖЕЦЬКОГО Артура Сергійовича — капітана

ВЛАСЮКА Федора Дмитровича — старшого лейтенанта

ГАВРИЛЮКА Ігоря Володимировича (посмертно) — майора

ГЛУХОДІДА Павла Миколайовича — старшого лейтенанта

ЗАРИЦЬКОГО Вячеслава Олександровича — старшого лейтенанта

КРАВЧЕНКА Сергія Олександровича — капітана

ЛИТВИНОВА Романа Миколайовича (посмертно) — підполковника

МАЛАНІЧА Миколу Миколайовича — старшого лейтенанта

МЕЛЬНИКА Сергія Володимировича — майора

МИХАЙЛЮКА Володимира Миколайовича (посмертно) — молодшого лейтенанта

МІРЗОШОЄВА Бахтійора Файзійовича (посмертно) — підполковника

ОРЛОВСЬКОГО Володимира Сергійовича (посмертно) — лейтенанта

ПАЛИГУ Олександра Юрійовича — старшого лейтенанта

ПОКАМСТОВА Євгенія Аркадійовича — старшого лейтенанта

САЛАТОВА Дениса Володимировича — майора

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

ЗЕЛЕНСЬКОГО Романа Валентиновича — майстер-сержанта

КЛОКУНА Романа Володимировича — солдата

СТЕПОВОГО Руслана Петровича — старшого сержанта

ХОМЕНКА Сергія Сергійовича — сержанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

АЛМАЗА Владислава Сергійовича — старшого лейтенанта

АНДРУЩЕНКА Олександра Вікторовича — старшого солдата

БОРИСОВА В'ячеслава Юрійовича — солдата
ГНАТЮКА Максима Ігоровича (помертньо) — молодшого сержанта
ГОРБАНЬОВА Антона Леонідовича — старшого солдата
ГРИГОРЕНКА Олександра Володимировича — солдата
ДЕМЧЕНКОВА Євгена Володимировича — головного сержанта
ІГНАТЕСКО Дмитра Дмитровича (помертньо) — старшого сержанта
КИРИЛЬЧЕНКА Сергія Олександровича — старшого сержанта
КОВАЛЬЧУКА Володимира Миколайовича — старшого солдата
КОРНІЙЧУКА Миколу Валентиновича — сержанта
КРАСЮКА Романа Юрійовича — молодшого сержанта
КРИВОЛАПА Сергія Миколайовича — старшого солдата
КРІСТЄВА Олександра Михайловича — старшого солдата
МАНДРИКА Ігоря Миколайовича — старшого солдата
МАРТИНЮКА Володимира Вікторовича — солдата
МАТЮХІНА Олексія Володимировича (помертньо) — старшого сержанта
ПАСІЧНИКА Павла Олександровича — старшого солдата
ПЕТРУНЧАКА Дмитра Юрійовича — старшого солдата
ПЛІПЬОНКА Віталія Геннадійовича — лейтенанта медичної служби
ПІСКУРЬОВА Гліба Ігоровича — сержанта
ПОДВОЙСЬКОГО Карена Вячеславовича — солдата
ПОТАПЧУКА Володимира Олександровича — молодшого сержанта
ПРОХОРОВА Владислава Олександровича — молодшого сержанта
РАДЧУКА Сергія Сергійовича — молодшого лейтенанта
РАЗІНА Олега Володимировича — старшого солдата
РАСТВОРОВА Віктора Олександровича — капітана
РЕНКАСА Сергія Михайловича — солдата
РИЖОВА Олексія Юрійовича — молодшого лейтенанта
САМСОНА Володимира Васильовича — головного сержанта
САРДАКОВСЬКОГО Яна Анатолійовича — лейтенанта
СИНІЛЬНИКА Василя Миколайовича — молодшого лейтенанта
СКОРИКА Олексія Олександровича — солдата
СМОЛЬНИКОВА Віталія Сергійовича — старшого солдата
СОРОКІНА Сергія Олексійовича — солдата
СТЕПАНЮКА Дениса Юрійовича — молодшого сержанта
ТИМОФЄЄВА Олександра Вікторовича — старшого солдата
ТКАЧЕНКА Михайла Григоровича — солдата
ТУРА Юрія Володимировича (помертньо) — старшого солдата
ТУРИКА Сергія Івановича — майора
ЧЕРНОВА Івана Михайловича — старшого солдата
ЧИНЧУ Сергія Вікторовича — молодшого сержанта
ШВЕРКА Павла Ароновича (помертньо) — солдата
ШЕВЧУКА Віталія Євгеновича — старшого солдата

Нагородити орденом княгині Ольги III ступеня

ГУМЕНЮК Наталю Костянтинівну — капітана 1 рангу

Нагородити орденом Данила Галицького

ЗАТАЙДУХА Володимира Сергійовича — капітана

СУПРУНА Дениса Володимировича — старшого лейтенанта

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”

АБЛАЄВА Еміна Аблякімовича — капітана 1 рангу

АХМЕДОВА Бахтіяра Фахраддіна огли — полковника

БАРАНОВСЬКОГО Сергія Миколайовича — сержанта

БАРДАКОВА Артема Леонідовича — старшого лейтенанта

БАШТАНЕНКА Артема Васильовича — молодшого сержанта

БОГАЙСЬКОГО Ігоря Володимировича — майора

БОГОВИКА Миколу Васильовича — капітана

БОГУША Бориса Вікторовича — молодшого сержанта

БОНДАРЯ Дмитра Валерійовича — капітана

БУРЯКА Бориса Сергійовича — старшого солдата

ВАСИЛЕНКА Олексія Євгеновича — молодшого сержанта

ВАСИЛЮКА Євгена Юрійовича — майора

ГАШКІВА Юрія Михайловича — лейтенанта

ГУЗЕНКА Дениса Сергійовича — молодшого лейтенанта

ГУЗЕНКА Сергія Олександровича — капітана

ДАНІШУРУ Юрія Івановича — капітана

ДОБРОПАСА Олега Вадимовича — підполковника

ЄЩЕНКА Романа Петровича — майора

ЖЕЛІЗНОГО Вадима Олександровича — підполковника

ЗАБОЛОТНЬОГО Сергія Володимировича — головного сержанта

ЗЮЗІНА Едуарда Вікторовича — полковника

КАРАЧЕНЦЕВУ Анастасію Олександрівну — солдата

КОВАЛЕНКА Сергія Григоровича — підполковника

КРАВЧУКА Артема Едуардовича — лейтенанта

КРУГЛЯКА Григорія Михайловича — старшого солдата

КРУПУ Михайла Юрійовича — лейтенанта

КУЧЕРЕНКА Миколу Вікторовича — старшого сержанта

МАРЧЕНКА Олександра Вікторовича — підполковника

МАТЮХУ Катерину Василівну — лейтенанта

МОІСЕЄНКА Олексія Ігоровича — старшого солдата

М’ЯЗГУ Дмитра Олександровича — капітана

ОЛЕЙНИКА Сергія Миколайовича — солдата

ПАТЕРУКА Володимира Михайловича — полковника

ПЕТРЕНКА Олексія Вікторовича — старшого сержанта

ПИЛИПЕНКА Дениса Юрійовича — солдата

ПИСАРЕНКА Артема Юрійовича — старшого сержанта

ПОНОМАРЕНКА Данила Вікторовича — старшого лейтенанта

ПОПОВА Дмитра Володимировича — підполковника
ПУРА Валерія Вікторовича — молодшого сержанта
РИЖКОВА Володимира Володимировича — молодшого сержанта
САВЦЬКОГО Миколу Володимировича — солдата
СУТІНА Дмитра Андрійовича — підполковника
ЦИГАНКОВА Олександра Миколайовича — сержанта
ЧУЙЧЕНКА Вадима Петровича — капітана
ШАМАЄВА Ігоря Павловича — старшого сержанта
ШУМЕЙКА Анатолія Володимировича — головного сержанта
ЮЗИКОВІЧА Олександра Георгійовича — старшого сержанта
Нагородити медаллю “За бездоганну службу” III ступеня
БОТВИННИКА Богдана Ігоровича — майора
ДЕЙНЕЖЕНКА Івана Олексійовича — полковника
ПШЕНИЧНОГО Євгена Олександровича — підполковника
ЧОРНОГО Юрія Леонідовича — підполковника
ШЕВЧЕНКА Миколу Миколайовича — підполковника
ШУРШИНА Олександра Сергійовича — капітана
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
БЕССАРАБА Романа Анатолійовича — капітана
БІГДАНА Миколу Миколайовича — молодшого сержанта
ГАЛЬЧЕНКА Артура Артуровича — капітана
ГРЕКА Андрія Анатолійовича — підполковника
ЄРОШИНА Василя Миколайовича — молодшого лейтенанта
ЖИТНИКА Олександра Вікторовича — капітана
ІВАНІСОВА Віктора Миколайовича — майора
КОВАЛЯ Романа Сергійовича — майора
КРАВЦЯ Віталія Вікторовича — сержанта
КУЗЬМЕНКА Артема Павловича — старшого солдата
ЛАЗАРЄВА Василя Володимировича — молодшого сержанта
МЕЛЬНИКА Сергія Вікторовича — майора
РАКА Віталія Віталійовича — солдата
СТЕПАНЧУКА Ростислава Геннадійовича — старшого лейтенанта
УДОВІЧЕНКА Миколу Івановича — молодшого лейтенанта
ХІМУЛЮ Олександра Леонідовича — солдата
ХОДЗІНСЬКОГО Василя Павловича — капітана
Нагородити медаллю “За врятоване життя”
БОХАНОВА Георгія Юрійовича — лейтенанта медичної служби.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

12 вересня 2022 року

Додаток 3**УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №647/2022****Про відзначення державними нагородами України**

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

КАРНАУШЕНКА Дениса Сергійовича — підполковника
ПРЖЕГАЛІНСЬКОГО Богдана Геннадійовича — майора
ПУЛІНЦЯ Дмитра Леонідовича — капітана

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

БАГАТЮКА Дмитра Володимировича — майора
ДРОБОТА Ігоря Васильовича — майора
ЗАЇКУ Сергія Юрійовича — підполковника
КУРАША Леоніда Степановича — підполковника
ЛЕЛЮХА Романа Васильовича — підполковника
МОВЧАНА Романа Васильовича — лейтенанта
ПЕДЕНКА Сергія Анатолійовича — старшого лейтенанта
СУТУЛУ Андрія Володимировича — підполковника

Нагородити орденом “За мужність” II ступеня

БУДНІКА Володимира Андрійовича (посмертно) — молодшого сержанта

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

БАРАНОВА Сергія Валерійовича — капітана
БИСТРОГО Олексія Олександровича — головного сержанта
БІТКОВА Дмитра Юрійовича — солдата
БОЙКА Сергія Олександровича — молодшого сержанта
БОЮКУ Петра Івановича — старшого солдата
БУТКОВА Олега Станіславовича — капітана
ВАСЮТУ Сергія Володимировича (посмертно) — солдата
ВЕРЕТЕННІКОВА Ігоря Миколайовича — капітана
ВІТРУКА Артура Анатолійовича — солдата
ГАВРИЛЮКА Олега Володимировича — штаб-сержанта
ГЕРМАНА Володимира Миколайовича (посмертно) — старшого солдата
ГІЗУНА Сергія Геннадійовича — солдата
ДРАПЧУКА Сергія Михайловича — молодшого сержанта
ЄРЬОМІНА Валентина Валентиновича — сержанта
ЗВЕРЄВА Юрія Валентиновича — майстер-сержанта
КЛИМЕНКА Євгенія Анатолійовича (посмертно) — солдата
КОСІНОВА Олексія Вікторовича — старшого сержанта
КОТОВА Миколу Олександровича — солдата
КОШЕЛЬОВА Олександра Івановича — головного сержанта
КУЗЬМІНА Віталія Володимировича (посмертно) — старшого солдата

ЛОМАКІНА Романа Олександровича (помертньо) — солдата
МИХАЙЛЕНКА Сергія Сергійовича — молодшого сержанта
МІРОШНІЧЕНКА Юрія Павловича — майстер-сержанта
МІХНЕВИЧА Руслана Олександровича — старшого сержанта
НАЗАРЧУКА Олександра Георгійовича — молодшого сержанта
ОЛЕКСІЄНКА Валентина Олександровича — молодшого сержанта
ПАНЧЕНКА Олега Вікторовича (помертньо) — молодшого сержанта
ПЕТРОВСЬКОГО Геннадія Павловича — старшого солдата
ПРОВАЛЬЧУКА Віталія Володимировича — солдата
РАТУШНОГО Романа Тарасовича (помертньо) — солдата
САВІНА Олексія Олександровича — солдата
САЛЬНИКА Євгена Сергійовича — лейтенанта
СЕЛЬНИЦЬКОГО Сергія Юрійовича (помертньо) — старшого солдата
СЕМАКА Віталія Борисовича — сержанта
СІМОНОВА Сергія Володимировича — старшого сержанта
СОЛОДЧУКА Миколу Володимировича — старшого солдата
ХИМИЧА Романа Михайловича (помертньо) — солдата
ЧЕРНОСКУТОВА Артема Сергійовича (помертньо) — молодшого сержанта
ШУЛЬГУ Максима Івановича (помертньо) — майора
ЯНЮКА Андрія Миколайовича — молодшого сержанта
Нагородити орденом княгині Ольги III ступеня
СТЕФАНОВУ Ірину Олександрівну — капітана медичної служби
Нагородити орденом Данила Галицького
СЕРГІЄНКА Миколу Миколайовича — полковника
Нагородити медаллю “За військову службу Україні”
АБАСОВА Саміра Гонсура огли — солдата
АНДРЕЄВА Володимира Олександровича — полковника
БАКАНОВА Костянтина Леонідовича — підполковника
БЕРЕЗКУ Володимира Володимировича — молодшого сержанта
БІДНЯКА Сергія Михайловича — солдата
БІЛОКОНЕВА Андрія Володимировича — солдата
БІЛОКОНЯ Ігоря Яковича — солдата
БОБИЛЬОВА Олександра Олександровича — солдата
БОНДАРЧУКА Сергія Андрійовича — солдата
БРАЗАЛУКА Сергія Володимировича — штаб-сержанта
ВАСЮКА Олега Юрійовича — молодшого сержанта
ВИДОЛОБА Валентина Федоровича — старшого лейтенанта
ВИСКВОРЦОВА Віталія Юрійовича — солдата
ВОЙТА Максима Васильовича — солдата
ГИЧКА Володимира Олександровича — солдата
ГЛУЩЕНКА Сергія Сергійовича — старшого солдата
ДІХТЯРА Миколу Васильовича — головного сержанта
ДРОБЯЗКА Валерія Миколайовича — молодшого сержанта

ЕТКАЛА Валерія Михайловича — солдата
ЗАДОРОЖНЬОГО Андрія Володимировича — підполковника
ЗАЙЧЕНКА Олександра Миколайовича — лейтенанта
ЗИМОВЦЯ Артема Юрійовича — солдата
ЗИНЕНКА Вадима Валентиновича — сержанта
ІВАНКА Вадима Петровича — майстер-сержанта
ІРХУ Євгена Івановича — солдата
КАДНІКА Сергія Миколайовича — старшого солдата
КАРЛОВА Олега Юрійовича — майора
КАСІМОВА Анатолія Михайловича — полковника
КИРИЧЕНКА Івана Миколайовича — солдата
КИРТОКУ Максима Миколайовича — солдата
КОШЕЛЕНКО Ольгу Михайлівну — старшого лейтенанта
КРАВЦОВА Олександра Олександровича — старшого солдата
КРАСИЛЬНІКОВА Євгена Юрійовича — старшого солдата
КРАСНОШАПКУ Юрія Васильовича — підполковника
КРИВОШАПКУ Андрія Івановича — підполковника
КРИВОШЕЮ Олега Савелійовича — молодшого сержанта
КУЗЬМИКА Миколу Володимировича — сержанта
КУЩА Віталія Володимировича — полковника медичної служби
ЛЕДЕНЬОВА Євгена Альбертовича — старшого солдата
ЛІТВІНОВА Віталія Михайловича — підполковника
ЛІТУНА Дмитра Вікторовича — солдата
ЛОШАКОВА Кирила Андрійовича — солдата
МАКЕЯ Ігоря Віталійовича — старшого лейтенанта
МАКЕЯ Олександра Ігоровича — лейтенанта
МАКСИМЕНКА Романа Олександровича — старшого солдата
МАЛИНУ Миколу Миколайовича — старшого лейтенанта
МАРУЩЕНКА Володимира Васильовича — полковника
МАТЯЦУКА Сергія Анастасійовича — сержанта
МИРОСЛАВСЬКОГО В'ячеслава Сергійовича — солдата
МІРОШНИКА Івана Вікторовича — старшого сержанта
МІСЯКА Олександра Васильовича — штаб-сержанта
МОРГУНА Романа Сергійовича — сержанта
МУРЧИЧА Сергія Віталійовича — головного сержанта
НАЗРІЦЬКОГО Марка Вікторовича — молодшого сержанта
ПАРАСУНЬКА Віталія Володимировича — підполковника медичної служби
ПАХНА Олександра Сергійовича — старшого солдата
ПАЩЕНКА Максима Олексійовича — солдата
ПИЛИПЕНКА Олександра Юрійовича — солдата
ПОГРІБНОГО Романа Вікторовича — старшого солдата
ПОПРАВКА Юрія Костянтинівича — полковника
ПРИЧИНУ Віталія Романовича — солдата

ПРОВОРОВА Віталія Вікторовича — старшого солдата
ПУЗАНКОВА Владислава Дмитровича — старшого солдата
РОЗУМА Ігоря Юрійовича — полковника
РУБАНА Романа Миколайовича — старшого солдата
РЯБОШАПКУ Олександра Олександровича — старшого солдата
САЛЕНКА Андрія Вікторовича — старшого солдата
САЛЬКОВА Вадима Миколайовича — молодшого лейтенанта
СИРОКЛИНА Григорія Васильовича — солдата
СІРОГО Євгена Олександровича — солдата
СКРИПНИКА Володимира Михайловича — солдата
СТЕПАНЦЯ Сергія Юрійовича — майора
СТОНОГУ Віталія Миколайовича — солдата
ТАРАСЕНКА Сергія Олександровича — солдата
ТКАЧА Василя Васильовича — старшого солдата
ТРИХЛІБА Вадима Сергійовича — солдата
ТУРТУКОВА Олександра Івановича — старшого лейтенанта
ХАЛІМОНА В'ячеслава Анатолійовича — солдата
ЧАЛАПКА Володимира Вікторовича — полковника
ЧЕРЕВКА Олександра Олександровича — старшого сержанта
ЧЕРЕДНИКА Володимира Миколайовича — солдата
ЧЕРКАСОВА Валентина Олександровича — солдата
ЧЕРНЯВСЬКОГО Артема Вадимовича — солдата
ЧЕРНЯВСЬКОГО Олега Юрійовича — полковника
ШЕВЧЕНКА Олександра Миколайовича — молодшого сержанта
ШИМОНА Михайла Васильовича — солдата
ШКАФЕНКО Інну Володимирівну — лейтенанта
ШМАЛЬКА Романа Валерійовича — солдата
Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”
ГОРБОВА Олексія Михайловича — підполковника
ЄФІМОВА Ігоря Львовича — полковника
ІСАКОВА Олександра Володимировича — підполковника
КОРЕЛЬЧУКА Олександра Васильовича — солдата
КОРЕШКОВА Андрія Євгеновича — майора
КРАВЧЕНЮ Дмитра Вікторовича — старшого солдата
ЛАВРІНЕНКА Андрія Івановича — солдата
ПАВЛЮЧЕНКА Василя Васильовича — майстер-сержанта
ПАЩУКА Сергія Михайловича — старшого солдата
СКРИННІКОВА Олександра Геннадійовича — старшого солдата
ШВЕЦЯ Руслана Людвіговича — солдата.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

13 вересня 2022 року

Додаток 4**УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №650/2022****Про відзначення державними нагородами України**

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького I ступеня

РОЗЛАЧА Павла Івановича — підполковника

ТУРЧИНА Андрія Леонідовича — підполковника

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

ВЕКЛІЧА Володимира Володимировича — старшого лейтенанта

ГАВРИША Станіслава Михайловича — капітана

КОЛОДІЯ Едуарда Петровича — підполковника

МОРДАЧА Олега Даниловича — підполковника

САВОНА Дмитра Геннадійовича — капітана

СТЕФАНІШИНА Романа Олександровича — капітана

УСАНОВА Андрія Юрійовича — підполковника

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

ЄРОФЄЄВА Макара Володимировича — старшого лейтенанта

КОЗЛОВА Павла Миколайовича — молодшого сержанта

МОМОТА Олега Васильовича — підполковника

СЄМАШКА Олександра Васильовича — капітана медичної служби

СЛАВИЧА Ігоря Івановича — капітана

СОКОЛИКА Сергія Юрійовича — молодшого сержанта

ТЄЛЄГІНА Максима Максимовича — капітана

ХОМЕНКА Олександра Миколайовича — капітана

ХОМЧИНА Сергія Михайловича — старшого лейтенанта

ЧЕРНОВА Дмитра Олеговича — капітана

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

БОРЧУКА Віталія Івановича — солдата

ВОЛКОВА Андрія Миколайовича — старшого солдата

ГУЖВУ Андрія Олександровича — молодшого сержанта

ЖЕРНИЦЬКОГО Олексія Олексійовича — молодшого сержанта

МАРКОВИЧА Олега Ігоровича — молодшого сержанта

НЕГЕРА Родіона Івановича — сержанта

РАГАША Володимира Володимировича — молодшого сержанта

РУДЕНЬКОГО Андрія Сергійовича — головного сержанта

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”

БОБРИЖНОГО Михайла Андрійовича — молодшого сержанта

КМЕЧА Михайла Івановича — старшого солдата

МЕЛЬНИЧУКА Віталія Валерійовича — старшого сержанта

СОМИКА Дмитра Олександровича — старшого сержанта

Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”

СУСІКА Олександра Григоровича — старшого сержанта.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

14 вересня 2022 року

Додаток 5[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №652/2022](#)**Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня рятівника**

За особисту мужність і самовідданість, виявлені у забезпеченні ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій в умовах воєнного стану, сумлінне та бездоганне виконання службового обов’язку **постановляю:**

Нагородити орденом «За мужність» I ступеня

ВОЛОБУЄВА Олександра Васильовича — генерал-майора служби цивільного захисту

Нагородити орденом «За мужність» III ступеня

ДЗЯБКА Віталія Вікторовича — старшого лейтенанта служби цивільного захисту

МИСЛАВСЬКОГО Олександра Вікторовича — полковника служби цивільного захисту

Нагородити медаллю «За бездоганну службу» III ступеня

ГУЛОГО Олександра Анатолійовича — прапорщика служби цивільного захисту

КОСТЕНКА Дениса Олександровича — старшого сержанта служби цивільного захисту.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

16 вересня 2022 року